

Tulonjakotilasto 2006

Inkomstfördelningsstatistik

Income Distribution Statistics

Tulonjakotilasto 2006

Inkomstfördelningsstatistik *Income Distribution Statistics*

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

*Laura Iisakka
Pekka Ruotsalainen
(09) 17 341*

*www.tilastokeskus.fi/tulonjako
sähköposti: toimeentulo.tilastokeskus@tilastokeskus.fi*

Kansikuva – Pärmbild – Cover graphics: Jannis Mavrostomos

Taitto – Ombrytning – Layout: Hilikka Lehtonen

© 2008 Tilastokeskus – Statistikcentralen – Statistics Finland

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.
Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

ISSN 1795-5165

= Suomen virallinen tilasto

ISSN 0785-9880 (print)

ISBN 978-952-467-835-3 (print)

ISSN 1795-8121 (pdf)

ISBN 978-952-467-836-0 (pdf)

Alkusanat

Tulonjakotilasto on vuosittain laadittava tilasto, joka kuvaa kotitalouksien tuloja ja tuloeroja kansainvälisten tulonjakotilastosuosituksen mukaisesti. Tilasto perustuu edustavalle väestötökselle haastatteluin ja hallinnollisista aineistoista kerättyihin tietoihin.

Julkaisun tekstiosassa tilastot esitetään pitkinä aikasarjoina, julkaisun liitetaulukko-osa koskee vuotta 2006. Aikaisempiin vuosijulkaisuihin ver-

rattuna tekstiosaan on lisätty väestöryhmittäisiä tuloeroja ja pienituloisuutta kuvaavia analyyseja. Taulukko-osa on laadittu lähes samanlaisena vuodesta 1998. Tilaston käsitteissä, käytetyissä mittareissa ja aineiston käsittelyssä tapahtuneita muutoksia selostetaan luvussa 7.4.

Julkaisun laadinnasta ovat vastanneet Laura Iisakka, Juha Honkkila, Pauli Ollila, Hannele Sauli ja Veli-Matti Törmälehto.

Helsingissä, Tilastokeskuksessa toukokuussa 2008

Riitta Harala
Tilastojohtaja

Sisällys

Alkusanat	3
Taulukoissa käytetyt symbolit	8
Keskeiset käsitteet	8
1 Johdanto	9
2 Tulonjaon kehitys vuonna 2006	9
2.1 Kotitalouksien reaalitytulot kasvoivat aikaisempaa vähemmän	9
2.2 Tuloerot kasvoivat vuonna 2006	11
2.3 Reaalitytulot kasvaneet eniten ylimmissä tulokymmenyksissä	13
3 Kotitalouksien tulokehitys väestöryhmittäin	15
3.1 Tulot ja tulojen kehitys kotitalouden sosioekonomisen aseman mukaan	15
3.1.1 Kotitalouksien lukumäärät ja tulojen muutokset sosioekonomisissa ryhmissä	15
3.1.2 Kotitalouksien tulojen rakenteen muutos	17
3.1.3 Kotitalouksien tulojen kehitys tulolajeittain sosioekonomisissa ryhmissä	17
3.2 Tulot ja tulojen kehitys kotitalouden elinvaiheen mukaan	19
4 Pienituloisten määrä 650 000 vuonna 2006	22
4.1 Pienituloisten joukossa paljon opiskelijoita, työttömiä ja yksin asuvia	24
4.2 Pienituloisuus ja työllisyys	27
4.3 Naisten ja miesten pienituloisuus	27
4.3.1 Yksin asuvat naiset ja miehet	28
4.3.2 Monijäseniset kotitaloudet, pienituloisuus ja sukupuoli	28
4.4 Itse koettu taloudellinen ahdinko kotitalouksissa	29
4.4.1 Koetun toimeentulon mittareista	29
4.4.2 Asumismenorasite yleisimmin koettu toimeentulo-ongelma	30
4.4.3 Koettu toimeentulo parantunut	30
5 Tulonsaajakohtainen tulokehitys	32
5.1 Kokoaikaisten palkansaajien määrä, osuus kaikista palkansaajista ja keskipalkkojen kehitys	32
5.2 Kokoaikaisten palkansaajien palkkaerot pysyivät suurina	33
5.3 Naisten keskipalkka 80 prosenttia miesten keskipalkasta	34
6 Suomen tuloerot kansainvälisessä vertailussa	36

7 Menetelmäseloste	40
7.1 Tiedonkeruu	40
7.2 Perusjoukko, otanta, kato ja painotus	40
7.2.1 Perusjoukko	40
7.2.2 Otannan periaatteet	41
7.2.3 Tietoa otoksesta, vastanneista, kadosta ja ylipeitosta	41
7.2.4 Painotus	43
7.3 Tietojen laatu	43
7.4 Tietojen vertailukelpoisuus	44
7.4.1 Aikaisemmat tulonjakotilastot	44
7.4.2 Tulonjaon kokonaistilasto	45
7.4.3 Kulutustutkimus	45
7.4.4 Veronalaiset tulot	46
7.4.5 Kansantalouden tilinpito	46
8 Käsitteet ja luokitukset	47
8.1 Tulokäsitteet	47
8.2 Muut käsitteet ja luokitukset	48
9 Lisätiedot ja erityisselvitykset	51
Sammandrag	52
Summary	54
Kotitalouskohtaiset taulukot	57
Tulonsaajakohtaiset taulukot	91

Kotitalouskohtaiset taulukot

1. Kotitalouksien tulojen rakenne sosioekonomisen pääryhmän mukaan 2006	59
2. Kotitalouksien tulojen rakenne desiiliryhmittäin 2006. Desiiliryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden kulutusyksikköä kohti lasketun käytettävissä olevan tulon mukaan	60
3. Kotitalouksien tulojen rakenne tuloluokittain 2006. Tuloluokat on muodostettu kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen perusteella	62
4. Kotitalouksien tulojen rakenne tuloluokittain 2006. Tuloluokat on muodostettu kotitalouksien bruttotulojen perusteella	64
5. Kotitalouksien tulojen rakenne sosioekonomisen aseman mukaan 2006	66
6. Kotitalouksien tulojen rakenne eräissä kotitaloustyypeissä 2006. Kotitaloudet on luokiteltu aikuisten, lasten ja ammatissa toimivien lukumäärän mukaan	68
7. Kotitalouksien tulojen rakenne kotitalouden elinvaiheen mukaan 2006	72
8. Kotitalouksien tulotaso sosioekonomisen aseman mukaan 2006	76
9. Kotitalouksien tulotaso aikuisten ja lasten lukumäärän mukaan 2006	78
10. Kotitalouksien tulotaso suuralueen ja kuntaryhmän mukaan 2006	79
11. Kotitalouksien tulotaso viitehenkilön koulutusasteen mukaan 2006	80

12.	Kotitalouksien tulotaso asunnon hallintasuhteen ja suuralueen mukaan 2006.	81
13.	Kotitalouksien kulutusyksikköä kohti laskettujen tulojen jakautuminen henkilöiden kesken 2006. Desiiliryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden kulutusyksikköä kohti lasketun käytettävissä olevan tulon mukaan.	82
14.	Kotitalouksien prosenttijakauma desiiliryhmittäin 2006. Desiiliryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden kulutusyksikköä kohti lasketun käytettävissä olevan tulon perusteella.	83
15.	Saatujen tulonsiirtojen rakenne desiiliryhmittäin 2006. Desiiliryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden kulutusyksikköä kohti lasketun käytettävissä olevan tulon mukaan.	86
16.	Saatujen tulonsiirtojen rakenne kotitalouden elinvaiheen mukaan 2006.	87
17.	Saatujen tulonsiirtojen rakenne sosioekonomisen aseman mukaan 2006.	89
18.	Kotitalouksien tulojen keskivirheet sosioekonomisen ryhmän mukaan 2006.	90
Tulonsaajakohtaiset taulukot		
19.	Ammatissa toimivien lukumäärä ja tulotaso sosioekonomisen aseman mukaan 2006.	92
20 a.	Ammatissa toimivien tuotannontekijätulojen jakautuminen desiiliryhmittäin sosioekonomisen aseman mukaan 2006, desiilien ylärajat. Desiiliryhmät on muodostettu tuotannontekijätulojen perusteella.	94
20 b.	Ammatissa toimivien tuotannontekijätulojen jakautuminen desiiliryhmittäin sosioekonomisen aseman mukaan 2006, tulojen prosenttijakauma. Desiiliryhmät on muodostettu palkka- ja yrittäjätulojen perusteella.	94
21 a.	Palkansaajien tulotaso koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2006.	95
21 b.	Palkansaajien tulotaso koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2006: kokopäivätyö, 12 kuukautta.	95
22 a.	Palkansaajien tulotaso toimialan ja sukupuolen mukaan 2006.	96
22 b.	Palkansaajien tulotaso toimialan ja sukupuolen mukaan 2006: kokopäivätyö, 12 kuukautta.	97
23 a.	Palkansaajien tulotaso iän ja sukupuolen mukaan 2006.	98
23 b.	Palkansaajien tulotaso iän ja sukupuolen mukaan 2006: kokopäivätyö, 12 kuukautta.	98
24 a.	Palkansaajien tulotaso suuralueen ja sukupuolen mukaan 2006.	99
24 b.	Palkansaajien tulotaso suuralueen ja sukupuolen mukaan 2006: kokopäivätyö, 12 kuukautta.	99

Innehåll

Sammandrag	52
Symboler använda i tabellerna	8
Hushållstabeller	
1. Hushållens inkomststruktur efter socioekonomisk huvudgrupp 2006.	59
2. Hushållens inkomststruktur i decilgrupper 2006. Decilgrupperna har bildats utgående från personer efter hushållens disponibel inkomst per konsumtionsenhet.	60
3. Hushållens inkomststruktur i inkomstklasser efter hushållens disponibla inkomst 2006.	62
4. Hushållens inkomststruktur i inkomstklasser efter hushållens bruttoinkomst 2006.	64
5. Hushållens inkomststruktur efter socioekonomisk ställning 2006.	66
6. Hushållens inkomststruktur i olika hushållstyper 2006. Hushållen har klassificerats efter antalet vuxna, barn och yrkesverksamma.	68
7. Hushållens inkomststruktur efter hushållens livsfas 2006.	72
8. Hushållens inkomstnivå efter socioekonomisk ställning 2006.	76
9. Hushållens inkomstnivå efter antalet vuxna och barn 2006.	78
10. Hushållens inkomstnivå efter storområde och kommungrupp 2006.	79
11. Hushållens inkomstnivå efter referenspersonens utbildningsnivå 2006.	80
12. Hushållens inkomstnivå efter bostadens besittningsförhållande och storområde 2006.	81
13. Fördelning av hushållens inkomster per konsumtionsenhet för personer 2006. Decilgrupperna har bildats utgående från personer efter hushållens disponibel inkomst per konsumtionsenhet.	82
14. Hushållens procentfördelning i decilgrupper efter vissa klassificeringsvariablerna 2006. Decilgrupperna har bildats utgående från personer efter hushållens disponibel inkomst per konsumtionsenhet.	83
15. De erhållna transfereringarnas struktur i decilgrupperna 2006. Decilgrupperna har bildats utgående från personer efter hushållens disponibel inkomst per konsumtionsenhet.	86
16. De erhållna transfereringarnas struktur efter hushållens livsfas 2006.	87
17. De erhållna transfereringarnas struktur efter socioekonomisk ställning 2006.	89
18. Medelfel för hushållens inkomster efter socioekonomisk grupp 2006.	90
Individtabeller	
19. Antal yrkesverksamma och inkomstnivå efter socioekonomisk ställning 2006.	92
20 a. Fördelning av de yrkesverksammas faktorinkomster efter decilgrupp och socioekonomisk ställning år 2006, övre gränser för deciler. Decilgrupperna har bildats på basis av faktorinkomsterna.	94
20 b. Fördelning av de yrkesverksammas faktorinkomster efter decilgrupp och socioekonomisk ställning år 2006, procentfördelning av inkomster. Decilgrupperna har bildats på basis av faktorinkomsterna.	94
21 a. Löntagarnas inkomstnivå efter utbildningsnivå och kön 2006.	95
21 b. Löntagarnas inkomstnivå efter utbildningsnivå och kön 2006: heltidsarbete, 12 månader.	95
22 a. Löntagarnas inkomstnivå efter näringsgren och kön 2006.	96
22 b. Löntagarnas inkomstnivå efter näringsgren och kön 2006: heltidsarbete, 12 månader.	97
23 a. Löntagarnas inkomstnivå efter ålder och kön 2006.	98
23 b. Löntagarnas inkomstnivå efter ålder och kön 2006: heltidsarbete, 12 månader.	98
24 a. Löntagarnas inkomstnivå efter storområde och kön 2006.	99
24 b. Löntagarnas inkomstnivå efter storområde och kön 2006: heltidsarbete, 12 månader.	99

Contents

Summary	54
Symbols used in the tables	8
Household tables	
1. Household income: structure by socio-economic main group 2006.....	59
2. Household income: Decile groups have been ordered from persons according to households' disposable income per consumption unit 2006.	60
3. Household income: structure by brackets ordered according to households' disposable income 2006.	62
4. Household income: structure by brackets ordered according to households' gross income 2006.....	64
5. Household income: structure by socio-economic group 2006.	66
6. Household income: structure by household type according to number of adults, children and economically active persons in household 2006.	68
7. Household income: structure by stage of life cycle 2006.	72
8. Income level of households by socio-economic group 2006.	76
9. Income level of households by number of adults and children 2006.	78
10. Income level of households by major region and municipal group 2006.....	79
11. Income level of households by level of education of reference person 2006.	80
12. Income level of households by tenure status of dwelling and major area 2006... ..	81
13. Distribution of household income per consumption unit between persons 2006. Decile groups have been ordered from persons according to households' disposable income per consumption unit.....	82
14. Percentage distribution of households by decile groups according to selected characteristics 2006. Decile groups have been ordered from persons according to households' disposable income per consumption unit 2006.	83
15. Current transfers received: Decile groups have been ordered from persons according to households' disposable income per consumption unit 2006.	86
16. Current transfers received: structure by stage of life cycle 2006.	87
17. Current transfers received: structure by socio-economic group 2006.	89
18. Household income: standard errors by socio-economic group 2006.	90
Individual tables	
19. Number and income level of economically active by socio-economic group 2006....	92
20 a. Distribution of factor income of economically active by decile group according to socio-economic group in 2006, upper limits of deciles. Decile groups were formed according to factor income.	94
20 b. Distribution of factor income of economically active by decile group according to socio-economic group in 2006, percentage distribution of income. Decile groups were formed according to factor income.	94
21 a. Income level of employees by level of education and sex 2006.	95
21 b. Income level of employees by level of education and sex 2006: full-time work, 12 months.	95
22 a. Income level of employees by industry and sex 2006.....	96
22 b. Income level of employees by industry and sex 2006: full-time work, 12 months.	97
23 a. Income level of employees by age and sex 2006.....	98
23 b. Income level of employees by age and sex 2006: full-time work, 12 months.	98
24 a. Income level of employees by major region and sex 2006.	99
24 b. Income level of employees by major region and sex 2006: full-time work, 12 months.	99

Taulukoissa käytetyt symbolit – Symboler i tabellerna – Explanation of symbols

Ei yhtään – Värdet noll – Magnitude nil	–
Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä – Mindre än hälften av den använda enheten – Magnitude less than half of unit employed	0,0
Tieto liian epävarma esitettäväksi (ryhmään on otoksessa tullut alle 30 tapausta) – Uppgift alltför osäker för att anges (urvalsgruppen har omfattat färre än 30 fall) – Data too uncertain to be presented (less than 30 units per group in the sample)	..
Epävarma lukumäärätieto desiilien ja tuloluokkien rakennetta kuvaavissa taulukoissa (ryhmään on otoksessa tullut alle 10 tapausta) – Uppgift om antal osäker i tabeller över decil- och inkomstklassstruktur (i urvalet omfattar decilgruppen mindre än 10 fall) – Data of numbers uncertain in decile and income class tables (less than 10 units per group in the sample)	()

Keskeiset käsitteet lyhyesti

Käsitteet kuvattu tarkasti luvussa 8.

Tulokymmenykset eli desiiliryhmät

Desiiliryhmittäisessä tarkastelussa perusjoukko jaetaan tulojen suuruuden perusteella kymmeneen lukumäärältään yhtä suureen ryhmään. Ensimmäiseen desiiliryhmään tulee pienituloisin kymmenesosa ja kymmenenteen suurituloisin kymmenesosa perusjoukosta. Jokaisessa desiiliryhmässä on siten 10 prosenttia väestöstä, eli vuonna 2006 noin 520 000 henkilöä.

Kulutussyksikkö

Kooltaan ja koostumukseltaan erilaisten kotitalouksien väliseen vertailuun tarkoitettu kulutussyksikkö huomioi lasten ja aikuisten erilaisen kulutustarpeen sekä yhteiskulutushyödyt monijäsenisissä talouksissa. Talouden ensimmäinen aikuinen saa painon 1, muut 14 vuotta täyttäneet henkilöt painon 0,5 ja 0–13-vuotiaat lapset painon 0,3. Esimerkiksi kahden aikuisen ja kahden alle 13-vuotiaan lapsen taloudessa on 2,1 (1+0,5+0,3+0,3) kulutussyksikköä.

Käytettävissä olevat tulot

Käytettävissä olevat tulot on tulonjakotilastossa keskeisin tulokäsite. Se sisältää kotitalouden markkinoilta saamat tuloerät (palkka-, yrittäjä- ja omaisuus tulot), kotitalouden saamat tulonsiirrot, kotitalouden maksamat tulonsiirrot sekä muutamia laskennallisia tuloeria, kuten asuntotulon eli omistusasunnon kotitaloudelle tuottaman nettohyödyn.

Ekvivalentit tulot

Kotitalouden kulutussyksikköä kohti lasketuista tuloista käytetään nimitystä ekvivalentit tulot. Ekvivalentit tulot saadaan jakamalla kotitalouden käytettävissä olevat tulot talouden kulutussyksiköiden määrällä. Koostumukseltaan ja kooltaan erilaisten kotitalouksien tuloja voidaan verrata keskenään, kun niiden tulot esitetään yhtä kulutussyksikköä kohden.

Reaalinen tulo

Tulonjakotilaston aikasarjatiedoissa tulot ilmoitetaan reaalisena. Tulot on deflatoitu tilastovuoden eli vuoden 2006 rahanarvoon elinkustannusindeksillä. Deflatoinnilla rahasumman ostovoima pidetään aikaisempiä vuosina samana.

Gini-kerroin

Kotitalouksien välisiä tuloeroja kuvataan Gini-kertoimella. Se on yleisesti käytetty tulonjaon epätasaisuutta kuvaava indikaattori, jossa tulojen hajonnan laajuus on kiteytetty yhteen lukuarvoon. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisemmin tulot ovat jakautuneet. Tässä julkaisussa Gini-kertoimet on kerrottu sadalla. Gini-kertoimen suurin mahdollinen arvo on sata. Tällöin suurituloisin tulonsaaja saisi kaikki tulot. Pienin mahdollinen Gini-kertoimen arvo on 0, jolloin kaikkien tulonsaajien tulot olisivat yhtä suuret.

1 Johdanto

Tulonjakotilasto on otokseen pohjautuva tilasto, joka kuvaa kotitalouksien ja ammatissa toimivien henkilöiden tulojen määrää ja muutosta, tulojen rakennetta sekä niiden jakautumista Suomessa. Tilaston tietosisältö perustuu kansainvälisiin tulonjakotilastosuosituksiin¹.

Suomessa pystytään seuraamaan kotitalouksien tuloja ja tulonmuodostusta 1960-luvulta alkaen. Kotitalouksien tuloista on saatavissa vertailukelpoisia tietoja kulutustutkimuksista, joista ensimmäiset koskevat vuosia 1966, 1971 ja 1976. Ensimmäinen varsinainen tulonjakotilasto on vuodelta 1977. Sen jälkeen tulonjakotilasto on

tehty vuosittain lukuun ottamatta vuosia 1981 ja 1985, joilta vastaavia tietoja on saatavissa kulutustutkimuksesta.

Tilastokeskus julkaisee vuosittain myös koko väestön kattavista rekisteriaineistoista tulonjaon kokonaistilastoa sekä veronalaiset tulot -tilastoa. Tulonjaon kokonaistilasto on eri hallinnollisista rekistereistä koottu tilasto, joka kuvaa rekisterikotitalouksien (asuntokuntien) vuosituloja ja niiden jakautumista erityisesti aluenäkökulmasta. Verotustietoihin perustuvasta veronalaiset tulot -tilastosta saadaan tietoja tulonsaajien veronalaisista tuloista, vähennyksistä ja veroista.

2 Tulonjaon kehitys vuonna 2006

2.1 Kotitalouksien reaalitytulot kasvoivat aikaisempaa vähemmän

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kokonaismäärä oli tulonjakotilastossa 85,9 miljardia euroa vuonna 2006. Reaalisesti tämä oli 2,1 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kotitalouksia oli yhteensä 2 455 000, mikä on 20 000 kotitaloutta enemmän kuin vuonna 2005. Keskimääräiset käytettävissä olevat tulot kotitaloutta kohti olivat 34 975 euroa. Lisäystä vuodesta 2005 oli reaalisesti 1,3 prosenttia. Vuotta aikaisemmin kotitalouksien reaalitytulojen kasvu oli 2,5 prosenttia.

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen mediaani oli 29 182 euroa vuonna 2006. Mediaanitulo on tulotaso, jota enemmän saa puolet ja jota vähemmän saa puolet kotitalouksista. Mediaanilla mitattuna kotitalouksien tulojen kasvu oli edellä kuvattuun nähden vähäisempää, sillä mediaanitulo oli vuonna 2006 reaalisesti 0,8 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2005. Keskiarvotulon mediaanitulo suurempi kasvu johtuu pääasiassa siitä, että tulojen kehitys oli parempaa tulojakauman yläpäässä olevilla kuin keskituloilla vuonna 2006.

Kotitalouksien pitkän aikavälin tulokehitystä kuvataan asetelmassa 1. Tulot on deflatoitu vuoden 2006 rahanarvoon elinkustannusindeksillä. Asetelmassa on käytetty kahta tulokäsitettä: koti-

taloutta kohti laskettuja tuloja ja ns. ekvivalentteja eli kotitalouden kulutusyksikköä kohti laskettuja tuloja. Jälkimmäistä tulokäsitettä käytetään siksi, että se ottaa huomioon kotitalouksien koko- ja rakenne-eroja sekä niissä tapahtuneita muutoksia. Tarkasteluajanjakson aikana on erityisesti yhden ja kahden hengen kotitalouksien lukumäärä lisääntynyt ja suurempien kotitalouksien lukumäärä vähentynyt.

Laman aikana 1990-luvun alkupuolella kotitalouksien käytettävissä olevat tulot alenivat selvästi. Voimakkainta tulojen lasku oli vuonna 1992, jolloin kotitalouksien käytettävissä oleva tulo oli laskentatavasta riippuen reaalisesti noin 4–5 prosenttia alhaisempi kuin vuotta aikaisemmin. Kotitalouksien tulot alenivat yhtäjaksoisesti kolme vuotta vuosina 1992–1994. Sen jälkeen kotitalouksien tulot kääntyivät kasvuun 1990-luvun puolivälissä. Voimakkainta kotitalouksien reaalitytulojen kasvu oli vuosina 1997–1999, jolloin se oli etenkin tulojakauman yläpäässä voimakasta. Sen sijaan 2000-luvun alussa oli parin vuoden ajan keskituloisten kotitalouksien tulokehitys jonkin verran parempaa kuin hyvätuloisten kotitalouksien tulojen kehitys. Tämä voidaan havaita siitä, että kotitalouksien tulojen kehitys oli mediaanituloilla mitattuna korkeampaa kuin keskiar-

1 Expert Group on Household Income Statistics, The Canberra Group: Final Report and Recommendations. Ottawa 2001.

Asetelma 1.

Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot (euroa vuodessa) ja niiden muutokset (%) vuosina 1987–2006, vuoden 2006 rahassa

Vuosi	Käytettävissä olevat tulot/kotitalous				Käytettävissä olevat tulot/muunnettu OECD-kulutussyksikkö			
	Keskiarvo, euroa	Muutos edelliseen vuoteen verrattuna, %	Mediaani, euroa	Muutos edelliseen vuoteen verrattuna, %	Keskiarvo, euroa	Muutos edelliseen vuoteen verrattuna, %	Mediaani, euroa	Muutos edelliseen vuoteen verrattuna, %
1987	24 326		22 395		15 021		14 253	
1988	24 771	1,8	22 721	1,5	15 403	2,5	14 511	1,8
1989	25 888	4,5	23 608	3,9	16 206	5,2	15 165	4,5
1990	27 136	4,8	24 732	4,8	16 991	4,8	15 854	4,5
1991	27 300	0,6	24 761	0,1	17 247	1,5	16 225	2,3
1992	25 989	-4,8	23 601	-4,7	16 493	-4,4	15 412	-5,0
1993	25 251	-2,8	22 542	-4,5	16 088	-2,5	14 673	-4,8
1994	25 127	-0,5	22 085	-2,0	16 048	-0,2	14 666	0,0
1995	25 704	2,3	22 738	3,0	16 482	2,7	15 000	2,3
1996	26 199	1,9	22 981	1,1	16 861	2,3	15 430	2,9
1997	27 372	4,5	23 463	2,1	17 680	4,9	15 802	2,4
1998	28 205	3,0	24 090	2,7	18 271	3,3	16 347	3,4
1999	29 519	4,7	24 553	1,9	19 122	4,7	16 724	2,3
2000	30 084	1,9	24 740	0,8	19 561	2,3	16 951	1,4
2001	30 342	0,9	25 548	3,3	19 726	0,8	17 355	2,4
2002	31 128	2,6	26 453	3,5	20 253	2,7	17 964	3,5
2003	32 149	3,3	27 145	2,6	20 974	3,6	18 511	3,0
2004	33 682	4,8	27 681	2,0	21 899	4,4	19 206	3,8
2005	34 520	2,5	28 938	4,5	22 368	2,1	19 845	3,3
2006	34 975	1,3	29 182	0,8	22 801	1,9	20 000	0,8

Tulokäsitteen muutosten vuoksi vuosien 1987–1992 ja 1993–2006 luvut eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

vuotuloilla mitattuna vuosina 2001–2002. Kotitalouksien käytettävissä olevien ekvivalenttien tulojen mediaani on kasvanut 2000-luvulla selkeästi paremmin kuin 1990-luvulla.

Kotitalouksien markkinoilta saamista palkka-, yrittäjä- ja omaisuustuloista käytetään tulonjakotilastossa nimitystä tuotannontekijätulot. Näitä tuloja kotitaloudet saivat vuonna 2006 keskimäärin 35 030 euroa vuodessa (ks. asetelma 2). Reaalisesti tämä oli 2,4 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Palkkatuloja kotitaloudet saivat vuonna 2006 keskimäärin 26 180 euroa, missä lisäystä oli edellisvuoteen verrattuna 2,9

prosenttia. Yrittäjätuloja kotitaloudet saivat vuonna 2006 keskimäärin 2 281 euroa, joka oli reaalisesti edellisen vuoden tasolla. Omaisuustuloja kotitaloudet saivat keskimäärin 6 570 euron edestä, mikä oli reaalisesti noin prosentin enemmän kuin vuonna 2005. Tulonjakotilastossa omaisuustuloihin sisältyy omistusasunnosta saatu laskennallinen hyöty eli ns. laskennallinen asuntotulo. Ilman tätä tuloerää kotitalouksien omaisuustulojen kasvu oli kuusi prosenttia vuonna 2006.

Kotitaloudet saivat tulonsiirtoja vuonna 2006 keskimäärin 10 700 euroa, mikä oli reaalisesti

Asetelma 2.

Kotitalouksien tulot ja tulojen rakenne vuosina 1987–2006. Prosenttiosuudet on laskettu keskimääräisistä tuloista, tulot euroa/kotitalous, vuoden 2006 rahassa.

	1987	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1. Palkkatulot	€ 21 960	23 692	18 692	21 015	21 901	22 391	23 130	23 473	23 715	24 652	25 432	26 180
	% 67,1	65,6	53,4	55,4	55,3	55,5	57,6	57,3	56,6	56,4	56,4	57,2
2. Yrittäjätulot	€ 2 203	2 547	2 336	2 255	2 292	2 305	2 223	2 240	2 215	2 238	2 284	2 281
	% 6,7	7,1	6,7	5,9	5,8	5,7	5,5	5,5	5,3	5,1	5,1	5,0
3. Omaisuustulot	€ 1 569	1 940	3 207	4 615	5 443	5 975	5 038	5 283	5 698	6 262	6 501	6 570
	% 4,8	5,4	9,2	12,2	13,8	14,8	12,5	12,9	13,6	14,3	14,4	14,4
4. Tuotannontekijätulot (1+2+3)	€ 25 731	28 179	24 235	27 885	29 636	30 671	30 391	30 996	31 628	33 152	34 217	35 030
	% 78,6	78,1	69,3	73,5	74,9	76,0	75,7	75,7	75,5	75,8	75,8	76,6
5. Saadut tulonsiirrot	€ 7 004	7 924	10 756	10 070	9 942	9 691	9 761	9 945	10 267	10 594	10 911	10 700
	% 21,4	21,9	30,7	26,5	25,1	24,0	24,3	24,3	24,5	24,2	24,2	23,4
6. Bruttotulot (4+5)	€ 32 735	36 103	34 991	37 955	39 577	40 362	40 151	40 941	41 895	43 746	45 128	45 730
	% 100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
7. Maksetut tulonsiirrot	€ 8 409	8 968	9 289	9 751	10 058	10 278	9 809	9 814	9 747	10 064	10 607	10 756
	% 25,7	24,8	26,5	25,7	25,4	25,5	24,4	24,0	23,3	23,0	23,5	23,5
8. Käytettävissä olevat tulot (6–7)	€ 24 326	27 136	25 704	28 205	29 519	30 084	30 342	31 128	32 149	33 682	34 520	34 975

Vuosien 1987 ja 1990 tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 1995–2006 tietojen kanssa tulonimikkeistössä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Aikasarjaan tehtyjen muutosten vuoksi tulo-osuudet ovat muuttuneet hieman aikaisempiin vuosijulkaisuihin verrattuna vuosien 1993–2006 osalta.

noin kaksi prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Kotitalouksien bruttotulot olivat keskimäärin 45 730 euroa, mikä oli reaalisesti 1,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2005.

Välittömiä veroja ja veronluonteisia maksuja kotitaloudet maksoivat keskimäärin 10 756 euron edestä, mikä oli reaalisesti 1,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2005. Verojen ja veronluontoisten maksujen osuus kotitalouksien bruttotuloista oli edellisvuoden mukaisesti 23,5 prosenttia.

Tuotannontekijätulojen osuus bruttotuloista kasvoi edellisestä vuodesta 2,4 prosenttia. Osuuden kasvu selittyy pääosin palkkatulojen osuuden kasvulla, sillä omaisuustulojen osuus pysyi ennallaan ja yrittäjätulojen osuus laski yhden kymmenyksen. Myös saatujen tulonsiirtojen osuus bruttotuloista laski vuonna 2006.

Laman aikana 1990-luvun alkupuolella kotitalouksien markkinoilta saamien tulojen – eli palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulojen – suhteellinen osuus aleni selvästi. Alimmillaan tämä tulo-osuus oli vuonna 1994, jonka jälkeen osuus kääntyi kasvuun. Kuitenkin vielä vuonna 2006 tuotannontekijätulojen osuus kotitalouksien bruttotuloista oli alhaisempi kuin mitä se oli ennen 1990-luvun alun lamaa.

Samalla kun tuotannontekijätulojen osuus kotitalouksien tulonmuodostuksessa laman aikana aleni, saatujen tulonsiirtojen merkitys kasvoi selvästi. Saatujen tulonsiirtojen määrä kääntyi laskuun vuonna 1995, jonka jälkeen niiden osuus kotitalouksien tuloista laski nopeasti. Osuus on kuitenkin edelleen hieman suurempi kuin mitä se oli ennen lamaa 1990-luvun alussa.

2.2 Tuloerot kasvoivat vuonna 2006

Kotitalouksien välisiä tuloeroja kuvataan Gini-kertoimella. Se on yleisesti käytetty tulonjaon epätasaisuutta kuvaava indikaattori, jossa tulojen hajonnan laajuus on kiteytetty yhteen lukuarvoon². Gini-kertoimen mukaan kotitalouksien väliset suhteelliset tuloerot vuonna 2006 kasvoivat edellisvuoteen nähden (asetelma 3). Vuonna 2006 käytettävissä olevien tulojen Gini-kertoimen arvo oli 27,3. Tuloerot kasvoivat selvästi 1990-luvun puolivälin jälkeisen pitkän talouskasvun aikana. Suurimmilleen tuloerot kasvoivat vuonna 2000, jonka jälkeen ne pari vuotta hivenen tasoittuivat. Vuodesta 2003 tuloerot ovat jälleen kasvaneet ja vuonna 2006 Gini-kertoimen arvo on noussut korkeimmalle tasolle sitten vuoden 1966.

Tuloeroja voidaan kuvata myös tarkastelemalla tulokymmenysten eli desiiliryhmien tulo-osuuksien muutoksia eri vuosina. Ylimmän tulokymmenyksen tulo-osuus kasvoi vuonna 2006 edellisestä vuodesta 0,4 prosenttiyksikköä. Alimmissa tulokymmenyksissä tulo-osuudet laskivat puolestaan yhden prosentin kymmenyksen kussakin ryhmässä. Myös ylimmän ja alimman tulo-viidenneksen tulo-osuuksien suhde kasvoi edellisestä vuodesta, mikä myös kuvaa tuloerojen kasvamista. Ylimpien tulokymmenysten tulo-osuus suhteessa alimpiin kymmenyksiin on 2000-luvulla ollut huomattavasti suurempi kuin ennen lamaa ja laman aikana.

1990-luvun jälkipuoliskon nopea ja voimakas tuloerojen kasvu voidaan havaita siitä, että kahden ylimmän tulokymmenyksen tulo-osuudet kasvoivat. Voimakkainta kasvu on ollut suurituloisimmassa kymmenyksessä, jonka tulo-osuus on kasvanut 1980-luvun alhaisimmalta tasolta lähes kuusi prosenttiyksikköä vuoteen 2006 mennessä. Samaan aikaan muiden tulokymmenysten tulo-osuudet ovat alentuneet. Alentuminen on ollut sitä voimakkaampaa mitä pienituloisemmasta kymmenyksestä on kysymys.

Asetelmassa 4 kuvataan Gini-kertoimilla käytettävissä olevien tulojen, tuotannontekijätulojen (palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulot) sekä bruttotulojen (tuotannontekijätulot ja saadut tulonsiirrot) jakaantumista. Tuotannontekijätulojen Gini-keroi-in kuvaa kotitalouksien välisiä tuloeroja markkinoilta saatavien tulojen näkökulmasta. Tällöin julkisen vallan välittömät tulontasaustoimenpiteet – tulonsiirrot – eivät ole vielä vaikuttaneet kotitalouksien välisiin tuloeroihin. Kun tuotannontekijätuloihin lisätään kotitalouksien saamat tulonsiirrot, päästään bruttotulo-käsitteeseen. Bruttotuloihin sisältyy merkittävä määrä julkisen vallan tulonjaon tasaamiseen liittyviä toimenpiteitä. Täydellisimpinä julkisen vallan tulonjakoa tasoittavat toimenpiteet näkyvät käytettävissä olevissa tulossa, sillä ne sisältävät sekä saadut tulonsiirrot että maksetut tulonsiirrot.

2 Mitä suuremman arvon Gini-keroi-in saa, sitä epätasaisemmin tulot ovat jakautuneet. Tässä julkaisussa Gini-kertoimet on kerrottu sadalla. Gini-kertoimen suurin mahdollinen arvo on sata. Tällöin suurituloisin tulonsaaja saisi kaikki tulot. Pienin mahdollinen Gini-kertoimen arvo on 0, jolloin kaikkien tulonsaajien tulot olisivat yhtä suuret.

Asetelma 3.

Desiiliryhmien tulo-osuudet vuosina 1966–2006. Desiiliryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden käytettävissä olevien ekvivalenttien tulojen mukaan.

Vuosi	Tulo-osuus, %											Gini-kerroin	S80/S20 ¹
	Desiiliryhmä												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	Yhteensä		
1966	3,2	4,8	5,9	6,9	8,0	9,3	10,7	12,4	15,1	23,8	100,0	30,9	4,9
1971	3,7	5,4	6,5	7,5	8,5	9,6	10,7	12,2	14,4	21,4	100,0	26,7	3,9
1976	4,5	6,2	7,2	8,1	9,1	10,0	11,0	12,1	13,6	18,4	100,0	21,5	3,0
1981	4,3	6,3	7,4	8,4	9,3	10,1	11,0	12,1	13,6	17,5	100,0	20,5	2,9
1987	4,8	6,6	7,5	8,3	9,2	10,0	10,9	11,9	13,4	17,6	100,0	19,7	2,7
1988	4,8	6,5	7,5	8,3	9,1	9,9	10,8	11,8	13,4	18,0	100,0	20,2	2,8
1989	4,8	6,4	7,4	8,2	9,1	9,9	10,8	11,9	13,4	18,3	100,0	20,5	2,8
1990	4,9	6,5	7,4	8,2	9,0	9,9	10,8	11,8	13,4	18,1	100,0	20,2	2,8
1991	4,8	6,6	7,5	8,3	9,1	9,8	10,7	11,8	13,4	18,1	100,0	20,1	2,8
1992	4,9	6,7	7,5	8,3	9,0	9,8	10,7	11,7	13,2	18,2	100,0	19,9	2,7
1993	4,9	6,5	7,4	8,1	8,9	9,6	10,5	11,7	13,3	19,2	100,0	21,1	2,9
1994	4,9	6,5	7,3	8,1	8,8	9,6	10,5	11,6	13,4	19,2	100,0	21,1	2,9
1995	4,8	6,4	7,3	8,0	8,8	9,6	10,5	11,7	13,4	19,6	100,0	21,7	2,9
1996	4,7	6,3	7,2	8,0	8,8	9,6	10,5	11,7	13,5	19,8	100,0	22,3	3,0
1997	4,6	6,1	7,0	7,8	8,6	9,4	10,5	11,7	13,6	20,8	100,0	23,7	3,2
1998	4,4	5,9	6,8	7,7	8,6	9,5	10,5	11,7	13,5	21,5	100,0	24,8	3,4
1999	4,3	5,8	6,7	7,6	8,4	9,3	10,3	11,5	13,3	22,7	100,0	25,9	3,6
2000	4,3	5,7	6,6	7,5	8,3	9,2	10,3	11,5	13,4	23,3	100,0	26,7	3,7
2001	4,2	5,8	6,7	7,6	8,5	9,4	10,4	11,7	13,6	22,2	100,0	25,8	3,6
2002	4,2	5,7	6,7	7,7	8,5	9,5	10,4	11,7	13,5	22,1	100,0	25,6	3,6
2003	4,2	5,7	6,7	7,6	8,5	9,4	10,4	11,6	13,6	22,3	100,0	26,0	3,6
2004	4,1	5,6	6,6	7,5	8,4	9,3	10,4	11,6	13,6	22,8	100,0	26,6	3,7
2005	4,1	5,6	6,6	7,5	8,4	9,3	10,3	11,7	13,5	22,9	100,0	26,7	3,8
2006	4,0	5,5	6,5	7,5	8,3	9,3	10,4	11,6	13,6	23,3	100,0	27,3	3,9

Pyöristysten vuoksi tulo-osuudet eivät aina summaudu sataan. Tulokäsittelyn muutosten vuoksi vuosien 1966–1981, 1987–1992 ja 1993–2006 luvut eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

¹ S80/S20 = ylimmän ja alimman tuloviidennesen tulo-osuuksien suhde.

Asetelma 4.

Tuotannontekijätulojen, bruttotulojen ja käytettävissä olevien tulojen Gini-kertoimet sekä tulonsiirtojen tuloeroja tasaava vaikutus vuosina 1966–2006

Vuosi	Gini-kerroin, %			Tulonsiirtojen tuloeroja tasaava vaikutus ¹		
	Tuotannon- tekijätulot	Bruttotulot	Käytettävissä olevat tulot	Saadut tulon- siirrot	Maksetut tulon- siirrot	Yhteis- vaikutus
1966	38,9	33,4	30,9	14,3	7,5	20,7
1971	38,5	30,9	26,7	19,8	13,4	30,6
1976	35,3	26,3	21,5	25,4	18,2	39,0
1981	35,8	25,2	20,5	29,4	18,7	42,6
1987	38,0	25,1	19,7	33,9	21,5	48,1
1988	38,8	25,8	20,2	33,4	21,8	47,9
1989	39,3	26,1	20,5	33,5	21,7	47,9
1990	38,9	25,6	20,2	34,2	20,8	47,9
1991	39,5	25,1	20,1	36,4	19,8	49,0
1992	42,1	25,2	19,9	40,1	21,1	52,8
1993	45,1	26,2	21,1	41,9	19,5	53,2
1994	45,8	26,1	21,1	42,9	19,3	54,0
1995	45,5	26,6	21,7	41,5	18,4	52,3
1996	45,8	27,3	22,3	40,5	18,2	51,3
1997	46,3	28,4	23,7	38,7	16,3	48,7
1998	46,0	29,2	24,8	36,4	15,3	46,1
1999	46,4	30,1	25,9	35,0	14,1	44,1
2000	46,5	30,8	26,7	33,7	13,3	42,6
2001	45,8	29,9	25,8	34,7	13,7	43,7
2002	45,4	29,7	25,6	34,5	13,7	43,5
2003	45,4	29,6	26,0	34,7	12,4	42,8
2004	46,0	30,2	26,6	34,2	11,8	42,0
2005	45,9	30,6	26,7	33,4	12,7	41,9
2006	46,7	31,4	27,3	32,9	13,1	41,7

Tulokäsittelyn muutosten vuoksi vuosien 1966–1981, 1987–1992 ja 1993–2006 luvut eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

¹ Saadut tulonsiirrot: Gini-kertoimen suhteellinen muutos (%) siirryttäessä tuotannontekijätuloista bruttotuloihin.

Maksetut tulonsiirrot: Gini-kertoimen suhteellinen muutos (%) siirryttäessä bruttotuloista käytettävissä oleviin tuloihin.

Tulonsiirtojen yhteisvaikutus: Gini-kertoimen suhteellinen muutos (%) siirryttäessä tuotannontekijätuloista käytettävissä oleviin tuloihin.

Tuotannontekijätuloilla mitattuna tuloerot kasvoivat laman aikana 1990-luvun alkuvuosina selvästi. Tuloerojen kasvu johtui pitkälti sekä yritystoiminnan supistumisesta että työttömyyden nopeasta ja voimakkaasta kasvusta. Palkka- ja yrittäjätuloja saavien määrä aleni merkittävästi. Kun tuotantoon osallistuvien henkilöiden ja tuotannontekijätulojen määrä kääntyi nousuun laman jälkeen, myös tuotannontekijätuloerojen kasvu hidastui. Laman jälkeinen tuotannontekijätuloerojen lievä kasvu selittyy eräiden omaisuustuloerien (osinkotulojen ja luovutusvoittojen) määrän kasvulla ja myös niiden epätasaisella kohdentumisella. Ensimmäistä kertaa pitkään aikaan tuotannontekijätuloerot supistuivat vuonna 2001. Tämän jälkeen tuloerot ovat tuotannontekijätuloilla mitattuna pysyneet käytännössä lähes ennallaan, kunnes vuonna 2006 kääntyivät kasvuun. Tuotannontekijätuloerot ovat edelleen korkeammalla tasolla kuin ennen lamaa 1990-luvun alussa.

Bruttotuloilla mitattuna tuloerojen kehitys on ollut 1990-luvulla samansuuntaista kuin käytettävissä olevilla tuloilla mitattuna, eli bruttotuloerojen ripeä kasvu alkoi vasta laman jälkeen 1990-luvun puolivälissä. Bruttotuloerojen kasvu ei ole kuitenkaan ollut aivan yhtä voimakasta kuin käytettävissä olevien tulojen erojen kasvu 1990-luvun jälkipuoliskolla. Tämä johtuu maksettujen tulonsiirtojen (välittömien tuloverojen ja veronluontoisten maksujen) tulojakoja tasaavan vaikutuksen heikentymisestä. Vuonna 2001 bruttotulojen jakautuminen muuttui edellisvuosiin nähden tasaisemmaksi, minkä jälkeen bruttotuloerot pysyivät pari vuotta lähes ennallaan. Viimeisen kolmen vuoden ajan tuloerot bruttotuloilla mitattuna ovat kasvaneet. Vuonna 2006 kasvu oli 0,8 prosenttiyksikköä.

Julkinen valta tasaa markkinoilla syntyneitä tuloeroja tulonsiirtojärjestelmillä. Tulonsiirrot muodostuvat sekä saaduista tulonsiirroista että

maksetuista tulonsiirroista eli välittömistä veroista ja veronluonteisista maksuista. Saadut tulonsiirrot koostuvat ansio- ja kansaneläkkeistä ja muista sosiaaliturvaetuksista, sosiaaliavustuksista sekä muista saaduista tulonsiirroista. Saatuihin tulonsiirtoihin sisältyvät myös haastatteluin kerätyt kotitalouksien väliset tulonsiirrot, kuten elatusavut. Asetelmassa 4 kuvataan myös sitä, miten tulonsiirrot ovat vaikuttaneet tuloeroihin. Yleisesti voidaan todeta, että tulonsiirtojen vaikutus tuloeroihin riippuu kahdesta tekijästä, tulonsiirtojen määrästä (eli tulo-osuudesta) ja tulonsiirtojen kohdentumisesta (eli progressiivisuudesta).

Saatujen tulonsiirtojen tuloeroja tasaava vaikutus on laskenut selvästi 1990-luvun puolivälisestä alkaen. Vuonna 2000 tasaava vaikutus aleni tasolle, jossa se oli edellisen kerran 1980-luvun loppupuolella. Vuonna 2001 saatujen tulonsiirtojen tuloeroja tasaava vaikutus kasvoi jonkin verran, jonka jälkeen vaikutus pysyi ennallaan kunnes jälleen vuonna 2004 kääntyi laskuun. Vuonna 2006 saatujen tulonsiirtojen tasaava vaikutus aleni alhaisimmalle tasolle 1970-luvun jälkeen. Saatujen tulonsiirtojen tasaava vaikutuksen väheneminen viime vuosina on johtunut lähinnä siitä, että niiden osuus kotitalouksien tulonmuodostuksessa on laskenut markkina- eli tuotannontekijätulojen määrän kasvun myötä.

Maksettujen tulonsiirtojen tuloeroja tasaava vaikutus on vähentynyt selvästi 1990-luvun lamavuosista lähtien. Tämä saattaa johtua ansiotuloja lievemmin verotettujen pääomatulojen määrän kasvusta ja sitä kautta tuloverotuksen progressiivisuuden heikkenemisestä. Vuosina 2005 ja 2006 tuloeroja tasaava vaikutus kasvoi edellisvuosiin nähden, mitä selittää osinkotulojen veronalaiseksi tuleminen vuosina 2005 ja 2006. Tuloeroja tasaava vaikutus on edelleen alempi kuin 1970-luvun alun vuosina.

2.3 *Reaalitulot kasvaneet eniten ylimmissä tulokymmenyksissä*

Asetelmassa 5 kuvataan tulokymmenysten rajoja ja tulokeskiarvoja sekä niiden muutoksia eri tulokymmenyksissä. Asetelmasta voidaan havaita, että käytettävissä olevat tulot vuonna 2006 pysyivät lähes ennallaan tai laskivat hieman neljää ylintä tulokymmenystä lukuun ottamatta (ks. myös kuvio 1). Keskimääräiset tulot kasvoivat eniten ylimmässä kymmenyksessä, jossa kasvua oli lähes 3 prosenttia. Muissa ryhmissä kasvu jäi selvästi vähäisemmäksi tai jopa negatiiviseksi. Alimmassa ja

viidennessä tulokymmenyksessä keskimääräiset tulot laskivat hieman edellisvuodesta. Absoluuttisesti mitattuna kasvuerot ylimmän desiiiliryhmän ja muiden ryhmien välillä ovat melko suuria. Ylimmän desiiiliryhmän ekvivalentti keskiarvotulo kasvoi edellisvuoteen nähden reaalisesti runsaat 1 500 euroa, yhdeksännessä desiiiliryhmässä kasvua oli noin 500 euroa ja alimmassa desiiiliryhmässä tulot laskivat noin 50 euroa.

Asetelma 5.

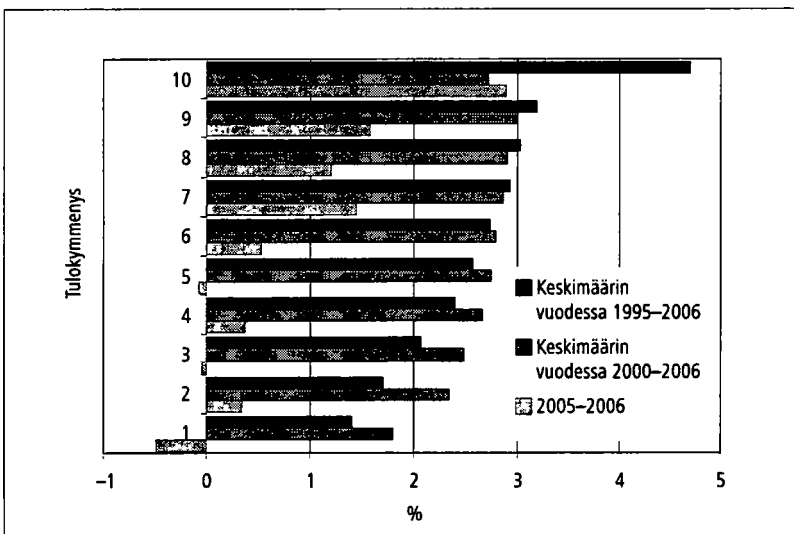
Desiiliryhmien tulojen keskiarvot ja ylärajat vuosina 1995–2006, vuoden 2006 rahassa. Desiiliryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden käytettävissä olevien ekvivalenttien tulojen mukaan.

Desiiliryhmä	Yläraja, euroa/muunnettu OECD-kulutussyksikkö					Muutos, % 2005–2006	Keskimääräinen vuosimuutos, % 2000–2006	Keskimääräinen vuosimuutos, % 1995–2006
	1995	2000	2004	2005	2006			
I	9 961	10 368	11 367	11 688	11 721	0,3	2,1	1,5
II	11 689	12 403	14 022	14 299	14 263	-0,3	2,4	1,8
III	12 978	14 225	16 016	16 576	16 616	0,2	2,6	2,3
IV	14 290	15 916	18 045	18 723	18 714	0,0	2,7	2,5
V	15 597	17 704	20 084	20 837	20 773	-0,3	2,7	2,6
VI	17 029	19 626	22 235	22 927	23 155	1,0	2,8	2,8
VII	18 719	21 842	24 831	25 597	25 910	1,2	2,9	3,0
VIII	20 984	24 707	28 282	29 041	29 400	1,2	2,9	3,1
IX	25 060	30 036	34 008	35 321	35 876	1,6	3,0	3,3
X	..	..	..	..	..	..	..	..

Desiiliryhmä	Keskiarvo, euroa/muunnettu OECD-kulutussyksikkö					Muutos, % 2005–2006	Keskimääräinen vuosimuutos, % 2000–2006	Keskimääräinen vuosimuutos, % 1995–2006
	1995	2000	2004	2005	2006			
I	8 187	8 573	9 257	9 581	9 535	-0,5	1,8	1,4
II	10 870	11 387	12 758	13 037	13 082	0,3	2,3	1,7
III	12 336	13 340	15 004	15 463	15 456	0,0	2,5	2,1
IV	13 614	15 073	17 048	17 590	17 654	0,4	2,7	2,4
V	14 949	16 794	19 070	19 769	19 755	-0,1	2,7	2,6
VI	16 318	18 631	21 158	21 857	21 971	0,5	2,8	2,7
VII	17 830	20 703	23 473	24 178	24 524	1,4	2,9	2,9
VIII	19 847	23 212	26 368	27 238	27 564	1,2	2,9	3,0
IX	22 764	26 948	30 867	31 669	32 166	1,6	3,0	3,2
X	33 276	46 940	51 699	53 571	55 118	2,9	2,7	4,7

Pitemmän aikavälin tarkastelussa desiiliryhmien tulot ovat kasvaneet sitä enemmän mitä ylemmältä desiiliryhmältä on kysymys. Ylimmässä desiiliryhmässä tulojen keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti vuosina 1995–2006 on ollut 4,7 prosenttia, kun alimmassa ryhmässä vastaava muutos

on ollut vajaa puolitoista prosenttia. Myös vuosina 2000–2006 keskimääräinen vuosimuutos on ollut suurempi ylemmissä tulokymmenyksissä verrattuna alimpaan kymmenykseen, mutta muiden ryhmien välillä ero on vähäisempi.

Kuvio 1. Keskimääräiset tulonmuutokset tulo-kymmenyksittäin vuosina 1995–2006, 2000–2006 ja 2005–2006, prosenttia

3 Kotitalouksien tulokehitys väestöryhmittäin

3.1 Tulot ja tulojen kehitys kotitalouden sosioekonomisen aseman mukaan

3.1.1 Kotitalouksien lukumäärät ja tulojen muutokset sosioekonomisissa ryhmissä

Asetelmassa 6 kuvataan kotitalouksien tulojen muutoksia sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1987–2006. Muutosestimaatit on laskettu ekvivalenttien mediaanitulojen pohjalta poikileikkausaineistosta. Vuosimuutoksia tarkastellessa kannattaa huomioida, että otosaineiston luonteen vuoksi sosioekonomisten ryhmien tulokehitykseen vuositasolla saattavat vaikuttaa useat satunnaistekijät sekä yhteiskunnassa tapahtunut rakennemuutos.

Vuonna 2006 tulot kasvoivat eniten maatalousyrittäjien ja alempien toimihenkilöiden kotitalouksissa. Sekä maatalousyrittäjien että alempien toimihenkilöiden tulot ovat kasvaneet muita ryhmiä nopeammin myös koko 2000-luvun.

Kotitalouksien mediaanitulot pienenevät vuonna 2006 työttömällä ja työntekijöillä. Työntekijöiden osalta vuosi oli poikkeuksellisen heikko, sillä 2000-luvulla heidän tulokehityksensä on ollut varsin lähellä kaikkien kotitalouksien keskimääräistä tulokehitystä. Sen sijaan työttömien tulot ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana kehittyneet selkeästi keskimääräistä heikommin, samoin kuin opiskelijoiden ja muiden ammatissa toimimattomien.

Yrittäjien (pl. maatalousyrittäjät) tulot pysyivät vuonna 2006 lähes ennallaan, mutta koko tarkasteluajanjaksona yrittäjien tulot ovat kasva-

neet nopeammin kuin yhdenkään muun sosioekonomisen ryhmän maatalousyrittäjiä lukuun ottamatta. Myös ylempien toimihenkilöiden ja eläkeläisten tulot ovat kasvaneet keskimääräistä nopeammin viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. Työntekijöiden ja alempien toimihenkilöiden tulojen kehitys on ollut koko tarkasteluajanjaksona samankaltaista kaikkien kotitalouksien tulojen kehitykseen verrattuna.

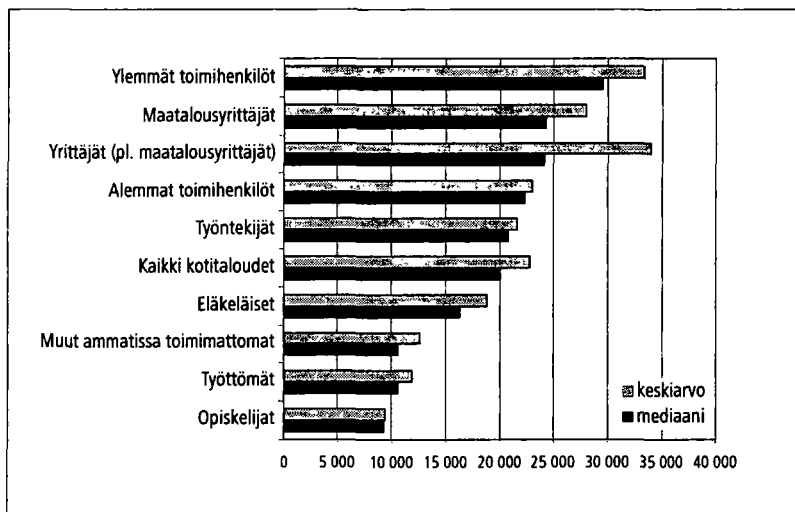
Mediaanituloilla mitattuna ylempät toimihenkilöt saivat eniten tuloja vuonna 2006 (ks. kuvio 2). Keskiarvolla mitattuna taas yrittäjät (pl. maatalousyrittäjät) saivat eniten tuloja. Keskiarvo- ja mediaanitulojen suuri ero kuvastaa sitä, että yrittäjät ovat varsin heterogeeninen ryhmä tulojen suhteen. Mediaanilla mitattuna maatalousyrittäjien ja muiden yrittäjien tulot olivat suunnilleen samansuuruisia, mutta selvästi pienempiä kuin ylempien toimihenkilöiden.

Tulot olivat pienimmät niissä sosioekonomisissa luokissa, joissa myös viimeaikainen tulokehitys on ollut epäsuotuisinta, eli opiskelijoilla, työttömällä ja muilla ammatissa toimimattomilla. Vuonna 2006 työttömien mediaanitulot olivat 53 prosenttia kaikkien kotitalouksien mediaanituloista. Vuonna 2000 vastaava suhde oli 58 prosenttia ja vuonna 1995 jopa 69 prosenttia. Opiskelijoiden mediaanitulot olivat vuonna 2006 47 prosenttia kaikkien kotitalouksien mediaanituloista. Lamavuosien jälkeen opiskelijoiden tulot ovat olleet noin puolet kaikkien kotitalouksien mediaanituloista, mutta kolmen viime vuo-

Asetelma 6.

Kotitalouksien reaaliset tulomuutokset (%) kotitalouden sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1987–2006, käytettävissä olevat ekvivalenttitulot/kotitalous.

Kotitalouden viitehenkilön sosioekonominen ryhmä	Tulojen reaali muutokset, %					
	Keskimääräinen vuosimuutos				Vuosimuutos 2005–2006	Muutos yhteensä 1987–20056
	1987–1991	1991–1994	1994–2000	2000–2006		
Maatalousyrittäjät	3,8	3,1	2,2	4,3	5,3	87
Yrittäjät (p. maatalousyrittäjät)	4,2	-3,0	4,6	2,1	0,2	60
Ylemmät toimihenkilöt	2,9	-1,7	2,4	2,7	1,2	45
Alemmat toimihenkilöt	2,7	-2,8	2,3	2,9	4,3	39
Työntekijät	3,1	-2,0	2,2	2,4	-0,8	39
Eläkeläiset	7,5	1,6	1,2	1,0	1,5	60
Opiskelijat	4,1	-0,4	1,5	2,5	1,6	47
Työttömät	1,4	0,1	-1,5	1,1	0,6	3
Muut ammatissa toimimattomat	5,8	-2,7	-0,8	1,3	-1,8	18
Kaikki kotitaloudet	3,3	-3,3	2,4	2,8	0,8	40

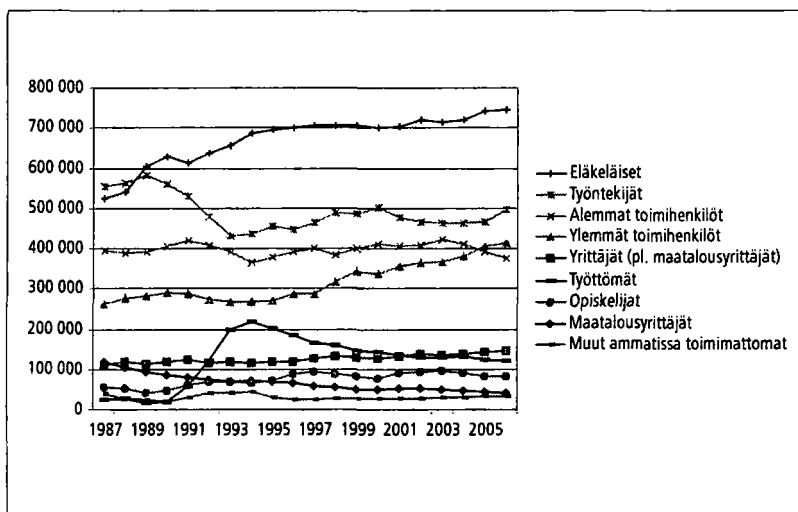
Kuvio 2.
Kotitalouksien tulotaso kotitalouden sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 2006, käytettävissä olevat ekvivalenttitulot/kotitalous, euroa

den aikana vastaava tulosuhde on pysynyt jonkin verran alle 50 prosentissa.

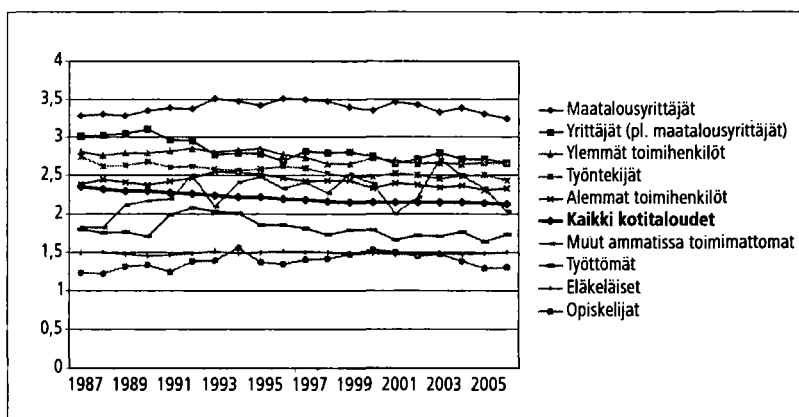
Tarkasteltaessa tulojen muutoksia pidemmällä aikavälillä kannattaa huomioida, että kotitalouksien sosioekonomisissa rakenteissa on tapahtunut suuria muutoksia viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. Kuviossa 3 on esitetty kotitalouksien lukumäärät sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1987–2006. Työttömien kotitalouksien määrä kasvoi erittäin nopeasti lamavuosina, mutta on sen jälkeen pienentynyt tasaisesti. Työntekijöiden määrä putosi lamavuosina nopeasti, eikä ole sen jälkeen palautunut lamaa edeltävälle tasolle. Myös alempien toimihenkilöiden määrä on pienentynyt, kun taas ylempien toimihenkilöiden ja muiden yrittäjien määrä on kasvanut. Maatalousyrittäjäkotitalouksien joukossa rakennemuutokset ovat olleet erityisen suuria. Kasvaneiden tilakokojen myötä maatalousyrittäjäkotitalouksien

määrä on laskenut huomattavasti. Kun maatalousyrittäjäkotitalouksia oli vuonna 1987 noin 120 000, oli niitä parikymmentä vuotta myöhemmin enää noin kolmasosa tästä, eli alle 45 000 kotitaloutta.

Kotitalouksien keskikoko on alentunut tasaisesti viimeisen kahdenkymmenen vuoden ajan, kuten kuviosta 4 voidaan havaita. Vuonna 1987 kaikissa kotitalouksissa oli keskimäärin 2,35 jäsentä. Vuoteen 2006 mennessä kotitalouksissa oli keskimäärin 10 prosenttia vähemmän jäseniä, eli 2,12. Suurimmat kotitaloudet olivat maatalousyrittäjillä ja pienimmät opiskelijoiden ja eläkeläisten ryhmissä. Opiskelijakotitalouksien keskikoko on kasvanut hieman vuodesta 1987. Useimpien muiden sosioekonomisten ryhmien kotitalouksien keskikoko on pienentynyt. Yrittäjä- ja työntekijäkotitalouksien keskikoko on pienentynyt eniten, yli 10 prosenttia.

Kuvio 3.
Kotitalouksien lukumäärä sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1987–2006

Kuvio 4.
Kotitalouksien jäsenten lukumäärä sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1987–2006, keskiarvo

3.1.2 Kotitalouksien tulojen rakenteen muutos

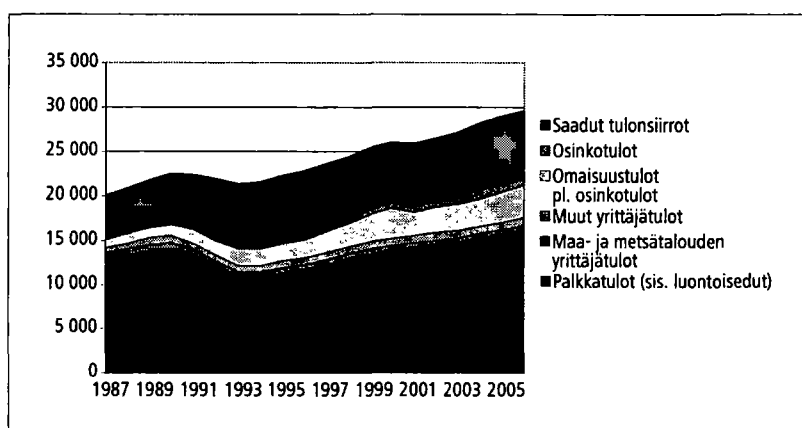
Muutokset tulojen kehityksessä tulolajeittain poikkeavat varsin paljon eri sosioekonomisissa ryhmissä. Palkkatulot pienenevät vuosina 1987–2006 vähiten työelämässä olevissa kotitalouksissa pois lukien yrittäjät, eli ylemmillä ja alemmilla toimihenkilöillä sekä työntekijöillä. Näissä ryhmissä palkkatulojen osuus bruttotuloista oli vuonna 2006 selvästi suurin, noin neljä viidesosaa. Palkkatulojen osuus on kaikissa edellä mainituissa ryhmissä pienentynyt alle kymmenen prosenttiyksikköä vuodesta 1987 ja omaisuustulojen osuus kasvanut suunnilleen saman verran. Työntekijäkotitalouksilla tulojen rakenteen muutokset ovat olleet kaikista sosioekonomisista ryhmistä pienimmät.

Myös eläkeläiskotitalouksien tulojen rakenne on pysynyt suhteellisen vakaana viimeiset kaksikymmentä vuotta. Omaisuustulojen määrä ja osuus on tosin kasvanut melko voimakkaasti. Eläkeläiset saivat vuonna 2006 omaisuustuloja noin 6 000 euroa, kun vastaava luku vuonna 1987 oli alle 2 000 euroa. Saatujen tulonsiirtojen, eli pääasiassa eläkkeiden, osuus on pienentynyt yhdeksän prosenttiyksikköä, vaikka niiden määrä on kasvanut 15 000 eurosta 21 000 euroon.

3.1.3 Kotitalouksien tulojen kehitys tulolajeittain sosioekonomisissa ryhmissä

Muutokset tulojen kehityksessä tulolajeittain poikkeavat varsin paljon eri sosioekonomisissa ryhmissä. Palkkatulot pienenevät vuosina 1987–2006 vähiten työelämässä olevissa kotitalouksissa pois lukien yrittäjät, eli ylemmillä ja alemmilla toimihenkilöillä sekä työntekijöillä. Näissä ryhmissä palkkatulojen osuus bruttotuloista oli vuonna 2006 selvästi suurin, noin neljä viidesosaa. Palkkatulojen osuus on kaikissa edellä mainituissa ryhmissä pienentynyt alle kymmenen prosenttiyksikköä vuodesta 1987 ja omaisuustulojen osuus kasvanut suunnilleen saman verran. Työntekijäkotitalouksilla tulojen rakenteen muutokset ovat olleet kaikista sosioekonomisista ryhmistä pienimmät.

Myös eläkeläiskotitalouksien tulojen rakenne on pysynyt suhteellisen vakaana viimeiset kaksikymmentä vuotta. Omaisuustulojen määrä ja osuus on tosin kasvanut melko voimakkaasti. Eläkeläiset saivat vuonna 2006 omaisuustuloja noin 6 000 euroa, kun vastaava luku vuonna 1987 oli alle 2 000 euroa. Saatujen tulonsiirtojen, eli pääasiassa eläkkeiden, osuus on pienentynyt yhdeksän prosenttiyksikköä, vaikka niiden määrä on kasvanut 15 000 eurosta 21 000 euroon.

Kuvio 5.
Tulojen kehitys tulolajeittain kaikissa kotitalouksissa vuosina 1987–2006. Euroa / kotitalous, keskiarvo (reaalisena vuoden 2006 rahassa).

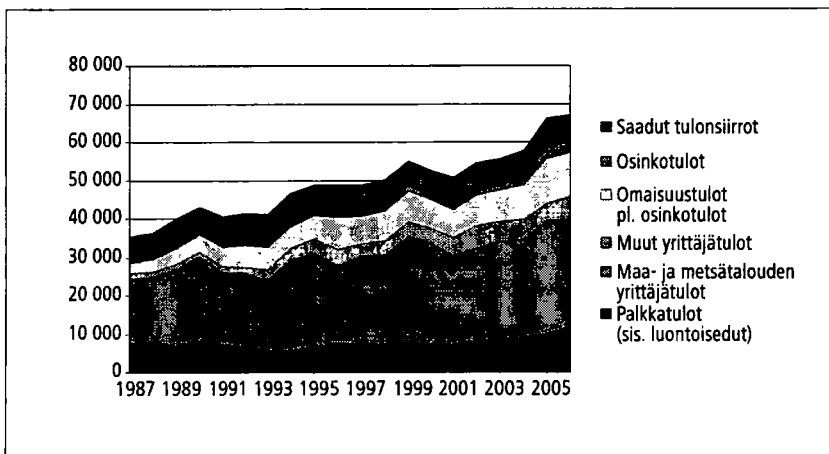
sän prosenttiyksikköä, vaikka niiden määrä on kasvanut 15 000 eurosta 21 000 euroon.

Opiskelijakotitalouksilla tulonsiirtojen osuus kasvoi vuosien 1987 ja 1994 välillä peräti 27 prosenttiyksikköä, mikä johtuu sekä palkkatulojen määrän pienenemisestä että vuonna 1992 toteutetusta opintotuki uudistuksesta. Palkkatulojen osuus pieneni vastaavana ajankohtana 27 prosenttiyksikköä, mutta viimeisen kymmenen vuoden aikana palkkatulojen osuus on jälleen kasvanut yli kymmenen prosenttiyksikköä. Opiskelijakotitalouksien keskimääräiset palkkatulot olivat 4 600 euroa vuonna 2006, kun ne lamavuosina olivat alimmillaan alle 3 000 euroa.

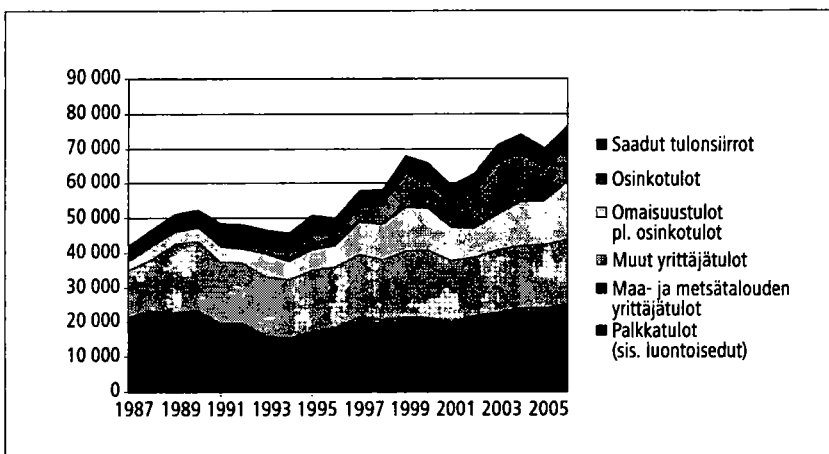
Työttömien tulokehitys vuosina 1987–2006 on ollut muita ryhmiä heikompaa. Työttömien heikko tulokehitys selittyy pitkälti sillä, että palkkatulojen määrä on lamavuosien jälkeenkin pudonnut kun se muissa sosioekonomisissa ryhmissä on kasvanut. Kun 1980-luvun lopussa noin neljä viidestä työttömäksi luokitellusta kotitaloudesta sai palkkatuloja, on 2000-luvulla enää noin puolet työttömistä kotitalouksista saanut palkkatuloja. Palkkatuloja saaneiden osuus työttömistä on jopa pudonnut lamavuosien jälkeenkin.

Asetelmasta 6 havaittiin, että yrittäjien – sekä maatalous- että muiden yrittäjien – tulot ovat viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana kasvaneet nopeammin kuin muilla sosioekonomisilla ryhmillä. Yrittäjäkotitalouksien tulojen rakenne on tarkasteluajankohtana muuttunut poikkeuksellisen nopeasti. Yrittäjien tulojen kasvu onkin syntynyt ennen kaikkea tiettyjen tuloerien – lähinnä omaisuustulojen – voimakkaasta kasvusta.

Kuvioissa 6 ja 7 on esitetty maatalousyrittäjien ja muiden yrittäjien (pl. maatalousyrittäjät) keskimääräinen tulojen kehitys tulolajeittain vuosina 1987–2006. Kuvioista voidaan havaita, että kaikilla yrittäjäkotitalouksilla sekä palkkatulojen määrä että niiden tulo-osuus pieneni voimakkaasti 1990-luvun alussa. Maatalousyrittäjillä palkkatulojen määrä oli vuonna 1990 yli 8 000 euroa, mutta vuonna 1994 alle 6 000 euroa. Palkkatulojen osuus putosi samanaikaisesti noin kahdestakymmenestä prosentista noin viiteentoista prosenttiin. Muiden kuin maatalousyrittäjien palkkatulojen määrä putosi 1980-luvun lopun yli 22 000 eurosta lamavuosina alle 15 000 euroon. Palkkatulojen osuus pieneni lähes puolesta noin kolmannekseen. Molemmissa ryhmissä palkkatulojen osuus brutto-

Kuvio 6.
Tulojen kehitys tulolajeittain maatalousyrittäjäkotitalouksissa vuosina 1987–2006. Euroa / kotitalous, keskiarvo (reaalisena vuoden 2006 rahassa).

Kuvio 7.
Tulojen kehitys tulolajeittain yrittäjäkotitalouksissa (pl. maatalousyrittäjät) vuosina 1987–2006. Euroa / kotitalous, keskiarvo (reaalisena vuoden 2006 rahassa).

tuloista on pysynyt melko samanlaisena 1990-luvun puolivälin jälkeen.

Maatalousyrittäjillä palkkatulojen osuus on koko tarkasteluajankohtana ollut selkeästi kaikkien kotitalouksien vastaavaa pienempi. Maatalousyrittäjien suurin tuloerä on maa- ja metsätalouden yrittäjätulot, jotka vuonna 2006 kattoivat 42 prosenttia heidän tuloistaan. Maa- ja metsätalouden yrittäjätulojen osuus on 1990-luvun lopun jälkeen hieman pienentynyt, mutta niiden määrä on kasvanut viimeisen kymmenen vuoden aikana noin 5 000 eurolla kotitaloutta kohti.

Saatujen tulonsiirtojen määrä on maatalousyrittäjillä lamavuosien jälkeen pudonnut hieman. Niiden osuus bruttotuloista on pienentynyt vuoden 1994 kahdeksastatoista prosentista kymmeneen prosenttiin vuonna 2006.

Maatalousyrittäjien tulojen voimakas kasvu on kohdistunut erityisesti muihin (kuin maa- ja metsätalouden) yrittäjätuloihin sekä omaisuustuloihin. Muiden yrittäjätulojen osuus on maatalousyrittäjillä kasvanut 1980-luvun lopun neljästä prosentista nykyiseen reiluun kahdeksaan prosenttiin ja niiden määrä on yli kolminkertaistunut. Vielä nopeampaa on ollut omaisuustulojen kasvu. Niiden määrä on viisinkertaistunut vuodesta 1987 ja niiden osuus bruttotuloista on noussut vajaasta kymmenestä prosentista yli kahteenkymmeneen prosenttiin. Suhteellisesti osinkotulot ovat kasvaneet muita omaisuustuloja enemmän, mutta niiden osuus bruttotuloista vuonna 2006 oli edelleen

vain neljä prosenttia. Tämä on kuitenkin enemmän kuin kaikilla kotitalouksilla yhteensä, joilla osinkotulojen osuus bruttotuloista oli reilut kaksi prosenttia vuonna 2006.

Muutokset yrittäjien (pl. maatalousyrittäjät) tulojen rakenteessa ovat viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana olleet myös merkittäviä. Palkkatulojen osuuden voimakkaan pienemisen lisäksi (muiden) yrittäjätulojen tulo-osuus on pienentynyt reilusta 30 prosentista noin neljännekseen. Myös tulonsiirtojen osuus on hieman pienentynyt. Muiden yrittäjätulojen määrä on vuodesta 1987 kuitenkin kasvanut noin 5 000 eurolla ja tulonsiirtojen määrä noin 1 500 eurolla kotitaloutta kohti.

Omaisuustulojen ja erityisesti osinkotulojen määrän ja tulo-osuuden kasvu on muilla yrittäjätalouksilla ollut vielä nopeampaa kuin maatalousyrittäjillä. Omaisuustulojen määrä on lähes kymmenkertaistunut vuodesta 1987 vuoteen 2006. Niiden tulo-osuus on samaan aikaan kasvanut noin seitsemästä prosentista yli 30 prosenttiin. Omaisuustuloihin sisältyvien osinkotulojen osuus bruttotuloista oli 1980-luvun lopulla prosentin luokkaa, mutta on kasvanut nopeasti ja oli enimmillään yli kaksikymmentä prosenttia vuonna 2003. Vuonna 2006 osinkotulot kattoivat 14 prosenttia yrittäjien bruttotuloista. Kun yrittäjät vielä vuonna 1980-luvun lopussa saivat keskimäärin 350 euroa osinkotuloja, oli osinkotulojen määrä vuonna 2006 yli 10 000 euroa.

3.2 Tulot ja tulojen kehitys kotitalouden elinvaiheen mukaan

Elinvaiheluokituksessa kotitaloudet jaetaan yhden hengen kotitalouksiin, lapsettomiin pareihin, pareihin, joilla on lapsia sekä yksinhuoltajakotitalouksiin. Kahteen jälkimmäiseen ryhmään kuuluvat ne kotitaloudet, joissa on vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi³.

Lapsiperheiden tulokehitys oli vuonna 2006 varsin erilainen kuin lapsettomissa kotitalouksissa. Asetelmassa 7 kuvataan käytettävissä olevien tulojen muutoksia kotitalouden elinvaiheen mukaan. Kun sekä yhden hengen talouksien että lapsettomien pariin tulot kasvoivat mediaanilla mitattuna yli 3 prosenttia edellisvuodesta, pienenevät yksinhuoltajatalouksien ja kahden huoltajan lapsiperheiden tulot.

Yhden hengen talouksien tulot kasvoivat kaikissa ikäryhmissä. Kasvu oli suurinta alle 35-vuo-

tiainen ikäluokassa, 2,3 prosenttia mediaanilla ja 4,1 prosenttia keskiarvolla mitattuna. Myös 35–64 ja yli 65-vuotiaiden ryhmissä tulot kasvoivat nopeammin kuin kotitalouksissa keskimäärin. Sekä nuorten että ikääntyneiden yhden hengen kotitalouksien tulot ovat alhaisimpia kotitalouden elinvaiheen mukaan tarkasteltuna, kuten kuvioista 8 voidaan havaita. Korkein tulotaso on lapsettomilla pareilla, joiden viitehenkilö on 35–64-vuotias. Tässäkin ryhmässä tulot kasvoivat vuonna 2006 keskimääräistä enemmän.

Kahden huoltajan lapsiperheistä tulot pienenevät eniten sellaisissa kotitalouksissa, joilla nuorin lapsi oli 13–17-vuotias. Nämä kotitaloudet muodostavat kuitenkin edelleen toiseksi eniten tuloja saavan ryhmän elinvaiheluokituksen perusteella. Tulojen mediaani pieneni myös sel-

3 Lapsiperheiden määritelmää on muutettu vuoden 2006 tulonjakotilastossa. Aikaisemmin lapsiperheiksi luokiteltiin ainoastaan kotitaloudet, joissa kaikki lapset ovat alle 18-vuotiaita. Uuden määritelmän mukaan lapsiperheisiin luetaan myös taloudet, joissa on sekä alle että yli 18-vuotiaita lapsia.

Asetelma 7.

Kotitalouksien reaaliset tulomuutokset (%) kotitalouden elinvaiheen mukaan vuosina 2000–2006, käytettävissä olevat ekvivalenttitulot/kotitalous

Elinvaihe	Keskiarvo		Mediaani	
	Vuosimuutos 2005–2006	Keskimääräinen vuosimuutos 2000–2006	Vuosimuutos 2005–2006	Keskimääräinen vuosimuutos 2000–2006
Yhden hengen taloudet	3,4	2,4	3,4	2,4
Yhden hengen talous, ikä <35	4,1	1,9	2,3	1,1
Yhden hengen talous, ikä 35–64	3,4	3,1	2,2	2,9
Yhden hengen talous, ikä 65–	2,1	1,7	0,9	1,8
Lapsettomat parit	2,6	2,3	3,0	2,7
Lapsettomat parit, ikä <35	-3,7	2,6	5,6	3,3
Lapsettomat parit, ikä 35–64	6,6	2,5	1,3	2,5
Lapsettomat parit, ikä 65–	0,3	2,0	2,3	2,7
Parit, joilla lapsia	-1,3	2,9	-0,8	2,8
Parit, joilla lapsia, kaikki alle 7v	-1,1	2,6	-3,2	2,5
Parit, joilla lapsia, nuorin alle 7v	7,2	3,2	1,1	2,7
Parit, joilla lapsia, nuorin 7–12	-3,7	2,9	0,7	2,8
Parit, joilla lapsia, nuorin 13–17	-9,4	2,4	-3,2	2,4
Parit, joilla sekä alle että yli 18-v, lapsia	2,5	3,8	-2,8	3,0
Yksinhuoltajat	-0,3	1,9	-3,3	1,7
Kaikki kotitaloudet	1,9	2,6	0,8	2,8

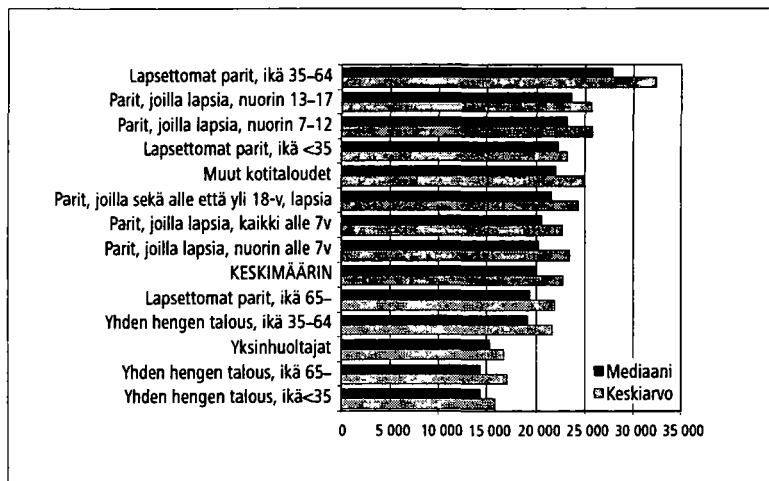
laisissa kahden huoltajan lapsiperheissä, joiden kaikki lapset ovat alle 7-vuotiaita tai joilla oli sekä yli että alle 18-vuotiaita lapsia.

Yksinhuoltajakotitalouksien tulot pienenevät vuonna 2006 mediaanilla mitattuna yli 3 prosenttia vuoteen 2005 verrattuna. Keskiarvolla mitattuna yksinhuoltajakotitalouksien tulot pienenevät vähemmän, 0,3 prosenttia. Suurehko ero mediaanin ja keskiarvon muutoksen välillä osoittaa, että yksinhuoltajien ryhmä on tulokehitykseltään varsin heterogeeninen. Yksinhuoltajien ryhmä kuuluu nuorten ja ikääntyneiden yksinasuvien ryhmien ohella selkeästi muita kotitalouksia pienituloisempaan väestöryhmään.

Suurin yksittäinen tekijä lapsiperheiden heikkoon tulokehitykseen vuonna 2006 oli asuntolainojen korkomenojen kasvu. Asuntolainojen

korot vähennetään tuloista osana ns. laskennallista asuntotuloa (ks. menetelmäseloste luku 8). Asuntotulo kuuluu käytettävissä olevien tulojen määritelmään ja se lasketaan omistusasujille vähentämällä todelliset asumiskustannukset (mukaan lukien korot, mutta ei lainojen lyhennyksiä) vastaavanlaisesta asunnosta maksettavasta markkinavuokrasta. Asuntolainojen korkomenot kasvoivat kaikissa kotitalouksissa keskimäärin noin 30 prosenttia vuonna 2006, mikä on huomattavan suuri kasvu verrattuna aikaisempiin vuosiin. Asuntolainojen korkojen nousu kasvatti asumiskustannuksia erityisesti niissä kotitalouksissa, joilla oli runsaasti asuntovelkaa.

Asuntotulo (suhteessa muihin tuloihin) pieneni voimakkaasti juuri lapsiperheissä vuonna 2006. Kahden huoltajan lapsiperheillä asunto-

Kuvio 8. Kotitalouksien tulotaso kotitalouden elinvaiheen mukaan vuonna 2006, käytettävissä olevat ekvivalenttitulot/kotitalous, euroa

lainojen keskimääräiset korkomenot ovat selvästi suuremmat kuin muuntyyppisillä kotitalouksilla. Yksinhuoltajilla asuntolainojen korkomenot ovat suuremmat kuin lapsettomilla kotitalouksilla, etenkin kun korkomenot suhteutetaan kotitalouden käytettävissä oleviin tuloihin. Vuonna 2006 asuntolainojen korkomenojen kasvu suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin oli kahden huoltajan lapsiperheillä 1,7 prosenttia ja yksinhuoltajilla 0,9 prosenttia. Lapsettomilla pareilla asuntolainojen korkomenot suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin kasvoivat 0,5 prosenttia ja yhden hengen kotitalouksilla 0,2 prosenttia.

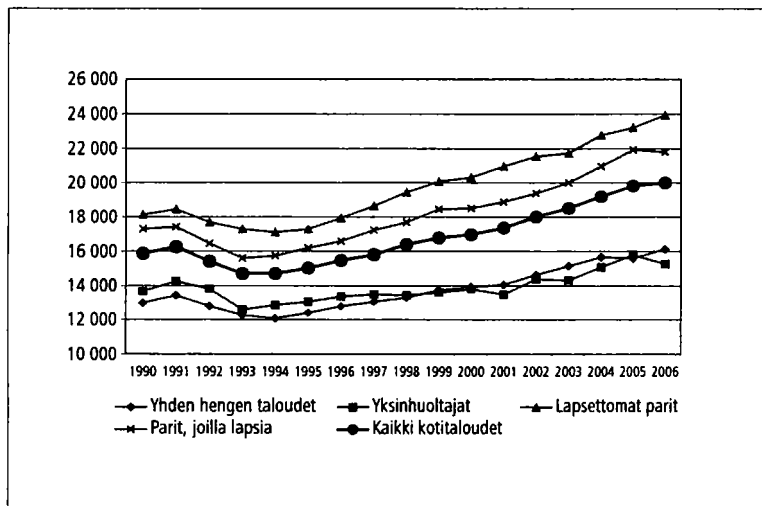
Asuntotulon pieneneminen ei kuitenkaan yksin selitä lapsiperheiden ja muiden kotitalouksien tulokehityksen eroja vuonna 2006. Lapsiperheiden tulot ilman asuntotuloa pysyivät vuonna 2006 suunnilleen edellisen vuoden tasolla, kun ne yhden hengen talouksissa ja lapsettomilla pareilla kasvoivat.

Asetelmassa 7 tarkastellaan myös hieman pidemmän aikavälin tulojen kehitystä, vuodesta 2000 lähtien. Tulojen kasvu on 2000-luvulla ollut nopeinta kahden huoltajan lapsiperheissä. Toisaalta tulojen mediaanin keskimääräinen vuosimuutos on ollut melko samankaltaista kaikissa elinvaiheeryhmissä. Tässäkin tarkastelussa on yksinhuoltajakotitalouksien tulokehitys ollut muita ryhmiä heikompi.

Kuviossa 9 on esitelty reaalityulojen mediaanin kehitys vuodesta 1990 vuoteen 2006 kotitalouden elinvaiheen mukaan. Kuviosta voidaan havaita, että tulot putosivat lamavuosina melko tasaisesti eri elinvaiheissa olevissa kotitalouksissa, eivätkä erot tulojen kasvussa eri ryhmien välillä ole laman jälkeenkään olleet kovin suuria.

Kaksi ryhmää kuitenkin poikkeavat tulokehitykseltään hieman muista ryhmistä. Lapsettomien pariens tulot ovat kasvaneet keskimäärin jonkin verran muiden ryhmien tuloja nopeammin. Vuosina 1990–2006 lapsettomien pariens reaalityulot ovat kasvaneet keskimäärin 1,8 prosenttia vuodessa kun kaikissa muissa ryhmissä kasvu on ollut alle 1,5 prosenttia. Vielä selkeämmin on nähtävissä yksinhuoltajakotitalouksien muita ryhmiä heikompi tulojen kehitys. Yksinhuoltajien tulot ovat kasvaneet keskimäärin 0,7 prosenttia vuodessa vuosina 1990–2006, yli puoli prosenttiyksikköä vähemmän kuin minkään muun ryhmän tulot. Kun vielä 1990-luvulla yksinhuoltajien tulot olivat yhden hengen talouksien tuloja korkeammat, ovat yksinhuoltajakotitaloudet suurimman osan 2000-luvusta olleet pienituloisin ryhmä elinvaiheen mukaan tarkasteltuna.

Kuvio 9. Kotitalouksien tulojen reaaliikasvu kotitalouden elinvaiheen mukaan vuosina 1990–2006, käytettävissä olevat ekvivalenttitulot/kotitalous, mediaani

4 Pienituloisten määrä 650 000 vuonna 2006

Käytettävissä oleviin tuloihin sisältyvän laskennallisen asuntotulon muuttamisen vuoksi pienituloisuutta koskevat luvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosijulkaisujen kanssa (ks. tarkemmin luku 7.4.1 Tulokasite). Uusi laskentamenetelmä lisää pienituloisten määrää ja osuutta. Tulonjakotilasto 2006 -julkaisun asetelmassa muutokset on huomioitu laskemalla aikasarjat taaksepäin vuosille 1993–2005.

Suomessa ei ole kansallisesti sovittua, virallista köyhyysrajaa tai pienituloisen määritelmää. Seuraavassa käytetään Euroopan unionin virallista pienituloisuusmääritelmää. Sen mukaan henkilö on pienituloinen, jos hänen kotitaloutensa käytettävissä olevat ekvivalenttitulot jäävät pienemmiksi kuin 60 prosenttia kotitalouksien mediaanitulosta (ks. keskeiset käsitteet luvun 1 alussa). EU:n virallinen pienituloisuudesta käyttämä termi on "köyhyysuhan alainen" (at risk of poverty).

Tässä luvussa kuvataan pienituloisuuden kehitystä vuoden 1990 jälkeisessä Suomessa väestöryhmittäin ja kotitalouksien ominaisuuksien valossa. Kaikki tilastot tässä luvussa perustuvat käytettävissä olevien tulojen, asuntotulo mukaan laskien, perusteella laskettuun pienituloisuuteen.

Asetelmassa 8 esitetään pienituloisten osuudet ja lukumäärät Suomessa vuosina 1990–2006. Suomessa oli vuonna 2006 noin 651 800 pienituloista henkilöä, mikä on lähes saman verran kuin vuotta aikaisemmin. Henkilöiden pienituloisuus-

aste oli 12,5 prosenttia, eli kolme prosentin kymmenystä vähemmän kuin vuonna 2005. Pienituloisten henkilöiden lukumäärä kasvoi tasaisesti 1990-luvun puolivälistä lähtien. Kolmen viimeisen vuoden aikana pienituloisten osuus on pysynyt 12–13 prosentin välillä. Lukumääräisesti tarkasteltuna pienituloisten määrä on vuonna 2006 noin 220 000 enemmän kuin kymmenen vuotta aikaisemmin vuonna 1996 ja noin 76 000 enemmän kuin vuonna 2000.

Pienituloisiin kotitalouksiin kuului alle 18-vuotiaita lapsia 135 900 vuonna 2006, mikä oli 12,3 prosenttia kaikista alle 18-vuotiaista lapsista. Pienituloisten lasten osuus on ollut noin 12 prosenttia viime vuosina. Pienituloisten lasten osuus on yli kaksinkertainen 1990-luvun puoliväliin verrattuna.

Nuoruus on ikävaihe, jolloin henkilön pienituloisuusriski on suurimmillaan. Asetelmasta 8 näkyy, että 16–24-vuotiaiden ikäryhmässä on ollut pienituloisia selvästi enemmän kuin muissa ikä-

Asetelma 8.

Pienituloisten henkilöiden osuus (%) ikäryhmistä vuosina 1990–2006.

Pienituloiset: 60 % kotitalouksien käytettävissä olevien ekvivalenttitulojen mediaanista

	Pienituloisten henkilöiden osuus, %																	Pienituloisten henkilöiden lukumäärä vuonna 2006
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Kaikki	7,9	7,8	7,1	6,4	6,9	7,2	8,5	8,3	9,8	10,2	11,3	11,2	11,4	11,5	12,2	12,8	12,5	651 800
Henkilön ikä																		
–15	5	6	5	5	4	4	6	6	8	9	12	12	12	12	12	11	12	118 200
16–24	11	15	17	15	18	19	23	22	22	23	21	24	24	24	27	26	23	134 100
25–49	5	5	5	5	6	6	7	8	9	8	10	10	10	10	10	11	11	186 000
50–64	9	7	5	4	5	5	6	5	7	8	8	7	7	7	8	9	9	96 600
65–74	14	10	8	4	3	5	5	5	7	7	8	7	9	7	9	12	11	49 700
75–	26	20	16	10	13	10	10	9	11	11	14	14	12	15	18	19	18	67 100
Lapset, alle 18 vuotta	4,9	5,6	4,8	5,0	4,5	4,7	6,0	6,2	8,0	9,1	11,7	11,8	11,7	12,2	12,1	11,5	12,3	135 900
Pienituloisia, 1 000 henkilöä	395	389	356	323	347	362	431	420	501	520	576	576	587	591	629	661	652	
Pienituloisen raja, euroa/kulutussyksikkö	9 940	10 080	9 570	9 120	9 180	9 360	9 590	9 830	10 200	10 520	10 620	10 890	11 250	11 530	12 050	12 500	12 460	

Tulokasitteen muutosten vuoksi vuosien 1990–1992 ja 1993–2006 luvut eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia. Pienituloisuusrajat ovat kunkin vuoden rahassa.

ryhmissä aina 1990-luvun alkupuolelta lähtien. Melkein joka neljäs 16–24-vuotias oli pienituloisen vuonna 2006. Nuorten pienituloisuus kaksinkertaistui 1990-luvun laman aikana nykyiselle tasolle. Aikasarja osoittaa, että nuorten pienituloisuus liittyy useimmiten elämänvaiheeseen eikä ole pysyvää, sillä ikäryhmässä 25–49 pienituloisuus on taas suhteellisen matalalla tasolla.

Vähiten pienituloisia (9 %) oli 50–64-vuotiaiden ikäryhmässä. Tämä ikäryhmä on ainoana säästynyt suhteellisen pienituloisuuden kasvulta. 65 vuotta täyttäneistä pienituloisuusrajan alittaneiden osuus väheni merkittävästi 1990-luvun alkupuolella, mutta kääntyi kasvuun jälleen 1990-luvun lopussa tuloerojen kasvun myötä. Eläkeiässä olevien osalta aikasarjassa näkyy työeläkejärjestelmän kypsyminen, sillä paremman tulotason vuoksi 65–74-vuotiaiden pienituloisuus on selvästi alempi kuin vanhimman ikäryhmän. Vuonna 2006 oli 65–74-vuotiaista pienituloisia 11 prosenttia ja 75 vuotta täyttäneistä 18 prosenttia.

Asetelmassa 9 esitetään pienituloisuusasteita vaihtoehtoisilla pienituloisuusrajoilla. Yleisimmin käytetty 60 prosentin raja on sopimuksenvarainen. Asetelmassa 9 tutkitaan, ovatko pienituloisuuden muutokset toisenlaiset jos tuloaraja asetettaisiin 40, 50 tai 70 prosenttiin mediaanituloista. Satunnaisvaihtelu huomioon ottaen huomiota herättäviä vuosimuutoksia ei voida havaita; pitkällä aikavälillä on havaittavissa hidas nousu kaikilla pienituloisuusrajoilla. Suhteellinen pienituloisuuden aste vaihtelee kahden prosentin ja kahdenkymmenen prosentin välillä siitä riippuen mihin raja asetetaan. Aiemmin Suomessa oli yleisesti käytössä määritelmä, jossa pienituloisuusraja määriteltiin 50 prosenttiin mediaanituloista. Tämän määritelmän mukaan pienituloisten osuus oli vuonna 2006 noin kuusi prosenttia.

Suhteellisen pienituloisuuden muutokset tai muuttumattomuus näyttävät joskus yllättäviltä. Esimerkiksi tulotason voimakas lasku syvimmän laman aikana ei näy pienituloisuutta kuvaavissa mitareissa. Suhteellisella laskentatavalla pienituloisten

lukumäärä muuttuu, jos tuloerot tulojakauman alaja keskiosassa olevien välillä muuttuvat. Mediaanitulon lasku voi vähentää pienituloisten määrää, jos keskituloisten tulot laskevat enemmän kuin pienituloisten. Näin tapahtui 1990-luvun alussa. Toisaalta suurituloisten tulot voivat kasvaa voimakkaasti ilman, että niillä on vaikutusta mediaanituloon ja suhteelliseen pienituloisuuteen.

Pienituloisuusasteen nousu kuvaa pienituloisten määrän kasvua. Pienituloisten tulotasoa suhteessa keskituloisiin kuvataan usein ns. köyhyysvajeen avulla. Köyhyysvajeella tarkoitetaan pienituloisten mediaanitulon etäisyyttä pienituloisuusrajasta. Köyhyysvaje kertoo, kuinka paljon keskimäärin pienituloisten täytyisi saada lisää tuloja noustakseen pienituloisuusrajan yläpuolelle. Vaje on koko tarkastelujakson ajan pysynyt 13–15 prosenttina (asetelma 10); toisin sanoen pienituloisten mediaanitulo on pysynyt keskimäärin 52–54 prosenttina koko väestön keskitulosta. Tämä on tulkittavissa siten, että pienituloisuus ei ole "syventynyt", vaikka pienituloisten määrä ja osuus väestöstä ovatkin kasvaneet.⁴ 65 vuotta täyttäneiden pienituloisten vaje on pienempi kuin muiden pienituloisten vaje.

Toimeentulo-ongelmia kokeneiden määrää kuvaa toisesta näkökulmasta asetelman 11 tieto toimeentulotukea saaneiden henkilöiden lukumäärästä. Stakesin toimeentulotukitilaston perusteella toimeentulotukea sai noin 358 000 henkilöä vuonna 2006. Toimeentulotukitietojen mukaan kotitalouksien toimeentulo-ongelmat olivat suurimmillaan vuonna 1996, jolloin toimeentulotuen saajien määrä oli korkeimmillaan. Tämän jälkeen toimeentulotuen saajien määrä on ollut tasaisessa laskussa. On kuitenkin huomattava, että toimeentulotukea saavien määrään voivat vaikuttaa ihmisten toimeentulossa tapahtuneiden muutosten lisäksi myös tuen myöntämisperusteisiin tehdyt muutokset.

Suhteellisten pienituloisuusmittareiden joukkoon kuuluu myös kiinteällä tuloarajalla mitattu pienituloisuus. Sillä mitataan, missä määrin henki-

Asetelma 9.

Pienituloisuusasteet erilaisilla määritelmillä vuosina 1990–2006, pienituloisten osuus koko väestöstä.

Pienituloiset: % kotitalouksien käytettävissä olevien ekvivalenttitulojen mediaanista

Määritelmä	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Pienituloisuusraja suhteessa kunkin vuoden mediaanituloon																	
40 % mediaanista	1,3	1,6	1,4	1,5	1,2	1,4	1,5	1,7	1,8	1,6	1,4	1,9	2,1	2,0	2,2	2,0	2,1
50 % mediaanista	3,4	3,7	3,2	3,0	3,0	3,1	3,5	3,7	4,3	4,3	4,5	5,0	5,3	4,8	5,5	5,7	5,8
60 % mediaanista	7,9	7,8	7,1	6,4	6,9	7,2	8,5	8,3	9,8	10,2	11,3	11,2	11,4	11,5	12,2	12,8	12,5
70 % mediaanista	16,1	15,6	14,0	13,9	14,6	15,2	16,7	17,2	19,3	19,0	20,0	19,7	20,1	20,4	20,3	21,2	21,0

4 EU:n tilastoviraston Eurostatin internet-sivuilla julkaistujen vuoden 2005 tuloihin perustuvien tilastojen mukaan Suomessa on EU:n jäsenmaiden pienin köyhyysvaje.

Asetelma 10.

Pienituloisen väestön (käytettävissä olevan) ekvivalenttitulon mediaanitulo (euroa) ja medianin etäisyys pienituloisuusrajasta (köyhyysraja), prosenttia

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Mediaanitulo pienituloisuusrajan allittaneilla, euroa vuodessa	8 600	8 550	8 180	7 820	7 920	8 090	8 380	8 410	8 780	9 140	9 210	9 300	9 570	9 920	10 220	10 630	10 580
Etäisyys koko väestön pienituloisuusrajasta	13,5	15,1	14,4	14,2	13,7	13,5	12,6	14,4	13,8	13,1	13,3	14,6	14,9	13,9	15,2	15,0	15,1
Alle 18-vuotiaat	12,1	15,0	13,5	13,9	13,6	11,6	10,2	12,5	13,0	10,8	10,8	13,0	14,0	12,9	13,8	14,0	13,5
18–64-vuotiaat	16,7	19,2	17,7	18,4	16,5	16,4	14,8	15,7	15,4	15,7	15,4	17,0	18,2	15,8	18,0	17,8	18,3
65 vuotta täyttäneet	10,2	8,9	9,4	6,2	7,1	7,3	7,7	7,8	8,1	9,6	8,0	8,1	7,6	9,4	10,4	9,0	9,4

Asetelma 11.

Pienituloisten henkilöiden osuus kiinteillä tuloarajoilla (vuoden 1995 ja 2000 mediaanitulo korotettuna elinkustannusindeksillä), % sekä toimeentulotukea saaneet vuosina 1990–2006.

Pienituloiset: 60 % kotitalouksien käytettävissä olevien ekvivalenttitulojen mediaanista

Määritelmä	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kiinteä pienituloisuusraja:																	
vuoden 1995 pienituloisuusraja	6,0	5,7	6,4	7,4	7,4	7,2	7,5	6,5	6,7	5,8	6,0	5,8	5,2	4,2	4,0	3,2	3,4
vuoden 2000 pienituloisuusraja	11,1	9,7	11,3	13,8	14,0	13,4	13,4	12,1	11,6	10,7	11,3	10,1	9,1	8,2	7,3	6,3	6,4
Toimeentulotukea saaneita ¹ , 1 000 henkilöä	314	396	465	528	577	584	610	594	535	493	454	443	440	424	401	377	358

Tulokäsitteen muutosten vuoksi vuosien 1990–1992 ja 1993–2006 luvut eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

¹ Toimeentulotukitietojen lähde: Sosiaali- ja terveysalan tutkimuskeskus Stakes. Toimeentulotukiaineiston kotitalouskäsite poikkeaa tulojakotilaston kotitalouskäsitteestä. Esimerkiksi 18 vuotta täyttänyt muodostaa oman talouden, vaikka asuisi vanhempensa luona.

löt olisivat nykyisillä tuloillaan pienituloisia, kun käytetään joskus aikaisemmin määriteltyä tuloarajaa. Kun tuloaraja kiinnitetään, mediaanitulojen vuosivaihtelu ei vaikuta pienituloisuusrajaan. Pienituloisuuden mittaria ei suhteuteta kunkin vuoden tulojakaumaan, vaan koko tarkastelujakson ajan samana pidettävään tulotasoon, jonka ostovoima inflaatiokorjataan elinkustannusindeksillä. Asetelmassa 11 on esitetty pienituloisten osuuksia kiinteillä, vuosien 1995 ja 2000 mediaanituloon perustuvilla elinkustannusindeksillä korotetuilla tuloarajoilla (60 % perusvuoden mediaanista).

Suhteellinen 60 prosentin pienituloisuusraja oli 12 464 euroa vuoden 2006. Jos oltaisiin käytetty vuonna 1995 vallinnutta pienituloisuusra-

jaa, se olisi vuonna 2006 ollut 9 358 euroa ja vuoteen 2000 kiinnitetty raja olisi vuonna 2006 ollut 10 622 euroa. Molemmilla mittareilla tarkasteltuna pienituloisten osuus kasvoi 1990-luvun alussa ja kääntyi laskuun 1990-luvun lopun nousukauden aikana, jonka jälkeen pienituloisten osuus on laskenut melko tasaisesti. Pienituloisuusaste olisi vain noin 3,4 prosenttia vuonna 2006, jos pienituloisuusrajana pidettäisiin vuoden 1995 inflaatiokorjattua pienituloisuusrajaa. Vastaavasti vuoden 2000 rajalla pienituloisuusaste olisi 6,4 prosenttia vuonna 2006. Pienituloisten osuuden ei voi sanoa havaittavasti muuttuneen edellisestä vuodesta kummallakaan tuloarajalla tarkasteltuna vuonna 2006.

4.1 Pienituloisten joukossa paljon opiskelijoita, työttömiä ja yksin asuvia

Asetelmassa 12 kuvataan pienituloisten talouksia sosioekonomisen aseman mukaan. Koska yrittäjä- ja eläkeläistalouksien sisällä tuloerot ovat suuria, ryhmät on tässä tarkastelussa jaoteltu vielä alaryhmiin. Yrittäjät on jaettu alaryhmiin sen mukaan, onko heillä palkattuja työntekijöitä vai ovatko he yksinäisyrittäjiä tai ammatinharjoittajia. Eläkeläistalouksien jaottelu on tehty sen mu-

kaan, mikä oli viitehenkilön sosioekonominen asema ennen eläkkeelle siirtymistä.

Suurin osa pienituloisista, lähes 70 prosenttia, kuului ammatissa toimimattomien kotitalouksiin. Eläkeläiskotitalouksien edustus pienituloisten joukossa oli merkittävä (29 %), mikä johtuu pienten tulojen lisäksi siitä, että eläkeläistaloudet ovat ryhmänä suuri. Työttömien osuus pienitu-

Asetelma 12.

Pienituloiset henkilöt kotitalouden viitehenkilön sosioekonomisen ryhmän mukaan vuosina 1990–2006 ja pienituloiset henkilöt vuonna 2006.

Pienituloiset: 60 % kotitalouksien käytettävissä olevien ekvivalenttitulojen mediaanista.

Viitehenkilön sosioekonominen ryhmä	Pienituloisten henkilöiden osuus, %									Pienituloiset henkilöt vuonna 2006	
	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Lukumäärä	Rakenne, %
Yrittäjä	11	11	13	15	14	14	13	12	12	64 700	10
Maatalousyrittäjä	13	8	15	12	14	14	16	12	11	13 900	2
Työnantajayrittäjä	6	8	7	10	7	9	7	6	7	13 700	2
Yksinäisyrittäjä	12	16	17	23	20	21	16	18	21	37 200	6
Palkansaaja	2	2	4	4	4	4	3	4	4	134 600	21
Opiskelija	64	57	64	74	74	67	81	84	82	87 400	13
Eläkeläinen	20	7	13	12	11	12	15	17	17	186 800	29
Eläkkeellä oleva maatalousyrittäjä	34	17	22	21	23	22	24	29	24	29 700	5
Eläkkeellä oleva muu yrittäjä	20	6	15	11	10	14	17	13	15	12 700	2
Eläkkeellä oleva toimihenkilö	5	2	4	3	5	5	6	9	8	38 300	6
Eläkkeellä oleva työntekijä	20	6	14	14	10	14	19	21	22	89 100	14
Muu eläkeläinen	51	25	38	36	34	36	35	45	46	17 100	3
Työtön	40	29	55	59	63	58	64	66	66	138 800	21
Muu ammatissa toimimaton	40	26	66	52	64	44	58	67	59	39 400	6
Kaikki	8	7	11	11	11	11	12	13	13	651 800	100

loisista oli 21 prosenttia ja opiskelijoiden 13 prosenttia vuonna 2006.

Myös pienituloisuusriski, eli pienituloisten osuus kaikista ryhmän talouksissa asuvista henkilöistä, on suurin edellä mainituissa ammatissa toimimattomien ryhmissä. Suurin pienituloisuusriski oli opiskelijatalouksissa, joista 82 prosenttia kuului pienituloisten ryhmään vuonna 2006. Osa opiskelijoiden pienituloisuudesta selittyy sillä, että tulonjakoaineistossa opintolainoja ei katsota tuloiksi. Sitä vastoin opiskelijoiden muilta kotitalouksilta saamat tulonsiirrot (esim. vanhempien antamat avustukset) on kysytty haastattelussa. Työttömien kotitalouksissa asuvista oli määritelmän mukaan pienituloisia 66 prosenttia. Eläkeläisillä pienituloisuusriski oli 17 prosenttia. Eläkeläisten ryhmässä riski joutua pienituloisten joukkoon vaihteli kuitenkin paljon; kahdeksasta prosentista (eläkkeellä oleva toimihenkilö) 46 prosenttiin (muu eläkeläinen).

Noin 21 prosenttia kaikista pienituloisista henkilöistä asui palkansaajataloudessa vuonna 2006. Näinkin korkea osuus selittyy pitkälti ryhmän suurella koolla, sillä pienituloisten osuus kaikista palkansaajakotitalouksissa asuvista henkilöistä oli vain neljä prosenttia. Yrittäjäkotitalouksilla pienituloisuusaste vaihteli työnantajayrittäjien seitsemästä prosentista yksinäisyrittäjien 21 prosenttiin.

Asetelmassa 13 on kuvattu pienituloisten henkilöiden osuuksia ja rakennetta kotitalouden elinvaiheen mukaan. Vuonna 2006 yhden hengen talouksissa asuvat muodostivat lukumääräisesti suurimman pienituloisten ryhmän (43 % kaikista pienituloisista). Tämän lisäksi kahden vanhemman lapsiperheissä asuvat muodostivat

yli neljänneksen (28 %) pienituloisista lähinnä ryhmän suuren koon vuoksi, sillä pariperheissä asuvien pienituloisuusriski oli keskimääräistä pienempi. Yksinhuoltajien perheissä asuvien osuus pienituloisista oli varsin pieni, noin 10 prosenttia.

Yhden hengen ja yksinhuoltajatalouksien pienituloisuusriski on ollut yleensä keskimääräistä korkeampi. Alle 35-vuotiaista yksin asuvista peräti 41 prosenttia luokiteltiin vuonna 2006 pienituloisiksi. Myös vanhemmista yksin asuvista henkilöistä useampi kuin joka neljäs oli pienituloinen. Huomiota herättää yksinhuoltajatalouksissa asuvien pienituloisuuden nopea kasvu. Vielä 1990-luvun puolivälissä yksinhuoltajaperheissä asuvista oli pienituloisia vajaa 10 prosenttia, kun vuonna 2006 neljäsosa yksinhuoltajista oli pienituloisia. Myös kahden huoltajan lapsiperheissä oli 1990-luvun alussa ja vielä puolivälissäkin sangen vähän pienituloisia; osuus kuitenkin kasvoi nopeasti 2000-luvulla kaksinkertaiseksi.

Koska pienituloisuusrajat jatkuvasti muuttuvat väestön mediaanitulon muuttuessa, on vaikea muodostaa kuvaa siitä, missä määrin on kyse "köyhien köyhtymisestä" ja missä määrin siitä, että yhä useampi kotitalous jää nopeasti kohoavan pienituloisuusrajan alapuolelle. Kiinteään tulorajaan (jota korotetaan ajan kuluessa vain elinkustannusindeksillä) perustuva tarkastelu kertoo, kuinka tarkastelun lähtötilanteessa määritellyn pienituloisuuden määrä vuosien mittaan muuttuu. Esimerkiksi, kun vuonna 2000 pienituloisuusaste oli 11,3 prosenttia ja pienituloisuuden raja oli nykyrahassa 10 200 euroa, vuonna 2006 kyseisen tulorajan alapuolelle jäi 6,4 prosenttia väestöstä.

Asetelma 13.

Pienituloisten henkilöiden osuus elinvaiheen* mukaan vuosina 1990–2006 ja pienituloiset henkilöt vuonna 2006.

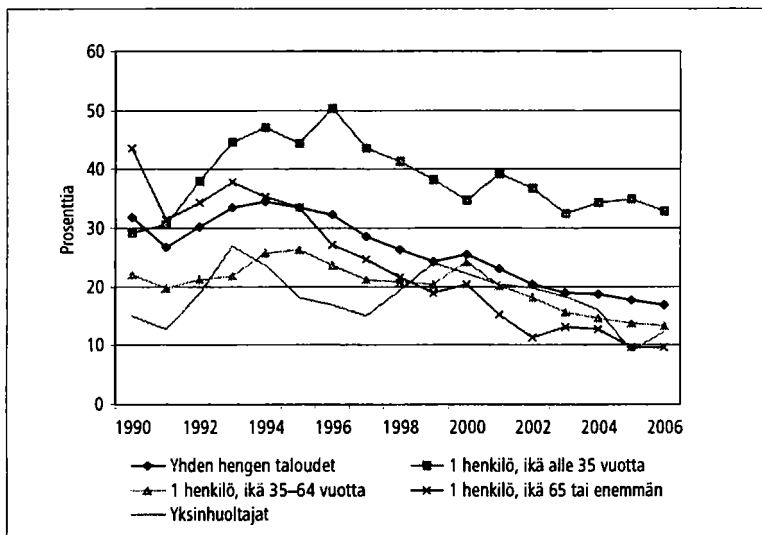
Pienituloiset: 60 % kotitalouksien käytettävissä olevien ekvivalenttitulojen mediaanista

Elinvaihe	Pienituloisten henkilöiden osuus, %								Pienituloiset henkilöt vuonna 2006	
	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006	Lukumäärä	Rakenne, %
Yhden hengen taloudet	25	20	25	25	25	28	31	29	277 100	43
län mukaan										
–34 vuotta	25	36	35	42	38	42	44	41	94 100	14
35–64 vuotta	17	17	24	21	21	21	24	24	98 400	15
65– vuotta	33	12	20	19	21	25	31	27	84 600	13
Lapsettomat parit	6	5	5	6	6	6	6	6	86 700	13
Viitehenkilön iän mukaan										
–34 vuotta	6	13	13	17	17	16	15	12	38 100	6
35–64 vuotta	3	3	3	3	3	4	4	3	24 500	4
65– vuotta	8	2	3	3	3	4	5	6	24 100	4
Kahden vanhemman lapsiperheet	4	4	9	9	9	9	8	9	179 700	28
Yksinhuoltajataloudet	9	8	22	25	26	27	25	25	66 400	10
Muut taloudet	5	4	6	7	5	7	9	8	41 900	6
Kaikki	8	7	11	11	11	12	13	13	651 800	100

* Lapsiperheiden määritelmää on muutettu vuoden 2006 tulonjakotilastossa. Aikaisemmin lapsiperheiksi luokiteltiin ainoastaan kotitaloudet, joissa kaikki lapset ovat alle 18-vuotiaita. Uuden määritelmän mukaan lapsiperheisiin luetaan myös taloudet, joissa on sekä alle että yli 18-vuotiaita lapsia.

Kuviossa 10 tarkastellaan pienituloisuutta vuoteen 2000 sidotulla pienituloisuustulorajalla tietyissä ryhmissä. Tarkasteluun on otettu elinvaiheluokituksesta ryhmät, joissa pienituloisten osuus on keskimääräistä suurempi, eli yhden hengen ja yksinhuoltajien kotitaloudet. Kiinteällä pienituloisuusrajalla tarkasteltuna koko väestön pienituloisuusriski oli lähes puolet vähemmän vuonna 2006 kuin vuonna 1990. Myös yksinhuoltajatalouksien pienituloisuusriski on laskenut vuodesta 1990, vaikka lasku onkin ollut melko vähäistä. Yhden hengen talouksissa pienitu-

loisuusaste on laskenut noin puoleen vuoden 1990 tilanteesta. Yhden hengen kotitalouksissa muutokset pienituloisuudessa vaihtelevat kuitenkin huomattavasti henkilön iän mukaan. Eniten pienituloisten osuus on laskenut yli 64-vuotiaiden yksinasujien ryhmässä, mutta myös 35–64-vuotiaiden pienituloisuus puolittui kiinteällä pienituloisuusrajalla tarkasteltuna. Yleisesti kehityksestä poikkeavan ryhmän muodostaa alle 35-vuotiaiden yhden hengen kotitaloudet, joissa pienituloisuusaste on jopa kasvanut vuodesta 1990.

Kuvio 10. Pienituloisten henkilöiden osuus kiinteällä, vuoden 2000 mediaanituloon sidotulla tulorajalla vuosina 1990–2006 yhden hengen ja yksinhuoltajien kotitalouksissa

4.2 Pienituloisuus ja työllisyys

Työssä käyvän henkilön tulotaso harvoin alittaa pienituloisuusrajan. Kun työssä käyviksi luokitellaan henkilöt, jotka ovat tulonmääräytymisvuoden aikana olleet vähintään kuusi kuukautta työllisiä⁵, heidän pienituloisuusasteensa (in-work at-risk-of-poverty) on pysytellyt neljän prosentin tasolla koko käytettävissä olevan aikajakson. Työelämän ulkopuolella olleiden työkäisten, mukaan lukien ne, joiden työpanos oli alle 6 kuukautta vuodessa, pienituloisuus sen sijaan on lähes kaksinkertaistunut vuoden 1990 18 prosentista 32 prosenttiin vuonna 2006.

Asetelmassa 14 kuvataan miten pienituloisuus on muuttunut tarkastelujaksolla, kun otetaan huomioon kaikki kotitalouden jäsenet ja heidän osallistumisensa työelämään. Pienituloisuusaste

näyttää pysyneen vakaasti noin kolmen prosentin tasolla silloin, kun kotitalouden kaikki työkäiset ovat olleet työmarkkinoilla. Kotitalouksissa, joissa vain osa työkäisistä oli työssä tai yksikään ei ollut työssä, pienituloisuusaste on 2000-luvulla noussut selvästi.

Työssä käyvien pienituloisten ja heidän perheenjäsentensä pienituloisuus liittyy kotitalouden rakenteeseen ja kokoon – siis elatustaakan ja ansiotulojen epäsuhtaan, ei niinkään mataliin tulotasoihin sinänsä. Pienituloisuusasteen nousu kotitalouksissa, joiden työkäisistä vain osa on työllisiä, on yhteydessä näiden kotitalouksien koon ja lapsiluvun kasvuun. Keskimääräinen lapsiluku nousi niissä 2000-luvulla yhdestä kahteen lapseen.

Asetelma 14.

Työkäisten pienituloisuusaste työllisyyden mukaan sekä koko väestön pienituloisuusaste kotitalouden työllisten lukumäärän mukaan.

Pienituloiset: 60 % kotitalouksien käytettävissä olevien ekvivalenttitulojen mediaanista.

	Tilastovuosi																
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Työkäiset henkilöt	6,7	7,4	7,0	6,9	7,8	8,1	9,7	9,2	10,7	10,8	11,1	11,2	11,5	11,4	12,0	12,4	12,2
Työlliset työkäiset henkilöt	3,4	3,8	3,3	3,0	2,9	3,1	3,8	3,4	3,8	3,7	4,2	4,1	4,3	4,3	3,8	4,1	4,0
Ei työlliset työkäiset henkilöt	17,9	17,5	15,1	13,6	15,7	16,5	20,3	19,9	24,2	26,0	26,8	26,9	27,6	27,6	30,8	31,9	32,5
Kaikki henkilöt	7,9	7,8	7,1	6,4	6,9	7,2	8,5	8,3	9,8	10,2	11,3	11,2	11,4	11,5	12,2	12,8	12,5
Kotitaloudessa ei työllisiä	25,2	21,6	17,9	15,2	15,5	16,6	19,7	19,4	23,7	26,7	27,5	27,2	27,5	27,3	31,3	32,8	31,2
Kotitaloudessa ainakin yksi työllinen...	3,8	4,2	3,6	3,0	3,2	3,4	4,1	3,8	4,5	4,1	5,4	5,4	5,6	5,7	5,2	5,3	5,7
... joista:																	
osa kotitalouden työkäisistä työllisiä	5,0	5,3	4,5	2,9	4,0	4,2	5,1	4,9	6,6	5,7	7,7	8,4	8,6	8,9	8,4	8,5	9,4
kotitalouden kaikki työkäiset työllisiä	3,2	3,5	2,9	3,1	2,6	2,6	3,2	3,0	2,9	3,0	3,8	3,4	3,5	3,5	3,0	3,2	3,3

4.3 Naisten ja miesten pienituloisuus

Hieman yli puolet, 54 prosenttia, kaikista 650 000:sta pienituloisista henkilöistä oli naisia vuonna 2006. Naisten enemmistö pienituloisuusrajan alittaneista on pienentynyt lähes olemattomiin sen seurauksena, että 65 vuotta täyttäneiden naisten pienituloisuus on voimakkaasti vähentynyt. Eräissä elämänvaiheissa naisten pieni-

tuloisuus kuitenkin korostuu. Naisten itsenäistyminen miehiä nuorempina lisää yksin asuvien alle 25-vuotiaiden naisten pienituloisuuden näkyvyyttä tilastossa: he ovat tuossa iässä yleensä pienituloisia ja omina kotitalouksina muodostavat pienituloisen talouden. Köyhyysriskille erityisen alttiista yksinhuoltajista yli 85 prosenttia on nai-

5 Luokittelussa on käytetty sosioekonomisen aseman luokitusta, jonka mukaan henkilö on luokiteltu työlliseksi, mikäli hän on tulonmääräytymisvuoden aikana toiminut vähintään kuusi kuukautta koko- tai osa-aikaisena palkansaajana, yrittäjänä tai yrittäjäperheenjäsenenä, palkalliset sairaslomat mukaan lukien. Eurostatin verkkosivullaan julkaisema indikaattori on muodostettu samankaltaisella luokituksella, mutta rajana on käytetty seitsemää kuukautta.

sia. Naiset myös elävät pitempään ja altistuvat siten vanhuuden pienituloisuudelle. Ainoastaan työiässä naisten ja miesten osat ovat vaihtuneet: etenkin 35 vuotta täyttäneiden työikäisten miesten pienituloisuus on selvästi yleisempää, keskimäärin kaksi kertaa yleisempää, kuin työikäisten naisten.

4.3.1 Yksin asuvat naiset ja miehet

Pienituloisissa yhden hengen talouksissa naiset ovat viimeisten 17 vuoden aikana olleet enemmistönä (Kuvio 11). Naisten pienituloisuus sijoittuu aivan eri ikävaiheisiin kuin miesten. Noin puolet pienituloisista naisista oli 65 vuotta täyttäneitä. Miehillä pienituloisuus on ollut yleisintä 25–64-vuotiaana ja ikääntyneiden miesten pienituloisuus on ollut vähäistä. Työikäisten miesten pienituloisuusaste on pitkällä aikavälillä ollut lähes kaksinkertainen vastaavan ikäisiin naisiin verrattuna.

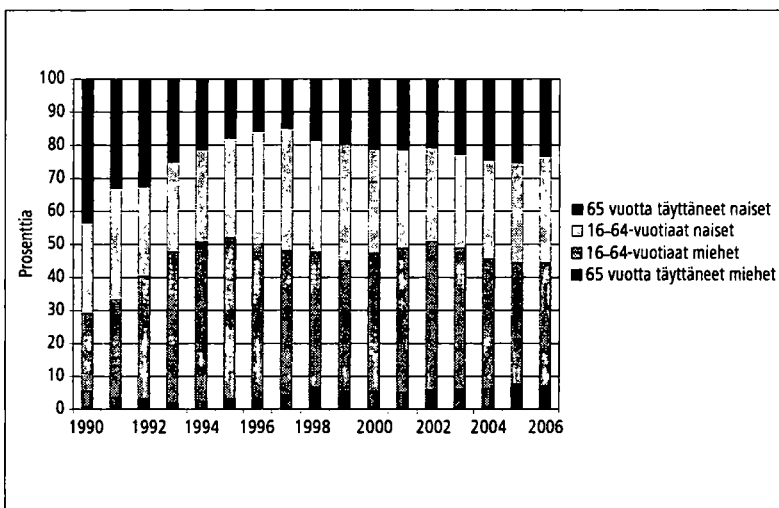
Vielä 1990-luvun alussa yksin asuvien naisten pienituloisuus oli huomattavasti yleisempää kuin miesten, mutta sukupuoliero näyttää jokseenkin hävinneen 1990-luvun puolivälissä. Eron katoamiseen on eniten vaikuttanut 65 vuotta täyttäneiden naistalouksien pienituloisuusriskin aleneminen. Mutta samalla kun sukupuoliero tasaantui, ikääntyneiden suhteellinen pienituloisuus kääntyi kasvuun kansantalouden selvittyä lamasta ja nousukauden alettua. 1990-luvun puolivälissä 65 vuotta täyttäneiden yhden hengen talouksien pienituloisuusaste oli noin 20 prosenttia, mutta 2000-luvulla se on noussut jo yli 30 prosenttiin. Elinaikaeron takia naisten osuus pienituloisista ikääntyneistä yhden hengen talouksista on yhä kuitenkin peräti kolme neljäsosaa (77 %).

4.3.2 Monijäseniset kotitaloudet, pienituloisuus ja sukupuoli

Monijäsenisten kotitalouksien pienituloisuusaste on matala yhden hengen talouksien pienituloisuusasteeseen verrattuna. Yhden hengen talouksista 29 prosenttia oli pienituloisia, mutta kahden hengen talouksien ja lapsiperheiden jäsenistä vain kahdeksan prosenttia vuonna 2006. Pienituloisissa monijäsenisissä talouksissa oli toki väestöä enemmän (375 000 henkilöä) kuin pienituloisissa yhden hengen talouksissa (275 000 henkilöä).

Monijäsenisten kotitalouksien toimeentuloa tarkasteltaessa oletetaan, että kotitalouden jäsenten talouteen hankkimat tulot käytetään tasapuolisesti jäsenten hyväksi. Kaikkien kotitalouden jäsenten tuloasema määräytyy kotitalouden ekvivalenttien tulojen perusteella samaksi. Tilastossa ei ole mahdollista tehdä havaintoja siitä, jakautuvat kotitalouden saamat tulot tasaisesti sen jäsenten välillä. Tämän vuoksi sukupuolieroja monijäsenisten talouksien pienituloisuudessa ei kannata tarkastella. Seuraavassa tarkastellaan kuitenkin sitä, kuinka suuret pienituloisuusriskit vallitsevat talouksissa sen mukaan, onko kotitalouden tulohankinnasta suurimmassa vastuussa oleva henkilö mies vai nainen. Kaikkien yksinhuoltajatalouksien pienituloisuusaste on jo edellä esitetty asetelmassa 13. Kuviossa 12 ilmenevä vuosivaihtelu voi johtua otosaineiston pienehköön havaintomäärään liittyvästä satunnaisvaihtelusta.

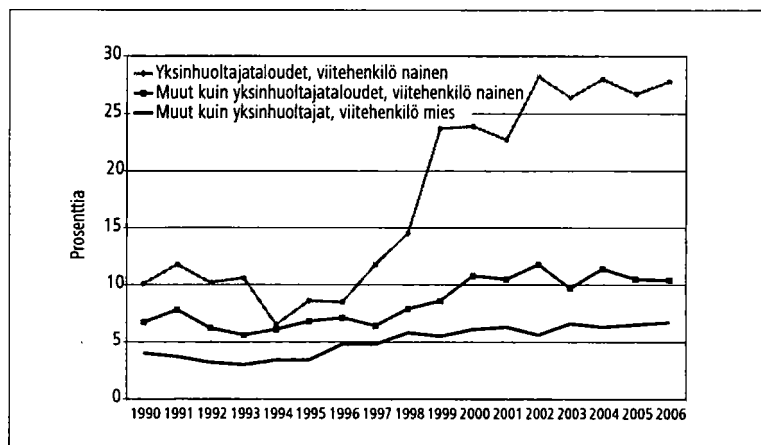
Valtaosa yksinhuoltajista on naisia ja pienituloisten joukossa naisten osuus vielä korostuu: yksinhuoltajanaisten talouksiin kuuluu 83 prosenttia kaikista yksinhuoltajatalouksien jäsenistä, mutta 92 prosenttia pienituloisten yksinhuoltajatalouksien jäsenistä.

Kuvio 11.
Pienituloisten yhden hengen talouksien jakautuminen sukupuolen ja iän mukaan 1990–2006, prosenttia pienituloisista. Pienituloiset: 60% kotitalouksien käytettävissä olevien ekvivalenttitulojen mediaanista.

Koska naisten tulotaso on selvästi miesten tulotasoa heikompi (ks. tämän julkaisun lukua 5), ei ole yllättävää, että talouksien pienituloisuusriski on korkea naisen ollessa suurituloisin kotitalouden jäsen. Tämä pätee, vaikka yksinhuoltajat jätettäisiin tarkastelun ulkopuolelle (Kuvio 12).

Nainen on viitehenkilö noin joka neljännessä monijäsenisistä talouksista. Huomattakoon, että henkilön luokittuminen viitehenkilöksi ei tarkoita sitä, etteikö muillakin kotitalouden jäsenillä olisi tuloja. Tässä yhteydessä ei ole mahdollista tarkastella yksityiskohtaisesti talouksien sisäisiä tuloeroja.

Kuvio 12. Pienituloisuusaste monihenkisissä kotitalouksissa viitehenkilön sukupuolen mukaan, yksinhuoltajataloudet erikseen. Pienituloiset: 60 % kotitalouksien käytävissä olevien ekvivalenttitulojen mediaanista.

4.4 Itse koettu taloudellinen ahdinko kotitalouksissa

4.4.1 Koetun toimeentulon mittareista

Tulonjakotilaston yhteydessä on vuodesta 2003 alkaen kerätty tietoa myös kotitalouksien koetusta toimeentulosta. Seuraavassa tarkastellaan koettua toimeentuloa kolmella indikaattorilla. Haastattelussa tiedusteltiin, riittävätkö kotitalouden kuukausitulot sen tavanomaisten menojen katteeksi⁶ (katso myös lukua 6: Suomen tuloerot kansainvälisessä vertailussa, jossa tämän indikaattorin tuloksia EU:n jäsenmaissa vuodelta 2005). Vastaja pyydettiin myös arvioimaan kotitalouden asumismenojen taloudellista rasittavuutta kolmeluokkaisella asteikolla⁷. Kysyttiin myös, kuinka usein vuoden aikana kotitaloudelta on jäänyt maksamatta laskuja, lainakorkoja tai lyhennyksiä eräpäivään mennessä⁸.

Sen lisäksi, että koetun toimeentulon mittarit ovat yhteydessä ulkoisesti mitattavaan talouden to-

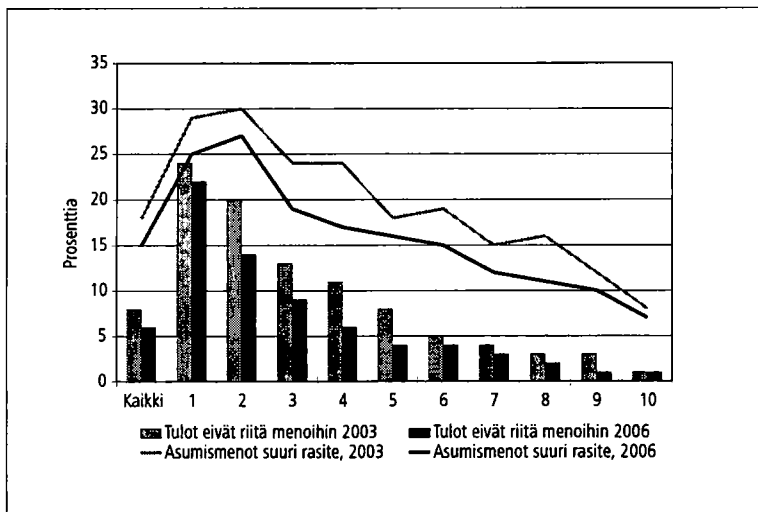
dellisuuteen, ne sisältävät myös subjektiivisen ja sanallisen elementin. Vastajat valitsevat haastattelussa tarjotuista vastausvaihtoehdoista, millaisin sanoin kotitalouden taloudellista selviytymistä voidaan kuvata. Tilastollisesti tarkastellen kotitaloudet raportoivat ongelmista johdonmukaisesti sitä useammin, mitä alhaisemman tulotason kotitalouksista on kyse. Kuviossa 13 esitetään, miten eri tulokymmenyksissä on koettu vaikeuksia tai suuria vaikeuksia tulojen riittävyyden suhteen. Vaikeudet vähenivät selvimmin tulokymmenyksissä 2–5. Näihin tulokymmenyksiin kuuluu paljon eläkeläisiä, työttömiä sekä matalapalkkaisia työllisiä.

Indikaattorit kuvaavat eri asioita, vaikka näyttävät olevan vahvassa yhteydessä toisiinsa. Esimerkiksi vastaajista, joiden tulot riittivät menoihin "suurin vaikeuksin", 70 prosenttia piti myös asumismenorasitustaan "suurena", mutta 6 prosenttia asumismenot eivät rasittaneet lainkaan.

6 "Kun kotitaloutenne kaikki tulot otetaan huomioon, saatteko menonne niillä katetuiksi: 1. suurin vaikeuksin, 2. vaikeuksin, 3. pienin vaikeuksin, 4. melko helposti, 5. helposti 6. vai hyvin helposti?" Vastaukset 1 ja 2 yhdistettiin eniten toimeentulovaikeuksia kokeneiden ryhmäksi, vastaukset 3 lieviä toimeentulovaikeuksia kokeneiden ryhmäksi ja vastaukset 4, 5 ja 6 ei lainkaan toimeentulovaikeuksia kokeneiden ryhmäksi.

7 "Jos ajattelette kaikkia asumismenoja, niin kuinka suuri taloudellinen rasite ne ovat teille: 1. suuri, 2. kohtalainen 3. vai ei lainkaan rasite?" (Huomioidaan: vakituisen asunnon lyhennykset, korot, vuokrat ja vastikkeet, vakuutukset, vesi-, jätevesi- ja jätehuoltomaksut, tavanomaiset ylläpitokustannukset, mm. lämmitys, ylläpitokorjaukset.)

8 "Onko taloutenne ollut [edellisen vuoden aikana] tilanteessa, jossa rahaa ei ole ollut maksujen ja laskujen maksamiseen määräpäivänä: 1. hyvin usein, 2. usein, 3. silloin tällöin, 4. kerran 5. vai ei koskaan?" Vastaukset 1 ja 2 yhdistettiin suurissa maksuvaikeuksissa olevien ryhmäksi, 3 ja 4 lievissä maksuvaikeuksissa olleiden ryhmäksi ja vastauksen 5 antaneet omaksi ryhmäkseen.

Kuvio 13. Kotitalouden tulot riittävät menoihin vaikeuksin tai suurin vaikeuksin tulo-kymmenyksittäin vuosina 2003 ja 2006.

Niistä vastaajista, joiden tulot riittivät menoihin "pienin vaikeuksin", 31 prosenttia arvioi asumismenorasituksen "suureksi" ja kotitalouksissa, joiden tulot riittivät menojen katteeksi "melko helposti" 13 prosenttia arvioi asumismenorasituksen suureksi.

4.4.2 Asumismenorasite yleisimmin koettu toimeentulo-ongelma

Kuviossa 14 kuvataan koetun toimeentulon ongelmatonta päätä eli niiden kotitalouksien määrää, joissa eri indikaattoreilla ei raportoitu talousvaikeuksia. Valtaosassa kotitalouksista maksurästtit tai tulojen riittämättömyys eivät ole ongelmia, sen sijaan valtaosalle asumismenot ovat kohtalainen tai suuri ongelma. Suhteellinen pienituloisuus ja yksinhuoltajuus lisäävät voimakkaasti vaikeaksi koetun toimeentulon yleisyyttä.

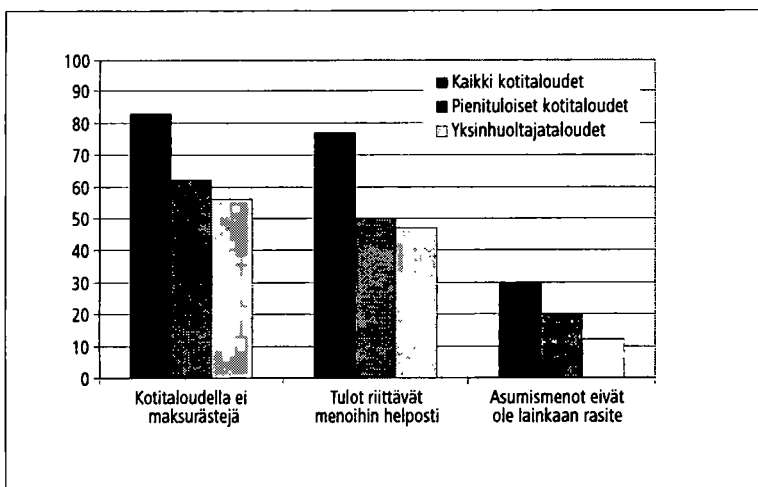
Kolme neljästä kotitaloudesta koki toimeentulonsa tason riittäväksi, eli arvioi rahojensa riit-

tävän helposti tai hyvin helposti menoihin. Noin kuudella prosentilla talouksista oli vaikeuksia tai suuria vaikeuksia saada tulonsa riittämään. Mutta vain kolmasosa kaikista talouksista ei pitänyt asumismenojaan rasitteena.

Elinvaiheryhmittäin tarkasteltuna huonoin koettu toimeentulo oli yksinhuoltajatalouksissa: heillä oli muita useammin maksurästejä ja kaikista yksinhuoltajatalouksista alle puolet sai tulonsa riittämään menoihin helposti. Vain yhdellä kymmenestä yksinhuoltajataloudella asumismenot eivät olleet ongelma.

4.4.3 Koettu toimeentulo parantunut

Neljän vuoden aikasarjan perusteella näyttää siltä, että kotitalouksien kokemat toimeentulo-ongelmat ovat vähentyneet vuosina 2003–2006 (kuviot 13 ja 15). Vuonna 2006 useampi kotitalous (77 %) sai tulonsa riittämään menoihin kuin vuonna 2003 (72 %). Pienituloisuusrajan alittaneissa talouksissa

Kuvio 14. Koetun toimeentulon osoittimet kaikissa kotitalouksissa, pienituloisissa talouksissa ja yksinhuoltajatalouksissa vuonna 2006, prosenttia.

tulonsa riittäviksi arvioivien määrä kasvoi 45 prosentista 50 prosenttiin. Laskunsa ja maksunsa ajallaan maksaneiden kotitalouksien osuus kasvoi. Asumismenorasitus hieman keveni.

Tarkastelun helpottamiseksi laskettiin yksinkertainen pisteytykseen perustuva summamuuttuja valituista kolmesta indikaattorista. Kussakin kolmessa muuttujassa pistearvo on

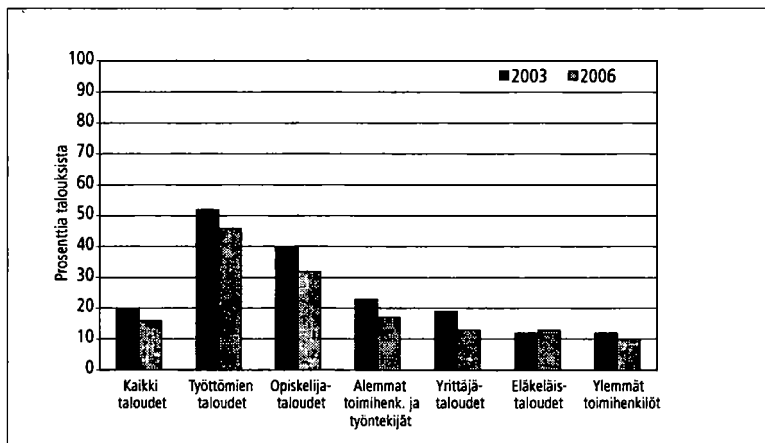
- 1, jos taloudella on suuria ongelmia;
- 2, jos taloudella on lieviä ongelmia; ja
- 3, jos ongelmia ei ole.

Summamuuttujan pistearvot 3–6 saaneet taloudet luokiteltiin luokkaan "toimeentulo-ongelmia". Tällöin toimeentulo-ongelmia oli vähintään kahdella indikaattorilla⁹. Kuvioissa 15 ja 16 kuvataan koettujen toimeentulo-ongelmien vähene- mistä kotitalouden viitehenkilön sosioekonomi- sen aseman mukaan.

Lähes kaikissa elinvaihe- ja sosioekonomisissa väestöryhmissä, myös pienituloisuusrajan alittaneissa, koettu toimeentulo jonkin verran kohentui vuoden 2003 jälkeen. On kuitenkin kaksi ryhmää, joissa muutossuunta oli päinvastainen: pienituloiset yksinhuoltaja- ja eläkeläistaloudet.

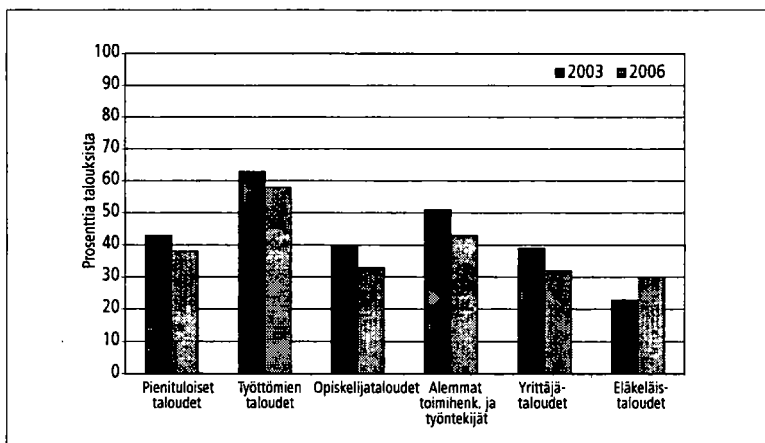
Pienituloisten yksinhuoltajien kohdalla toimeentulonsa ongelmalliseksi kokeneiden osuus nousi 60 prosentista 76 prosenttiin. Kyky kattaa tuloilla menoja heikkeni, maksuvaikeudet kasvoivat ja asumismenorasite kasvoi.

Pienituloisuusrajan alittaneissa eläkeläistalouksissa koetun toimeentulon taso heikkeni, koska niissä asumismenorasitusta pidettiin aikaisempaa suurempana eivätkä maksurästit vähentyneet. Myös tulojen riittävyys arvioitiin heikommaksi kuin aikaisemmin. Toimeentulo-ongelmin esiintyminen kasvoi pienituloisissa eläkeläistalouksissa 20:stä 25 prosenttiin.

Kuvio 15. Ongelmia tulojen riittävydessä, asumismenoissa ja laskujen maksamisessa* vuosina 2003 ja 2006. Kaikki taloudet sosioekonomisen aseman mukaan.

* Summa-asteikko

Kuvio 16. Ongelmia tulojen riittävydessä, asumismenoissa ja laskujen maksamisessa* vuosina 2003 ja 2006. Pienituloiset taloudet sosioekonomisen aseman mukaan.

* Summa-asteikko

9 Pisteluku 6 syntyy, mikäli
 - kaikilla kolmella alueella on lieviä ongelmia tai
 - yhdellä alueella vakavia, toisella lieviä ja kolmannella ei lainkaan ongelmia.

5 Tulonsaajakohtainen tulokehitys

5.1 Kokoaikaisten palkansaajien määrä, osuus kaikista palkansaajista ja keskipalkkojen kehitys

Tulonjakotilaston mukaan Suomessa oli vuoden 2006 aikana noin 1,9 miljoonaa palkansaajaa, joista kokoaikaisesti ympäri vuoden työskenteli 1,4 miljoonaa¹⁰. Tämä oli edelleen 200 000 henkilöä vähemmän kuin vuonna 1990. Talouslama vei työpaikan 400 000:lta kokoaikaiselta palkansaajalta 1990-luvun alkupuoliskolla, ja lamanjälkeisinä talouskasvun vuosina vain puolet menetetyistä kokoaikaisista työpaikoista on saatu takaisin. Työmarkkinat ovat muuttuneet epävakammiksi, mikä näkyy muun muassa osa-aikaisten työpaikkojen ja lyhyiden työsuhteiden määrän ja osuuden jäämisenä lamanjälkeiselle korkealle tasolle. Kokoaikaisina koko vuoden työskennelleiden määrä ja osuus kaikista palkansaajista kasvaa hitaammin kuin koko palkansaajatyövoima. Vuonna 2006 palkansaajiksi tulonjakotilastossa luokitelluista miehistä 79 prosenttia ja -naisista 68 prosenttia toimi koko vuoden eli 12

kuukautta kokoaikatyössä (liitetaulukot 19 ja 21a/b). Vuonna 1990 vastaavat luvut olivat miehillä 84 ja naisilla 77 prosenttia.

Koko vuoden työskennelleiden kokoaikaisten palkansaajien vuosipalkkojen keskiarvo oli Tulonjakotilaston mukaan 34 600 euroa, joka on reaalisesti 1,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2005. Edellisen vuoden reaalikasvu oli 3,2 prosenttia. Ansiotasoindeksi osoitti vuonna 2006 1,4 prosentin reaalikasvua. Tulonjakotilaston mukaan kokoaikaisten palkansaajien mediaanipalkka, joka ei yhtä herkästi heijastele jakauman ääripäiden arvoja kuin keskipalkka, kasvoi kuitenkin reaalisesti 2,3 prosenttia ja oli 30 200 euroa vuonna 2006. Pitemmällä aikavälillä tarkastellen kokoaikaisten palkansaajien reaaliset keski- ja mediaanipalkat ovat nousseet vuoden 1995 tasta noin 25 prosenttia (asetelma 15).

Tulonjakotilaston palkkatulotieto muodostuu vuoden mittaan kertyvistä palkkana maksetuista tuloista (vrt. 6.1, Tulokäsitteet). Vuosipalkan määrään vaikuttavat muun muassa työllisyyden vaihtelu vuoden aikana, lomautukset, palkalliset ja palkattomat työstä poissaolot, ylityöt, palkanmuutokset, ylimääräiset palkkiot ja monet muut vuoden mittaan palkkoja muovaavat tekijät. Tieto kuvaa sitä, missä määrin tulonsaajaryhmille kertyy palkkana maksettavaa tuloa bruttona vuoden mittaan. Varsinkin työllisyyden ja työstä poissaolon vaihtelut vaikuttavat lukuihin voimakkaasti.

Tulonjakotilastossa käytetty palkkatulokäsite sisältää myös työsuhdeoptioista saadut tulot. Luvun 5 tulonsaajakohtaisista tiedoista työsuhdeoptiot (vuodet 1998–2006) liitetaulukot 19–24) on kuitenkin poistettu, koska ne heikentävät tutkimusaineiston luotettavuutta ja vuosien välistä vertailukelpoisuutta. Käytännössä työsuhdeoptiot vaikuttaisivat asetelmassa 12 keskiarvoihin ja koko jakauman huomioon ottavaan Gini-kertoimeen. Sen sijaan palkkojen mediaaniin ja palkkahajontaa kuvaaviin muihin tunnuslukuihin työsuhdeoptioilla ei juuri olisi vaikutusta.

Palkkatilastot vs. tulonjakotilasto: Tilastokeskus kuvaa Ansiotasoindeksillä kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan keskimääräisten bruttoansioiden kehitystä. Palkkarakennetilastossa kuvataan kokoaikaisten työntekijöiden säännöllisen työajan kuukausi- ja vuosiansioita lisineen sekä kaikkien palvelussuhteiden tuntiansioita. Palkkarakennetilasto kuvaa palkkoja alakohtaisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä. Erilaisten viiteaikojen takia palkkatilastojen tietoja ei voi kovin tarkalla tasolla verrata tulonjakotilaston palkkatietoihin. Tulonjakotilastossa palkansaajan palkkatuloja, joihin sisältyvät kaikki säännöllisestä työajasta, ylityöstä, lisätyöstä ja sivutoimista tilastovuoden aikana saadut palkat ja palkkiot, voidaan tutkia osana tulonsaajan koko vuosituloa sekä suhteessa vuoden aikana tehtyyn työpanokseen. Tulonjakotilaston aikasarja on kohtuullisen vertailukelpoinen aikaa vuodesta 1977.

Liitetaulukot. Tulonsaajien ansioita tarkastellaan liitetaulukoissa 19–20 kaikkien ansiotuloja saaneiden kannalta ja taulukoissa 21–24 palkkatuloja saaneiden kannalta. Palkkatuloja koskevien tulosten tulkinnan helpottamiseksi taulukoissa 21b–24b tarkasteltava joukko rajataan koko vuoden kokoaikatyötä tehneisiin palkansaajiin. Yrittäjien rajaaminen samalla tavalla ei ole mahdollista.

10 Tulonjakotilastossa mitataan kotitalouksiin kuuluvien henkilöiden osallistumista työelämään kuukauden tarkkuudella haastattelua edeltävän kalenterivuoden aikana. Henkilö on tulonjakotilastossa palkansaaja, mikäli hän on tilaston viitevuoden aikana ilmoittanut toimineensa koko- tai osa-aikaisena palkansaajana vähintään kuusi kuukautta ja saanut merkittävän osan tuloistaan palkkatuloina. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksessa palkansaajia oli 2,3 miljoonaa vuonna 2006. Työvoimatutkimuksessa mitataan työvoiman määrää ja rakennetta jatkuvasti ympäri vuoden viikon viiteajalla.

5.2 Kokoikäisten palkansaajien palkkaerot pysyivät suurina

Asetelmassa 15 on esitetty tietoja kokoikäisten palkansaajien välisistä palkkaeroista yhteensä sekä sukupuolen mukaan siten, että kummankin sukupuolen kymmenysluokitus on muodostettu erikseen. Kuviossa 17 sen sijaan esitetään miesten ja naisten osuudet palkkaluokissa niin, että kymmenysten tulorajat on laskettu nais- ja miespuolisten kokoikäisten palkansaajien yhteisestä tulojakaumasta.

Vuonna 2006 palkkaerot ovat edellisvuosien tasoa. Pitemmän ajan tarkastelussa havaitaan, että kokoikäisten palkansaajien palkkaerot olivat

pienimmillään 1990-luvun puolivälissä. Sen jälkeen palkkahaitari on leventynyt: ylimmän palkkaryhmän osuus koko palkkasummasta on kasvanut, toiseksi ylimmän osuus on pysynyt samana ja palkkatulokymmenysten I–XIII tulo-osuudet ovat laskeneet vuoden 1995 jälkeen. Tulojakauman suurituloisimmat ovat kasvattaneet etäisyyttään keskipalkkaiseen (D9/D5) ja alimpaan palkkatuloryhmään (D9/D1). Palkkatulojen epätasaisuutta kuvaava Gini-kerroin nousi kaksi prosenttiyksikköä. Palkkatuloerojen kasvutrendi näkyy sekä mies- että naispalkansaajien ryhmissä.

Asetelma 15.

Koko vuoden kokoikäistyötä tehneiden palkansaajien tulo-osuudet tulokymmenyksittäin, tulonsaajien lukumäärät, keskimääräiset palkkatulot ja palkkahajonnan tunnuslukuja sukupuolen mukaan vuosina 1980–2006. Miehillä ja naisilla muodostettu omat tulokymmenykset.

Tulokymmenys	Tulo-osuudet, %																	
	Yhteensä						Miehet						Naiset					
	1980	1990	1995	2000	2005	2006	1980	1990	1995	2000	2005	2006	1980	1990	1995	2000	2005	2006
I	5,1	5,3	5,6	5,5	5,3	5,4	5,2	5,1	5,4	5,2	5,1	5,2	5,7	5,9	6,2	6,2	5,8	6,0
II	6,5	6,5	6,8	6,6	6,5	6,5	6,6	6,4	6,6	6,5	6,3	6,3	7,3	7,1	7,3	7,3	7,0	7,0
III	7,2	7,2	7,3	7,2	7,1	7,1	7,3	7,2	7,2	7,2	6,9	7,0	8,0	7,8	7,9	7,8	7,6	7,7
IV	7,9	7,8	7,9	7,8	7,7	7,7	8,0	7,9	8,0	7,8	7,6	7,6	8,5	8,3	8,4	8,4	8,1	8,2
V	8,6	8,5	8,5	8,5	8,3	8,3	8,6	8,5	8,6	8,5	8,2	8,4	9,1	8,9	8,9	8,8	8,7	8,6
VI	9,3	9,3	9,3	9,2	9,0	9,1	9,3	9,3	9,3	9,2	9,0	9,1	9,7	9,5	9,5	9,4	9,3	9,3
VII	10,2	10,2	10,2	10,1	10,0	10,0	10,1	10,2	10,2	10,1	10,1	10,0	10,4	10,3	10,2	10,1	10,1	10,1
VIII	11,4	11,4	11,4	11,3	11,4	11,3	11,2	11,3	11,4	11,4	11,4	11,4	11,3	11,3	11,3	11,1	11,2	11,1
IX	13,3	13,4	13,3	13,4	13,3	13,4	13,2	13,6	13,3	13,5	13,6	13,5	12,7	12,9	12,8	12,7	12,9	13,0
X	20,4	20,4	19,7	20,5	21,4	21,1	20,5	20,7	19,9	20,7	21,8	21,5	17,2	18,0	17,5	18,4	19,3	19,0
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lukumäärä, 1 000 henkilöä	1 433,8	1 609,7	1 202,1	1 386,1	1 384,1	1 422,4	782,4	837,1	626,2	748,2	736,5	773,1	651,3	772,6	575,9	638,0	647,6	649,2
Keskiarvo*	20,2	26,4	27,7	30,0	34,1	34,6	23,4	30,1	31,2	33,6	38,0	38,4	16,4	22,4	23,8	25,9	29,7	30,1
Mediaani*	18,1	23,5	24,7	26,4	29,5	30,2	21,0	26,7	28,1	29,6	32,8	33,4	15,4	20,6	21,8	23,5	26,6	27,0
Gini-kerroin	21,9	21,9	20,5	21,5	22,8	22,4	21,6	22,3	21,1	22,3	23,8	23,3	16,8	17,7	16,6	17,3	19,1	18,9
D9/D1**	2,45	2,48	2,33	2,40	2,48	2,47	2,43	2,56	2,41	2,53	2,60	2,51	2,02	2,10	2,01	2,00	2,14	2,17
D9/D5**	1,65	1,70	1,66	1,71	1,75	1,72	1,67	1,72	1,66	1,73	1,78	1,73	1,47	1,54	1,53	1,53	1,59	1,61
D5/D1**	1,48	1,46	1,41	1,41	1,42	1,43	1,46	1,49	1,45	1,46	1,46	1,45	1,38	1,37	1,32	1,31	1,35	1,35

Vuosien 2000–2006 palkat eivät sisällä työsuhdeoptioita.

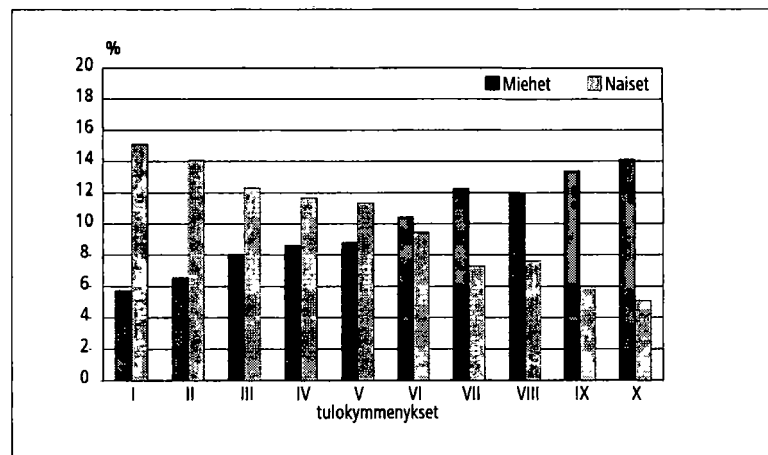
Pyöristysten vuoksi desiiiliryhmien tulo-osuudet eivät aina summaudu sataan.

* 1 000 euroa, tiedot vuoden 2006 rahan arvossa (korotettu elinkustannusindeksillä).

** D9/D1 = ylimmän desiiiliryhmän alarajan suhde alimman desiiiliryhmän ylärajaan.

D9/D5 = ylimmän desiiiliryhmän alarajan suhde mediaanipalkkaan.

D5/D1 = mediaanipalkan suhde alimman desiiiliryhmän ylärajaan.

Kuvio 17.

Koko vuoden kokoikäistyötä tehneiden mies- ja naispalkansaajien sijoittuminen palkkatulokymmenyksiin vuonna 2006. Yhdessä tulokymmenyksessä on 10 prosenttia palkansaajista.

5.3 Naisten keskipalkka 80 prosenttia miesten keskipalkasta

Vuonna 2006 kokoaikatyötä tehneiden palkansaajien vuosipalkkojen mediaani oli miehillä 33 400 euroa ja naisilla 27 000 euroa.

Sukupuolten väliset palkkaerot pysyivät aikaisempien vuosien tasolla (asetelma 16). Naisten mediaanipalkka oli 80,6 prosenttia miesten mediaanipalkasta vuonna 2006 (81,1 prosenttia vuonna 2005). Muutokset sukupuolten välisissä palkkaeroissa ovat olleet viimeisten runsaan kymmenen vuoden aikana pieniä. Palkkasuhde mediaanipalkoissa on vaihdellut kolmen prosenttiyksikön sisällä. Alimmillaan se on ollut 76,9 (vuonna 1994) ja ylimmillään 81,1 (vuonna 2005). Vuodesta 1996 lähtien palkkasuhde on pysynyt 79–80 prosentin tuntumassa eli ollut naisten kannalta hieman parempi kuin 1990-luvun alkupuolella. Sukupuolten välisiin palkkaeroihin vaikuttavat muun muassa miesten ja naisten sijoittuminen erilaisiin tehtäviin ja erilainen jakautuminen toimialoille.

Sukupuolten väliset palkkatuloerot ovat suurimmat tulojakauman suurituloisessa päässä. Kun tulokymmenykset muodostetaan erikseen miehille ja naisille (kuten asetelmassa 15), miesten ylimpään palkkatulokymmenykseen kuuluivat palkansaajat, joiden palkkatulot ylittivät 58 000 euroa vuodessa (vuonna 2006). Miesten mediaanipalkka tuossa kymmenyksessä oli 72 300 euroa. Naisten

ylimmän palkkatulokymmenyksen alaraja oli 43 000 euroa ja mediaanipalkka 52 200 euroa. Naisten ylimmän tulokymmenyksen keskipalkka oli siis 72 prosenttia miesten ylimmän kymmenyksen keskipalkasta. Naisten pienituloisimman kymmenyksen mediaanipalkka oli 89 prosenttia miesten vastaavan kymmenyksen mediaanipalkasta. Kuviossa 18 kuvataan pitkän ajan reaalista palkka-kehitystä sukupuolittain lasketuissa palkkatulokymmenyksissä. Erot eivät ole näkyvästi muuttuneet 26 vuoden tarkastelujakson aikana.

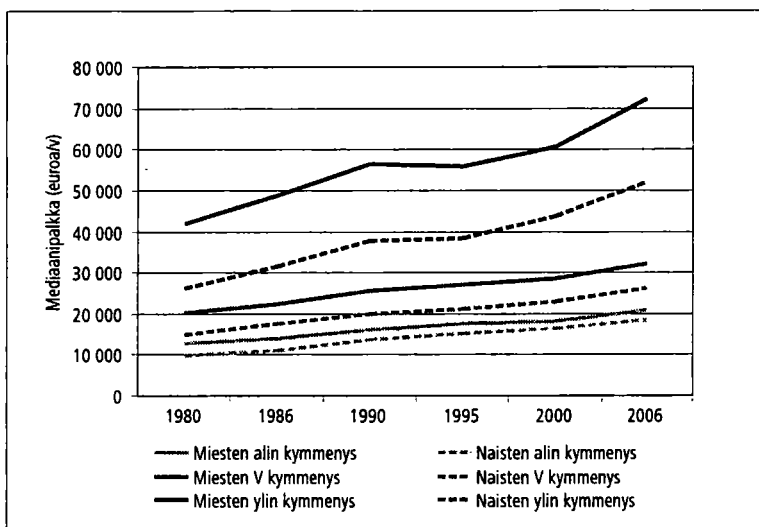
Kun tulokymmenykset muodostetaan kaikista palkansaajista – naisista ja miehistä, ylimpään palkkatulokymmenykseen kuuluivat vuonna 2006 ne kokoaikatyötä tekevät palkansaajat, jotka saivat palkkatuloja yli 52 000 euroa vuodessa. Palkansaajana naisista 5 prosentilla ja miehistä 14 prosentilla (kuvio 17) palkkatulot ylittivät tuon rajan. Naisten osuus suurituloisimmassa palkansaajaryhmässä on kasvanut hitaasti vuodesta 1980, jolloin 2,5 prosenttia heistä kuului suurituloisimpaan palkansaajaryhmään.

Sosioekonomisen aseman mukaan tarkasteltuna (asetelma 17) miesten ja naisten väliset suhteelliset vuosipalkkojen erot ovat suurimmat työntekijöillä. Vuonna 2006 naistyöntekijöiden mediaanivuospalkat olivat 77 prosenttia miesten

Asetelma 16.

Naisten palkat miesten vuosipalkoista vuosina 1980–2006, %. Koko vuoden kokoaikatyössä olleet palkansaajat.

	Kokoaikaiset palkansaajat																		
	1980	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Palkkasuhde:																			
keskiarvo	69,9	74,5	75,3	76,7	75,8	74,6	76,2	78,4	76,9	75,7	77,3	77,0	75,7	77,0	77,0	78,0	78,2	78,4	
mediaani	73,6	77,1	78,5	79,7	77,9	76,9	77,6	79,4	78,7	79,2	78,3	79,6	78,8	79,6	79,9	80,0	81,1	80,6	

Kuvio 18.

Koko vuoden kokoaikaisen palkansaajien mediaanipalkat sukupuolittain muodostetuissa palkkatulokymmenyksissä, kymmenykset I, V ja X. 1980, 1986, 1990, 1995, 2000, 2006.

Palkat deflaatioitu elinkustannusindeksillä vuoden 2006 rahaksi.

Asetelma 17.

Naisten bruttovuosipalkat miesten palkoista sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1990, 1995 ja 2000–2006, %, koko vuoden kokoaikatyössä olleet palkansaajat

Vuosi	Palkkasuhde, mediaani		
	Sosioekonominen asema		
	Työntekijät	Alemmat toimihenkilöt	Ylemmät toimihenkilöt
1990	75,7	75,7	77,5
1995	78,7	77,2	79,7
2000	78,8	80,8	76,7
2001	77,3	81,2	77,0
2002	76,9	80,6	81,1
2003	77,8	80,5	80,0
2004	75,9	80,9	80,2
2005	77,7	83,1	79,9
2006	77,2	81,3	82,1

Asetelma 18.

Naisten vuosipalkat miesten palkoista iän mukaan vuosina 1995 ja 2000–2006, %, koko vuoden kokoaikatyössä olleet palkansaajat, mediaanipalkat

Vuosi	Palkkasuhde, mediaani			
	Ikä			
	–34	35–44	45–54	55–
1995	84,3	75,4	75,1	71,6
2000	82,3	77,5	76,1	74,8
2001	84,3	76,4	76,9	75,2
2002	85,8	75,4	77,2	75,8
2003	85,9	77,1	75,0	74,3
2004	82,3	80,3	75,2	74,6
2005	85,3	80,6	75,1	75,6
2006	87,3	79,5	76,3	73,9

palkoista¹¹. Sen sijaan muilla palkansaajilla suhteelliset erot olivat pienempiä. Ylempien toimihenkilönaisten vuosipalkan mediaani oli 82 prosenttia ja alemmien toimihenkilönaisten 81 prosenttia miesten vuosipalkan mediaanista vastaavissa toimihenkilöryhmissä. Naisten mediaanipalkkasuhde miesten palkkoihin oli vielä vuonna 1990 noin 76–78 prosenttia kaikissa sosioekonomisissa asemissa. Toimihenkilönaisten palkkasuhde on parantunut, mutta työntekijänaisten palkkasuhde on pysynyt kutakuinkin samalla tasolla koko viisitoistavuotisjakson.

Nuoremmissa ikäryhmissä naisten ja miesten suhteelliset erot vuosittaisissa palkoissa ovat pienemmät kuin vanhemmissa ikäryhmissä (asetelma 18). Alle 35-vuotiaiden naisten palkat olivat 87 prosenttia vastaavan ikäisten miesten palkoista vuonna 2006. Suurimmillaan sukupuolten välinen palkkaero on 55 vuotta täyttäneillä kokoaikaisilla palkansaajilla. Heillä palkkasuhde oli 74 prosenttia.

Asetelma 19 kuvaa koko vuoden kokoaikatyötä tehneiden palkansaajamiesten ja -naisten mediaanipalkkojen suhdetta koulutuksen mukaan.

Asetelma 19.

Naisten vuosipalkat miesten palkoista koulutuksen mukaan vuosina 2000–2006, %, koko vuoden kokoaikatyössä olleet palkansaajat

Vuosi	Palkkasuhde, mediaani				
	Koulutusaste				
	Perusaste	Keskiaste	Alin korkea-aste	Alempi korkea-koulutusaste	Ylempi korkea-koulutusaste ja tutkijakoulutus
2000	82,7	79,3	77,4	73,6	74,9
2001	79,5	80,2	77,7	66,9	76,3
2002	83,5	80,9	78,8	66,7	76,1
2003	83,6	80,9	76,8	70,7	78,2
2004	80,6	80,4	77,3	70,4	77,6
2005	83,0	81,8	78,0	72,8	74,1
2006	82,7	80,8	76,9	79,1	77,0

Alimmilla koulutustasoilla palkkaerot ovat pienemmät kuin korkeamman koulutuksen saaneilla. Perus- ja keskiasteen koulutuksen saaneiden naisten mediaanipalkat ovat olleet viime vuosina yli 80 prosenttia samantasoisesti koulutettujen miesten palkoista.

Naisten ja miesten väliset palkkaerot ovat sitä suuremmat, mitä ylempää koulutustasoa tarkastellaan. Vuonna 2006 korkeakoulututkinnon suorittaneiden naisten palkkasuhde parani merkittävästi, tavanomaista vuosivaihtelua voimakkaammin. Vuosituhannen alkuun verrattuna palkkasuhteen nousutrendi on jyrkkä. Pitkän ajan trendistä on kuitenkin vaikea varmistua, sillä vuosivaihtelut ovat pienistä havaintomääristä johtuen suuria.

Koulutuksen ja sosioekonomisen aseman mukaiset palkkaerot näyttävät osittain ristiriitaisilta. Koulutuksen ja sosioekonomisen aseman korrelaatio on kuitenkin naisilla heikompi kuin miehillä. Erityisesti alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet miehet ovat merkittävästi useammin ylempiä toimihenkilöitä kuin vastaavan koulutuksen hankkineet naiset.

11 Alakohtaisten palkkatilastojen mukaan naisten ja miesten palkkaerot ovat pienet työntekijäammateissa. Kun Tulonjakotilaston sosioekonomisen aseman luokitus summaa kaikkien alojen työntekijät, siitä, että suuri osa naisista ja vain pieni osa miehistä työskentelee matalapalkka-aloilla, seuraa suuri sukupuolten välinen ero mediaanipalkoissa.

6 Suomen tuloerot kansainvälisessä vertailussa

Suomi on kansainvälisesti vertaillen edelleen keskimääräistä pienempien tuloerojen maa. Myös köyhyysuhan alaisten henkilöiden osuus väestöstä (suhteellinen pienituloisuusaste) on Suomessa hie-man EU:n keskitasoa alhaisempi. Tulotaso on Suomessa heikompi kuin valtaosassa vanhoista EU-15-jäsenmaista, kun tarkastelussa huomioidaan Suomen korkea yksityisen kulutuksen hintataso.

Tuorein tieto tuloerojen tasosta eri maissa perustuu Euroopan unionin tulo- ja elinolotutkimukseen (EU-SILC), jossa oli mukana 27 maata¹². Tutkimuksen tiedot on kerätty vuonna 2006, mutta tulotiedot ovat pääsääntöisesti vuodelta 2005. Suomen tiedot koskevat vuotta 2005 ja ne on kerätty vuoden 2005 tulonjakotilaston yhteydessä. Viitevuoden lisäksi Suomen luvut

poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä tiedoista tulokäsittelyn erojen vuoksi. Tulokäsittelyn eroja käsitellään tämän osion lopussa.

Asetelmassa 20 maat on järjestetty tuloeroja mittaavaan Gini-kertoimen mukaan. Suurimmat suhteelliset tuloerot olivat tutkimuksessa mukana olleista maista Latviassa ja Portugalissa, jossa Gini-kerroin oli lähes 40. Tuloerot olivat suuret myös muissa Etelä-Euroopan maissa, Puolassa, Romaniassa, Baltian maissa, Britanniassa ja Irlannissa. Näissä maissa suurituloisten tulotaso oli noin viisinkertainen tai korkeampi pienituloisiin verrattuna ja Gini-kerroin yli 30.

Pienimmät tuloerot olivat Tanskassa, Ruotsissa ja Sloveniassa, joissa Gini-kerroin oli 24. Suomessa tuloerot ovat edelleen keskimääräistä pienemmät,

Asetelma 20.

Tuloerot, pienituloisten väestöosuudet ja keskimääräinen tulotaso Euroopassa, EU-SILC 2006 (tulojen viitevuosi 2005)

Maa	Tuloerot		Pienituloisuusasteet		Pienituloisuuden raja, ekvivalentit tulot	
	Gini-kerroin %	Koko väestö % väestöstä	Lapset (0–17 v.) % lapsista	1 hengen talous Euroa vuodessa	Keskiarvo henkeä kohden Euroa vuodessa	
Tanska	24	12	10	11 980	21 160	
Ruotsi	24	12	15	11 080	19 490	
Slovenia	24	12	12	9 170	16 580	
Itävalta	25	13	15	12 980	23 830	
Tsekki	25	10	16	6 110	11 480	
Islanti	26	10	12	13 520	25 470	
Alankomaat	26	10	14	12 230	22 880	
Suomi	26	13	10	10 990	20 230	
Ranska	27	13	14	11 140	21 010	
Saksa	27	13	12	11 150	20 490	
Luxemburg	28	14	20	21 030	39 940	
Belgia	28	15	15	12 120	22 320	
Malta	28	14	19	8 610	16 070	
Slovakia	28	12	17	4 400	8 420	
Kypros	29	16	11	11 810	22 440	
Norja	30	11	9	14 620	27 500	
Espanja	31	20	24	9 210	17 280	
Britannia	32	19	24	13 110	25 420	
Irlanti	32	18	22	11 650	23 060	
Italia	32	20	25	10 310	19 690	
Unkari	33	16	25	4 510	8 960	
Viro	33	18	20	4 190	8 370	
Puola	33	19	26	3 730	7 410	
Kreikka	34	21	23	8 260	16 310	
Liettua	35	20	25	3 440	6 910	
Portugali	38	18	21	6 370	13 880	
Latvia	39	23	26	3 340	7 090	
Maiden mediaaniarvo	28	14	16,5			

Lähde: Eurostat, EU-SILC 2006.

Pienituloisuusraja: 60 % kulutusyksikköä kohti lasketusta mediaanitulosta, ostovoimakorjattu (PPS, Suomi=100).

12 EU-SILC (Statistics on Income and Living Conditions) on vuonna 2003 käynnistetty eurooppalainen tulo- ja elinolotutkimus, joka vuodesta 2005 alkaen tehdään jokaisessa jäsenmaassa. EU-SILC:n indikaattorit on julkaistu EU:n tilastoviraston Eurostatin internet-sivuilla. Tässä luvussa esitettävät indikaattorit on poimittu Eurostatin verkkosivujen tietokannasta helmikuussa 2008 tai laskettu EU-SILC -käyttäjätiedoista (XUDB 2006, maaliskuu 2008).

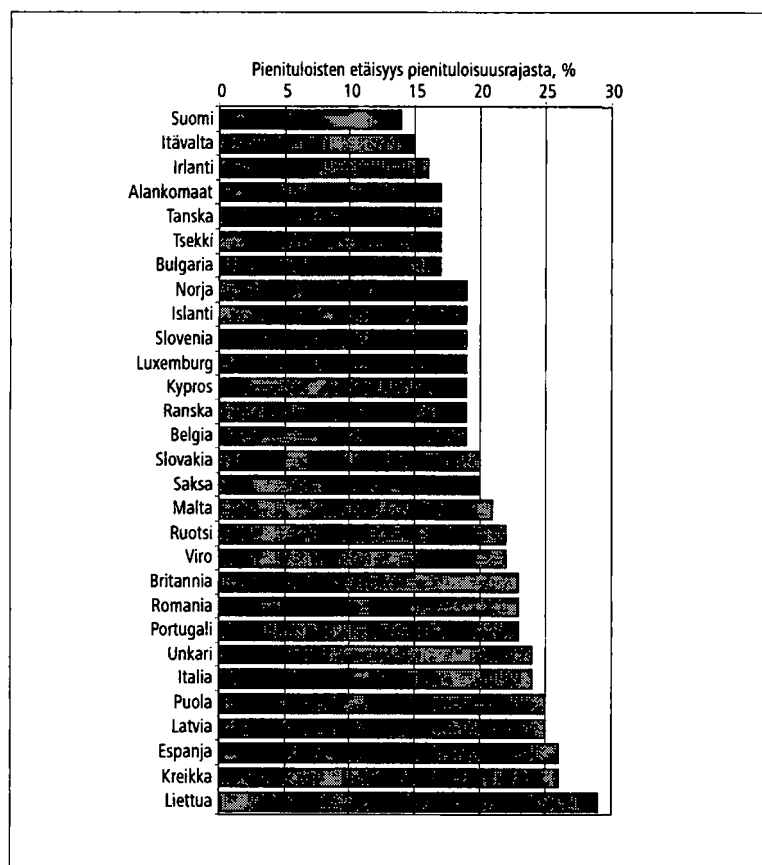
vaikkakin hieman Ruotsia ja Tanskaa korkeammat. EU-SILC -tulokäsitteen mukainen Gini-kerroin oli vuonna 2005 Suomessa 25,9¹³. Norjassa tuloerot kasvoivat vuosina 2004 ja 2005 muita Pohjoismaita suuremmiksi, mutta Norjan kansallisen lähteen mukaan ne ovat vuonna 2006 palautuneet selvästi alhaisemmalle tasolle. Muutosten syynä on Norjassa toteutettu osinkoverouudistus.

OECD:n tutkimusten perusteella tuloerot kasvoivat Suomessa ja Ruotsissa muita maita voimakkaammin 1990-luvun puolivälistä vuosituhannen vaihteeseen, mutta myös tämän kasvun jälkeen maat kuuluivat alhaisten tuloerojen maiden ryhmään¹⁴. Eurostatin indikaattoreiden perusteella on vaikea tehdä päätelmiä tuloerojen ja pienituloisuusasteiden muutoksista, koska indikaattoreiden ajallisessa vertailukelpoisuudessa on puutteita. Kuitenkin myös Eurostatin indikaattoreiden mukaan tuloerojen kasvu Suomessa ja Ruotsissa olisi ollut suurempaa kuin muissa EU-15 -maissa.

Pienituloisuus ja itse koettu taloudellinen ahdinko vähäisintä Pohjoismaissa

Pienituloisia (köyhyysuhan alaisia) ovat EU-määritelmän mukaan henkilöt, joiden kotitalouksien kulutusyksikköä kohden lasketut tulot ovat alle 60 prosenttia kansallisesta mediaanitulosta. Korkeimmat suhteelliset pienituloisuusasteet löytyvät maista, joissa tuloerot ovat suuret. Edellä mainittujen korkeiden tuloerojen maissa pienituloisia on karkeasti ottaen noin viidesosa väestöstä, kun Pohjoismaissa osuudet ovat lähempänä kymmenesosaa.

Pienituloisuuden syvyyttä voidaan mitata pienituloisten keskimääräisellä etäisyydellä pienituloisuusrajasta (ns. köyhyysvaje). Suomessa pienituloiset ovat keskimäärin lähempänä pienituloisuuden rajaa kuin muissa Euroopan maissa (kuvio 19). Pienituloisten mediaanitulo oli Suomes-

Kuvio 19.
Pienituloisten etäisyys pienituloisuusrajasta, EU-SILC 2006 (tulojen viitevuosi 2005)

13 Kansallisten lukujen mukaan vuoden 2005 Gini-kerroin oli 26,5. Kansallisten tietojen ja EU-SILC -tietojen ero selittyy täysin tulokäsitteen eroilla, koska tiedot perustuvat samaan otokseen. Eurostat raportoi indikaattorit pyöristämällä desimaalit.

14 Förster & d'Ercole (2006): "Income Distribution and Poverty in OECD Countries in the Second Half of the 1990s." OECD Social, Employment and Migration Working Papers 22.

sa noin 15 prosenttia pienempi kuin pienituloisuusraja, kun suurimmillaan etäisyys oli yli 25 prosenttia Espanjassa, Kreikassa ja Liettuassa.

Pienituloisuusasteet ovat vahvasti yhteydessä tuloerojen kanssa, sillä kansalliseen mediaanituloon suhteutettuna pienituloisuusaste kuvaa pieni- ja keskituloisten välisiä toimeentuloeroja kunkin maan sisällä. Suhteelliset tuloero- ja pienituloisuusindikaattorit eivät siten myöskään ota huomioon maiden välisiä elintasoeroja. Tulotaso on erityisesti Itä-Euroopan maissa selvästi vanhojen EU-maiden keskitasoa alhaisempi (asetelma 20). Esimerkiksi Latviassa tulotaso oli EU-SILC-tietojen perusteella alle viidesosan Luxemburgin tulotasosta.

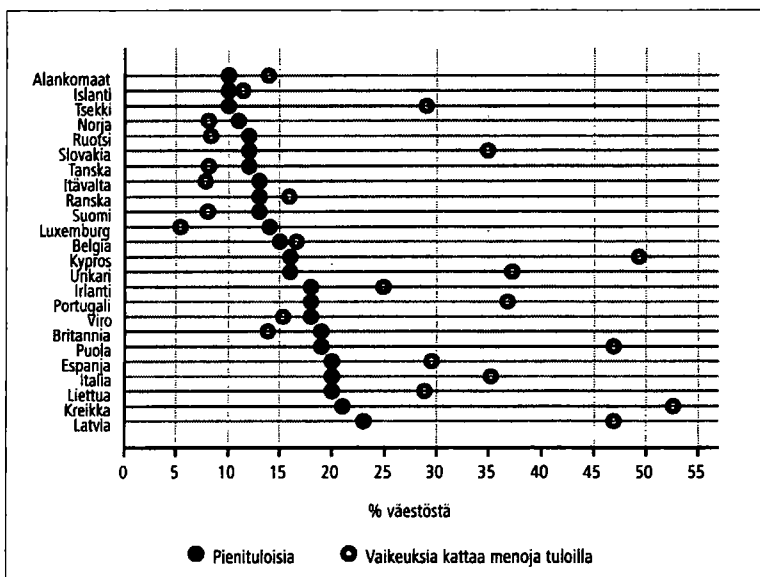
Kuviossa 20 on tämän vuoksi esitetty maiden pienituloisuusasteiden ohella tietoja kotitalouksien itse kokemasta taloudellisesta ahdingosta. Suomessa 8 prosenttia väestöstä kuului kotitalouksiin, joissa koettiin vaikeaksi tai erittäin vaikeaksi kattaa menot tuloilla. Slovakiassa vastaava osuus oli 31 prosenttia, Tšekissä 30 prosenttia ja korkeimmillaan eli noin 50 prosenttia Latviassa, Kreikassa ja Puolassa. Suomen lisäksi muissa Pohjoismaissa, Luxemburgissa ja Itävallassa osuus jäi alle kymmenen prosentin. Näiden maiden lisäksi vaikeuksia kokeneiden osuus oli pienituloisuusastetta alhaisempi myös Britanniassa ja Virossa.

Lasten pienituloisuus alhaisinta Pohjoismaissa

Myös pienituloisissa kotitalouksissa elävien lasten osuus kaikista lapsista on alhaisin Pohjoismaissa (asetelma 20). Suomessa EU-SILC 2006 -aineiston määritelmillä köyhyysuhan alaisia oli 10 prosenttia alle 18-vuotiaista, kun koko väestössä osuus oli 13 prosenttia¹⁵. Korkein lasten pienituloisuusriski oli Latviassa ja Puolassa (26 %). Vanhoista EU-jäsenmaista korkeimmat lasten pienituloisuusasteet olivat Italiassa (24 %), Espanjassa (24 %) ja Portugalissa (24 %).

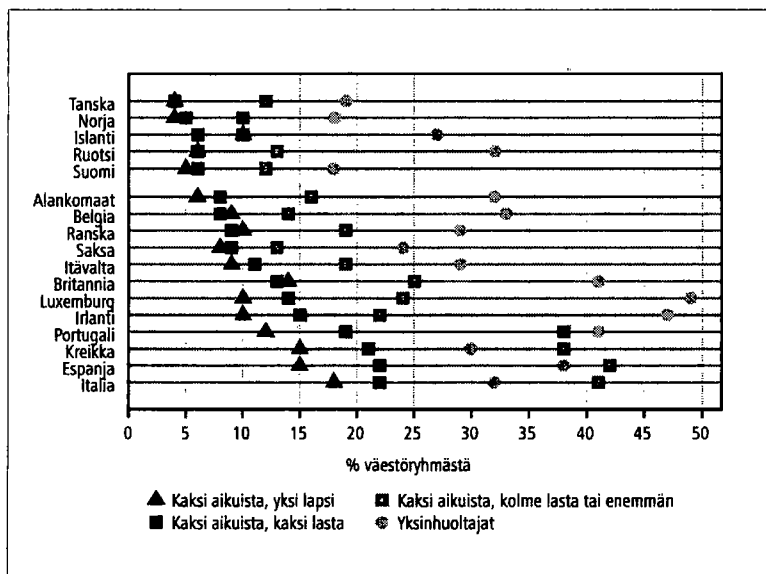
Lasten pienituloisuusasteeseen vaikuttavat olennaisesti sen kotitalouden ominaisuudet, johon lapsi kuuluu: esimerkiksi huoltajien ja huollettavien lukumäärä sekä huoltajien työmarkkinatilanne. Keskeinen rooli on myös pienituloisuusriskiä vähentävillä vero- ja tulonsiirtojärjestelmillä, joiden merkitys vaihtelee maiden välillä.

Lapsiperheiden pienituloisuusriski on useimmissa maissa suurin yksinhuoltajatalouksilla ja perheillä, joissa on kolme lasta tai enemmän. Alhaisin pienituloisuusriski on pääsääntöisesti yhden lapsen lapsiperheillä ja lapsettomilla pareilla¹⁶. Kuviossa 21 tarkastellaan lapsiperheiden suhteellisia pienituloisuusasteita vanhoissa EU-15-jäsenmaissa.

Kuvio 20. Pienituloisuusasteet ja koettu taloudellinen ahdinko, EU-SILC 2006 (tulojen viitevuosi 2005)

- 15 Kansallisten lukujen mukaan köyhyysuhan alaisia oli Suomessa 12,8 prosenttia koko väestöstä ja 11,5 prosenttia alle 18-vuotiaista lapsista vuonna 2005. Kansallisten tietojen ja EU-SILC -tietojen ero selittyy täysin tulokäsitteen eroilla, koska tiedot perustuvat samaan otokseen. Eurostat raportoi indikaattorit pyöristämällä desimaalit.
- 16 Indikaattorit on laskettu kaikille maille käyttämällä ns. muunnettua OECD-asteikkoa. Asteikon vaihto voi muuttaa huomattavasti kotitaloustyyppien pienituloisuusriskin indikaattoreita.

Kuvio 21. Lapsiperheiden pienituloisuusasteet EU-15 -maissa, EU-SILC 2006 (tulojen viitevuosi 2005)

Lähes kaikissa kuvion perhetyypeissä Pohjoismaat erottuvat muita alhaisemman suhteellisen pienituloisuuden maina. Kahden huoltajan ja kahden huollettavan lapsen perheissä pienituloisuusasteet ovat Pohjoismaissa noin viiden prosentin tasolla, kun Etelä-Euroopassa pienituloisia on noin viidennes tällaisissa lapsiperheissä asuvista. Kun lapsia on kolme tai enemmän, ovat pienituloisuusasteet Pohjoismaissa 10–15 prosentin välillä, mutta Etelä-Euroopassa noin 40 prosenttia.

Suomessa, Norjassa ja Tanskassa noin viidesosa yksinhuoltajista oli pienituloisia kansainvälisen tulokäsitteen perusteella laskettuna. Islannissa ja Ruotsissa yksinhuoltajien pienituloisuusaste oli muita Pohjoismaita korkeampi. Ruotsissa yksinhuoltajien pienituloisuusaste olisi Eurostatin indikaattoreiden mukaan selvästi kasvanut, kun se aiemmin on ollut samalla tasolla Suomen kanssa.

Kreikkaa, Italiaa ja Espanjaa lukuun ottamatta yksinhuoltajilla on korkein pienituloisuusaste kaikissa vanhoissa jäsenmaissa. Etelä-Euroopassa yksinhuoltajien osuus väestöstä on kuitenkin muuta Eurooppaa selvästi alhaisempi. Yksinhuoltajien estimaatteihin liittyy muita ryhmiä enemmän epävarmuutta pienen otoskoon vuoksi.

Tutkimusaineistoon liittyviä varauksia

Käsite-erojen vuoksi Suomen EU-SILC -tiedot poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä

kansallisista tiedoista. Suomen EU-SILC -tietoja on syytä käyttää vain vertailtaessa Suomea muihin Euroopan maihin. Tulokäsitteestä puuttuu EU-SILC -aineistossa tuloeria, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi tulonjako- ja pienituloisuusindikaattoreihin eräissä väestöryhmissä. Lisäksi väestöryhmät määrittävät muuttujat, kuten kotitalouden elinvaihe, on määritelty hieman toisin kuin kansallisessa aineistossa.

Tärkein puuttuva tuloerä on laskennallinen asuntotulo, jonka huomiotta jättäminen nostaa merkittävästi mm. ikääntyneiden pienituloisuusastetta. Myös myyntivoitot ja luontoisedut lukuun ottamatta autoetua puuttuvat kansainvälisiin vertailuihin tarkoitettu tulokäsitteestä.

Sekä kansainvälisestä että kansallisesta tulokäsitteestä puuttuu kotitalouksien julkisista hyvinvointipalveluista (koulutus, terveydenhoito ym.) saama etuus, jonka sisällyttäminen tuloihin (ns. oikaistu käytettävissä tulo) olisi kansainvälisen vertailtavuuden kannalta tärkeää.

Eri maiden aineistot perustuvat otoksiin, joten tuloksiin liittyy otannasta aiheutuva virhe. Myös muut kuin otantaan liittyvät virheet aiheuttavat merkittävää epävarmuutta tietojen vertailukelpoisuuteen. Esimerkiksi Pohjoismaissa, Hollannissa ja Sloveniassa tulotiedot saadaan pääasiassa rekistereistä, kun ne muissa maissa joudutaan kysymään kotitalouksilta haastattelemalla.

7 Menetelmäseloste

Julkaisun tiedot perustuvat vuosittain kerättävään otosaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa kotitalouksien ja henkilöiden tuloista ja muista

taloudelliseen toimeentuloon vaikuttavista tekijöistä. Aineistossa on lisäksi runsaasti haastattelu- ja rekisteritietoihin perustuvia luokittelutietoja.

7.1 Tiedonkeruu

Perustiedot kerätään yhdistämällä kotitalouksilta haastattelemalla kerättyjä tietoja ja rekisteritietoja. Pääosa kotitalouksien luokittelutiedoista sekä ne tulotiedot, joita ei ole saatu rekistereistä, on kerätty haastattelemalla.

Haastattelut

Haastatteluista on vastannut Tilastokeskuksen haastatteluorganisaatio. Haastattelut on tehty tietokoneavusteisesti Blaise-lomakeohjelmiston avulla. Tietokoneavusteiseen haastatteluun siirryttiin vuoden 1993 tulonjakotilastossa. Haastattelu tehdään haastateltavan valinnan mukaan joko suomeksi tai ruotsiksi.

Haastattelut tehdään nykyään valtaosin puhelinhaastatteluina. Käyntihaastatteluja oli I paneelissa 3,6 % ja II paneelissa 1,9 %.

Vuodesta 2003 alkaen tulonjakotilaston tiedonkeruun yhteydessä kerätään myös eurooppalaisessa tulo- ja elinolotutkimuksessa (EU-SILC) tarvittavat tiedot¹⁷. Haastatteluosuuden keskimääräinen kesto vuoden 2006 tutkimuksessa oli noin 22 minuuttia.

Rekisterit

Suuri osa tutkimuksen tiedoista saadaan hallinnollisista rekistereistä ja tilastorekistereistä. Tulonjakotilaston rekisterilähteitä ovat:

- Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmä ja Tilastokeskuksen Suomen väestöä koskeva tietokanta
- Verohallituksen verotietokanta
- Kansaneläkelaitoksen eläkevakuutus-, sairausvakuutus- ja kuntoutusrekisteri, opintotukirekisteri sekä asumistukirekisteri
- Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskuksen (Stakes) toimeentulotukirekisteri
- Eläketurvakeskuksen eläketapahtumarekisteri
- Tilastokeskuksen tutkintorekisteri
- Valtiokonttorin sotilasvammakorvausjärjestelmän tietokanta
- Koulutusrahaston tiedostot
- Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen maatilarekisteri
- Tilastokeskuksen yritysrekisteri

7.2 Perusjoukko, otanta, kato ja painotus

7.2.1 Perusjoukko

Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat Suomessa vakinaisesti asuvat yksityiskotitaloudet eli ns. kotitalousväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät

- osoitteettomat,
- laitospöytäkirjat (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat),

- pysyvästi ulkomailla asuvat, ja myös yli vuoden tilapäisesti ulkomailla oleskelevat, jos heidän Suomessa asuva kotitaloutensa katsoo, että henkilö ei viitevuonna kuulunut kyseiseen kotitalouteen.

- turvapaikanhakijat ja tilapäisesti Suomessa asuvat.

Varusmiehet luetaan tilaston perusjoukkoon kuuluviksi. Kuhunkin kotitalouteen kuuluvat henkilöt määritettiin haastattelun perusteella tilastovuoden lopun (31.12.2006) tilanteen mukaan.

17 Eurooppalainen tulo- ja elinolotutkimus tehdään EU:n komission puitelain (1177/2003) nojalla kaikissa EU:n jäsenmaissa. Jäsenmaiden kesken on yhteisesti sovittu mitä tietoja kerätään ja toimitetaan yhteisön tilastovirastolle Eurostatille.

7.2.2 Otannan periaatteet

Tulonjakotilasto perustuu kiertävään paneeliotokseen, missä sama kotitalous on mukana otoksessa kahtena peräkkäisenä vuotena. Noin puolet otoksesta on uusia, ensimmäistä kertaa tutkimuksessa mukana olevia kotitalouksia (I tutkimuskerta). Noin puolet lopulliseen otokseen tulleista kotitalouksista oli mukana jo vuoden 2005 tutkimuksessa (II tutkimuskerta).

Tulonjakotilaston otanta-asetelma on kaksivaiheinen ositettu otanta. Ensimmäisessä vaiheessa on muodostettu ns. master-otos poimimalla Tilastokeskuksen väestöä koskevista tietokannoista systemaattisella otannalla 50 000 vähintään 16 vuotta täyttäneitä kohdehenkilöä. Vuoden 2003 aineistosta lähtien ikäraja on ollut kuusitoista vuotta aiempien tulonjakotilastojen viidentoista vuoden sijaan. Tähän päädyttiin sovitettaessa kansallisen tulonjakotilaston ja uuden, Euroopan unionin tilastoviraston Eurostatin edellyttämän tulo- ja elinolotutkimuksen (EU-SILC) toteuttamiskäytäntöjä. Otokseen poimittujen henkilöiden kanssa samassa asutokunnassa asuvat yhdistettiin kohdehenkilöihin kotipaikkatunnuksen avulla. Otannan ensimmäisessä vaiheessa kotitalouden todennäköisyys sisältyä otokseen on suoraan verrannollinen 16 vuotta täyttäneiden jäsenten lukumäärään asutokunnassa.

Toisessa vaiheessa on poimittu ositteittain varsinainen tulonjakotilaston otos master-otoksesta. Ositteet on muodostettu edellisen vuoden verotietojen perusteella. Vuoden 2003 aineistosta lähtien ositteet on määritelty master-otoksen kohdehenkilön kotitalouden sosioekonomisen ryhmän ja tuloluokan (valtionveronala-

tulot) mukaan, kun aiemmin luokittelu tehtiin kohdehenkilön mukaan. Kotitalouden yhteenlasketut palkka-, yrittäjä-, eläke- sekä muut tulot (keskinäinen vertailu) sekä kotitalouden jäsentien sosioekonomiset ryhmät ovat ositteiden muodostuksen pohjana. Käytännössä kotitalouden ryhmä on melko usein sama kuin suurituloisimman ryhmä, mutta muodostussäännöt aiheuttavat tähän myös poikkeuksia (esim. aviopareilla henkilön yrittäjäyys priorisoidaan, vaikka puoliso olisi suurempituloinen). Ositeluokittelun muutos perustuu otanta-asetelmilla tehtyihin testeihin, joissa todettiin kotitalouteen perustuvan luokittelun olevan estimoinnin kannalta tehokkaamman kuin henkilöön perustuvan. Ositteita oli yhteensä 13. Verorekisterin tietojen perusteella muodostetut sosioekonomiset ryhmät olivat palkansaajat, maatalousyrittäjät, muut yrittäjät, eläkeläiset ja muut.

7.2.3 Tietoa otoksesta, vastanneista, kadosta ja ylipeitosta

Tietoja vuoden 2006 tulonjakotilaston ensimmäisen tutkimuskerran otoksesta ja kadosta ositteittain on esitetty taulukossa 1. Ositteiden määrittelyssä on otettu huomioon tulonjakotutkimuksen erityistarpeet. Yrittäjillä ja suurituloisilla oli muita väestöryhmiä suurempi todennäköisyys sisältyä otokseen. Ositteen sisällä kunkin kotitalouden sisällymistodennäköisyys riippuu osituskriteerien ohella 16 vuotta täyttäneiden jäsenten lukumäärästä. Poimintaluokassa oleva numero kuvaa tuloluokkaa, esimerkiksi palkansaajat (ositteet 1–4) on jaettu valtionveronalaisten tulojen mukaan neljään luokkaan.

Taulukko 1.

Vuoden 2006 tulonjakotilaston I tutkimuskerran brutto-otoksen jakautuminen ositteittain sekä otostietoa vuodelta 2005

Osite	Vuosi 2006							Vuosi 2005		
	Master-otoksen koko	Brutto-otos	Hyväksytyjä kotitalouksia	Kato	Ylipeitto	Brutto-otos, %	Kato, %	Master-otoksen koko	Brutto-otos	Hyväksytyjä kotitalouksia
Palkansaajat 1	10 278	1 008	689	309	10	13,4	16,7	10 105	1 007	748
Palkansaajat 2	9 021	897	678	215	4	12,0	11,6	9 089	898	690
Palkansaajat 3	7 615	840	648	187	5	11,2	10,1	7 699	841	649
Palkansaajat 4	3 545	747	553	185	9	10,0	10,0	3 687	749	555
Yrittäjät 1	1 970	699	514	180	5	9,3	9,8	1 799	697	505
Yrittäjät 2	934	504	377	122	5	6,7	6,6	932	502	361
Maanviljelijät 1	1 365	561	461	96	4	7,5	5,2	1 383	560	445
Maanviljelijät 2	699	438	384	52	2	5,8	2,8	805	437	365
Eläkeläiset 1	6 513	585	413	140	32	7,8	7,6	6 559	584	413
Eläkeläiset 2	4 470	576	444	114	18	7,7	6,2	4 238	572	440
Muut 1	2 292	396	229	162	5	5,3	8,8	2 344	397	243
Muut 2	267	198	144	52	2	2,6	2,8	347	204	122
Ei verotietueita	153	51	15	33	3	0,7	1,8	163	52	28
Yhteensä	48 969	7 500	5 549	1 847	104	100,0	100,0	49 150	7 500	5 564

Taulukko 2.
Vuoden 2006 tulonjakotilaston otoskoko ja vastauskato

Tulonjakotilasto 2006	Koko otos	I paneeli	II paneeli
Brutto-otos, kotitalouksia	13 064	7 500	5 564
– Ylipeitto	166	104	62
= Netto-otos	12 898	7 396	5 502
– Kato	2 274	1 847	427
josta: kieltäytyneitä	1 528	1 232	296
josta: ei tavoitettu	675	556	119
josta: muu syy	71	59	12
Hyväksytyjä kotitalouksia	10 624	5 549	5 075
Nettokato, % (kato/netto-otos)	17,6	25,0	7,8

Otoskoosta, vastanneista, kadosta sekä ylipeitosta koko otoksessa on esitetty tietoja taulukossa 2. Otoksiko oli yhteensä 13 064 kotitaloutta, joista osa paljastui haastateltaessa kohdeperusjoukkoon kuulumattomiksi. Tällaisia ylipeittotapauksia ovat esimerkiksi kotitaloudet, joiden kohdehenkilö on muuttanut pysyvästi ulkomaille tai laitokseen tai kuollut. Ylipeiton poistamisen jälkeen otoskooksi tuli 12 898 taloutta.

Ensimmäistä kertaa osallistuvilla vastauskato oli 25,0 prosenttia. Toista kertaa osallistuvien kato oli 7,8 prosenttia. Toisen tutkimuskerran kato on taulukossa laskettu ehdolla, että kotitalous osallistui tutkimukseen ensimmäisenä vuonna. Ensimmäisellä haastattelukerralla kadoksi jääneet kotitaloudet eivät tulonjakotilastossa ole mukana tutkimuksessa toisella haastattelukerralla. Toisen tutkimuskerran kato paneelin alusta lähtien oli 30,9 prosenttia. Ensimmäisen ja toisen tutkimuskerran kokonaiskato ottaen huomioon toisen tutkimuskerran kadon paneelin alusta lähtien oli 27,9 prosenttia. Saatujen vastausten lukumäärä oli I tutkimuskerralla 5 549 kotitaloutta ja II tutkimuskerralla 5 075 kotitaloutta. Yhteensä vastanneiden lu-

kumäärä oli 10 624 kotitaloutta. Näissä kotitalouksissa oli kaikkiaan 27 454 henkilöä.

Taulukossa 3 on tarkastelu kadon jakautumisesta poimintaluokittain ensimmäisellä tutkimuskerralla vuosina 1997–2006. Katoprocentit on laskettu otostasolla, painottamattomista luvuista. Yleisellä tasolla tarkasteltuna kato ei ole noussut vuonna 2006 ollenkaan edellisvuoden selkeään kasvuun verrattuna. Huomionarvoista on vähiten ansaitsevien palkansaajien ryhmän kadon kasvu sekä parantunut yrittäjien ja maanviljelijöiden katotilanne. Vuoden 1998 muita vuosia selvästi korkeammat katoluvut selittyvät tulonjakotilaston yhteydessä tuolloin tehdyllä varallisuustutkimuksella. On huomattava, että vuodesta 2003 lähtien käytetty luokittelu pohjautuu kohdehenkilön kotitalouteen eikä kohdehenkilöön, ja hankalasti luokiteltaviin kolmeen viimeiseen ryhmään on jäänyt selkeästi vähemmän havaintoja kuin aikaisempina vuosina. Tästä syystä kadon vaihtelu näkyy voimakkaammin näissä ryhmissä, jotka muutenkin ovat hyvin heterogeenisia.

Kadon vaikutusta tuloksiin on pyritty pienentämään asetelmapainojen kalibroinnilla (ks. jakso 7.2.4).

Taulukko 3.
Nettokato (%) otostasolla tulonjakotilaston I paneelissa vuosina 1997–2006

Osite	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Palkansaajat 1	17,6	31,1	19,4	15,7	17,8	18,2	20,0	24,5	25,2	31,0
Palkansaajat 2	17,7	29,5	20,3	16,7	20,5	15,9	19,0	21,1	22,4	24,1
Palkansaajat 3	15,0	31,1	18,6	15,3	17,9	18,6	17,9	18,8	22,6	22,4
Palkansaajat 4	18,7	30,0	19,5	16,9	18,1	21,5	22,2	22,3	25,1	25,1
Yrittäjät 1	23,2	39,4	19,5	20,1	18,2	19,9	22,5	22,8	27,0	25,9
Yrittäjät 2	21,4	31,2	22,8	18,8	20,8	17,3	22,0	22,2	27,8	24,4
Maanviljelijät 1	16,5	23,4	13,9	11,1	11,2	12,8	13,0	14,8	19,8	17,2
Maanviljelijät 2	14,1	23,8	15,8	11,8	8,7	9,2	8,7	11,0	15,5	11,9
Eläkeläiset 1	23,7	37,6	23,2	20,7	21,3	17,5	23,0	21,8	25,2	25,3
Eläkeläiset 2	22,0	35,1	23,3	17,0	19,3	16,9	22,3	19,0	21,8	20,4
Muut 1	19,5	34,3	20,8	19,7	20,1	18,4	34,4	29,9	38,0	41,4
Muut 2	24,5	31,2	22,1	15,2	20,7	18,1	29,1	29,4	39,3	26,5
Ei verotietueita	19,2	32,3	23,5	18,0	15,2	25,0	50,0	62,0	44,0	68,8
Yhteensä	19,1	31,8	19,9	16,8	18,0	17,4	20,6	21,4	24,9	25,0

7.2.4 Painotus

Hyväksytysti osallistuneet kotitaloudet ja henkilöt saavat painon, jolla niiden tiedot korotetaan edustamaan perusjoukon tietoja.

Kotitalouksille on aluksi muodostettu asetelmapainot käyttäen hyväksi kunkin kotitalouden todennäköisyyttä sisältyä otokseen. Tämän jälkeen hyväksytyin otoksen asetelmapainoille on tehty ns. katokorjaus kertomalla ne poimintaluokittain hyväksytysti vastanneiden osuuden käänteisluvulla. Nämä otostason tietojen perusteella katokorjatut painot on tämän jälkeen kalibroitu CALMAR-makrolla vastaamaan perusjoukon keskeisiä tunnettuja reunajakaumia. Tällä menettelyllä pyritään pienentämään kadon viivonuden aiheuttamaa harhaa ja tuottamaan mahdollisimman tarkkoja estimaatteja tärkeimmille tulomuuttujille.

7.3 Tietojen laatu

Koska tulonjakotilasto perustuu otantaan, sen tuloksiin sisältyy otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua. Tämän takia otoskoon asettamat rajoitukset on aina otettava huomioon tuloksia tarkasteltaessa. Taulukoissa ei ole julkaistu tulotietoja, mikäli ryhmään on otoksessa tullut vähemmän kuin 30 kotitaloutta tai tulonsaajakohtaisissa taulukoissa vähemmän kuin 30 tulonsaajaa. Desiiliryhmien ja tulo- luokkien rakennetta kuvaavissa taulukoissa on lukumäärät merkitty sulkuihin, mikäli ryhmään on otoksessa tullut vähemmän kuin 10 havaintoa.

Otostutkimuksissa ilmenevän satunnaisvaihtelun suuruutta voidaan arvioida keskivirheen avulla. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat otoskoko ja perusjoukon varianssi eli muuttujan arvojen vaihtelu. Ryhmissä, joissa otokseen on tullut vähän havaintoja, keskivirhe saattaa olla suuri ja tulokset sen vuoksi epävarmoja.

Keskivirheen avulla voidaan tutkimuksen kullekin tulosluvulle laskea luottamusväli, jolla perusjoukon todellinen arvo on tietyllä luotettavuustasolla. Esimerkiksi käytettävissä olevien tulojen kotitalouskohtaisen keskiarvon estimaatti vuonna 2006 oli 34 975 euroa ja suhteellinen keskivirhe 0,91 prosenttia. Suhteellinen keskivirhe eli variaatiokerroin kuvaa keskivirheen prosentuaalista osuutta keskiarvosta. Tulosten tarkkuutta voidaan kuvata myös luottamusvälillä, joka kertoo, mille välille todellinen keskiarvo tietyllä luottamustasolla (esim. 95 %) sijoittuu käytetyn aineiston perusteella. Vuoden 2006 aineistolla käytettävissä olevien tulojen keskiarvo on 95 prosentin todennäköisyydellä välillä 34 353–35 596 euroa vuodessa.

Vuoden 2006 aineiston painojen kalibroinnissa on käytetty seuraavia tietoja:

- alue (maakuntajako, jossa Helsinki ja muu pääkaupunkiseutu erikseen ja tilastollinen kuntaryhmitys)
- asuntokunnan koko
- jäsenten ikä- ja sukupuoliryhmät
- keskeisten tuloerien kokonaissummat: palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulot, työttömyyspäivärahat (peruspäiväraha ja työmarkkinatuki, ansiosidonnainen osuus), eläkkeet, asunto- ja opintolainojen korot; tulonsaajien lukumäärät (työttömyyspäivärahat, palkkatulot, eläketulot).

Kohdeperusjoukkoon kuulumattoman väestön (ns. laitosväestön) osuus on poistettu kalibroinnissa käytetyistä tulosummista ja tulonsaajien lukumäärästä.

Liitetaulukossa 18 on esitetty eräiden kotitalouskohtaisten ja liitetaulukoissa 19–24 henkilökohtaisten tulomuuttujien keskiarvojen suhteellisia keskivirheitä kotitalouden sosioekonomisen aseman mukaan. Muita keskivirhelaskelmia voi tiedustella kohdassa 9 mainituilta yhteyshenkilöiltä.

Henkilökohtaisia taulukoita ja tuloksia tarkasteltaessa on huomattava, että kotitalouspohjainen otanta-asetelma voi aiheuttaa harhaa hajontalukuihin. Harha syntyy kotitalouksien jäsenten välisestä sisäkorrelaatiosta, jonka vaikutusta useimmat tilasto-ohjelmistot eivät kykene poistamaan. Sen vuoksi luotettavuustarkastelut tehdään Tilastokeskuksessa otanta-asetelman huomioon ottavalla ohjelmistolla.

Tulosten laatuun vaikuttavat satunnaisvaihtelun lisäksi vastaamatta jättäminen, vastaajien kielteinen asennoituminen, osittainen kieltäytyminen ja unohtaminen sekä aineiston käsittelyvirheet. Osa näistä virhelähteistä voi tuottaa systemaattisia virheitä.

Tulonjakotilaston vastauskadosta (yksikkökato) on kerrottu kohdassa 7.2.3. Vastauskadon lisäksi tulosten laatuun vaikuttavat eri haastattelukysymyksiin liittyvä osittaiskato (eräkato) sekä mittausvirheet. Ongelma koskee lähinnä haastatteluilla kerättäviä tuloeria, joiden osuus on vajaat 10 prosenttia kaikista tuloista. Erityisen huomattavaa osittaiskatoa on korkotulotiedon puuttuminen osasta haastatteluaineistoa. Tällaisia korkotuloja ovat lähdeverolain alaiset korkotulot. Korkotulotietojen puuttumista on osittain korjattu tilastollisin menetelmin ("hot deck"-imputoinnilla).

la). Korkotulojen kysymystekniikkaa muutettiin vuoden 2005 tiedonkeruussa, mikä paransi korkotulojen peittävyyttä.

Kielteisestä asennoitumisesta tai osittaisesta kieltäytymisestä johtuvia systemaattisia virheitä voidaan arvioida kokonaistason tulosten tietojen perusteella vertaamalla niitä muiden tilastojen vastaaviin tietoihin. Vertailuja tehdään vuosittain ja niitä voi tiedustella kohdassa 9 mainituilta yhteyshenkilöiltä.

Aineiston käsittelyvirheiden vähentämiseksi on suoritettu sekä koneellisia että muita tarkis-

tuksia. Tarkistuksilla on pyritty vähentämään virheellisten haastattelutietojen ja atk-kirjoitusvirheiden määrää sekä varmistamaan haastattelu- ja rekisteritietojen keskinäinen loogisuus. Tietokoneavusteisen haastattelun käyttäminen pienentää osaltaan merkintävirheiden määrää. Haastattelutietojen lisäksi on korjattu myös rekisteritiedoissa havaittuja puutteita ja virheitä.

Tulonjakotilaston SVT-julkaisun mukainen lauseluoste on luettavissa osoitteessa <http://tilastokeskus.fi/tulonjakotilasto>.

7.4 Tietojen vertailukelpoisuus

7.4.1 Aikaisemmat tulonjakotilastot

Tulokäsite

Tulonjakotilaston 2006 tulokäsitteet eivät kaikilta osin vastaa aikaisempien vuosien julkaisujen tulokäsitteitä. Merkittävin vertailtavuuteen vaikuttava muutos on laskennallisen asuntotulon laskentatavan muuttuminen. Myös kotitalouksien välisten tulonsiirtojen ja metsänmyyntitulojen muodostamiseen on tehty muutoksia. Tulokäsitteen muutokset on huomioitu laskemalla aikasarjat taaksepäin vuosille 1993–2005.

Asuntotulon laskentamenetelmää on uudistettu ottamalla huomioon toisaalta yhtenäiset käytännöt muiden Tilastokeskuksen tilastojen (erityisesti kulutustutkimus ja kansantalouden tilinpito) kanssa ja toisaalta EU:n tulo- ja elinolututkimusta (EU-SILC) koskevan asetuksen vaatimukset. Tulonjakotilastossa asuntotulo lasketaan edelleen laskennallisen bruttovuokran (vastaavanlaisen asunnon markkinavuokra) ja tätä laskennallista vuokraa vastaavien todellisten asumiskustannusten erotuksena omistusasujille (omaisuustuloa) ja toiselta kotitaloudelta käypää vuokraa halvemmalla tai ilmaiseksi asuntonsa vuokranneille (saatu tulonsiirto).

Tärkeimmät asuntotulon laskentamenetelmän muutokset ovat laskennallisten bruttovuokrien laskentatason tarkentuminen alueellisesti ja poistojen käsittely. Bruttovuokrat lasketaan yhä ositusmenetelmällä, mutta ositteet on nyt muodostettu kunnittain ja suurimmissa kaupungeissa myös osa-alueittain, kun aiemmin aluejakona oli vain kaksijakoinen kaupunkimaiset kunnat/ muut kunnat. Uudella tavalla lasketussa asuntotulossa ei vähennetä enää laskennallisia poistoja, minkä vuoksi erityisesti omakotitalossa asuvien tulotaso nousee muita enemmän. Poistot oli aiemmin vähennetty vain omakotiasujilta.

Asuntotulon uusi laskentamenetelmä tuottaa korkeampia tulotasojä ja muuttaa tulonsaajien

järjestystä tulojakaumassa. Uuden menetelmän mukainen asuntotulo nostaa keskimääräisiä käytettävissä olevia tuloja noin 500 eurolla. Tulonjakokindikaattoreiden taso ja tuloerojen muutos pysyvät lähes ennallaan sillä esimerkiksi Gini-kertoimen tasossa muutos on 0–0,1 prosenttiyksikköä. Uusi laskentamenetelmä lisää pienituloisten määrää ja osuutta, kun rajaksi määritellään 60 prosenttia ekvivalentista mediaanitulosta.

Tarkempia tietoja asuntotulon laskentamenetelmän muutoksesta ja sen vaikutuksista voi tiedustella Tilastokeskuksesta (yhteystiedot luvussa 9).

Kotitalouksien välisiin saatuihin tulonsiirtoihin ei vuoden 2006 tulonjakotilastossa lasketa enää kotitalouden saamia raha- tai muita lahjoja. Syynä on yhtenäisyys EU:n tulo- ja elinolututkimuksen (EU-SILC) tulokäsitteen kanssa. Uusi laskentatapa vähentää kotitalouksien keskimääräisiä käytettävissä olevia tuloja noin 150 euroa kotitaloutta kohti.

Vuonna 2006 siirryttiin metsätulojen verotuksessa kokonaan myyntituloihin pohjautuvaan verotukseen. Tämän vuoksi metsätulojen käsittely on muuttunut myös tulonjakotilastossa. Metsätalouden tulot perustuvat nyt kokonaan verotietoihin puunmyyntituloista eikä täydentäviä tietoja enää kysytä haastattelussa. Metsätalouden kustannukset arvioidaan prosenttiosuutena metsän myyntituloista, kun ne aiemmin laskettiin haastattelutietoihin perustuvalla regressiomallilla.

Tulonjakotilaston tulokäsitteen vertailtavuutta heikentää myös vuoden 2005 osinkoverouudistus, jossa luovuttiin yhtiöveron hyvityksestä. Ennen verouudistusta yhtiöveron hyvitys luettiin tuloksi osinko-, tuotannontekijä- ja bruttotuloihin. Koska yhtiöveron hyvitys sisältyi myös maksettuihin tulonsiirtoihin, verouudistuksella ei kuitenkaan ole vaikutusta käytettävissä olevan tulon vertailtavuuteen. Asetelmien aikasarjoihin verouudistuksesta johtuvat muutokset on korjattu vuosille

1993–2004. Edellisen kerran tulonjakotilaston tulokäsitteisiin tehtiin suurempia muutoksia vuoden 2000 tulonjakotilastossa, jolloin tulonjakotilaston tulokäsitettä muutettiin vastaamaan paremmin kansainvälisiä suosituksia¹⁸. Näitä muutoksia on selitetty tarkemmin vuoden 2000 tulonjakotilaston menetelmäkuvauksessa.

Tulonjakotilaston tulokäsite poikkeaa edelleen kansainvälisistä suosituksista jonkin verran. Tärkein ero on realisoitujen hallussapitovoittojen käsittely. Tulonjakotilastossa veronalaiset luovutusvoitot ovat omaisuustuloa, kun suositusten mukaan niitä ei pitäisi laskea mukaan käytettävissä olevaan tuloon.

Aiempiä vuosina oleellisia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia muutoksia on tehty vuosina 1995 ja 1993. Yksityiskohtaisempia tietoja vuosien 1993 ja 1995 muutoksista on aiemmissa tulonjakotilaston julkaisuissa. Lisäksi vuoden 1996 tulonjakotilaston tiedot ovat teknisen virheen vuoksi virheellisiä. Vuosien 1997–2006 tulonjakotilastoissa esiintyvät vuotta 1996 koskevat tiedot ovat korjattuja.

Tämän julkaisun aikasarjatiedoissa tulokäsitettä on yhdenmukaistettu siten, että valtaosa tulokäsitteessä vuosina 1993, 1995, 2000, 2005 ja 2006 tapahtuneista muutoksista on kyetty ottamaan huomioon. Merkittävin vertailukelpoisuutta heikentävä tuloerä on laskennallinen asuntotulo. Asuntotulo on kuitenkin laskettu uudella tavalla vuosille 1993–2005.

Luokitukset ja menetelmät

Tulonjakotilastoissa on vuodesta 2002 lähtien käytetty suuralueluokitusta (NUTS 2), joka on 11.7.2003 voimaan tulleen suosituksen mukainen.

Vuoden 2002 tulonjakotilastosta lähtien on tilastossa ollut käytössä uudistetut kulutusyksiköt. Aiemmin käytetyn OECD-asteikon asemesta on tulonjakotilastossa otettu käyttöön ns. muunnettu OECD-asteikko (ks. jakso 8.2 "Kulutusyksikkö"). Muutoksella on merkittävä vaikutus erityisesti eri väestöryhmien sijoittumiseen tulojakaumassa. Tulonjakotilaston vuosijulkaisujen 2002–2006 liitetaulukoissa esitettäviä kulutusyksiköiden keskimäärätietoja ei siis voi verrata vuoden 2001 ja sitä vanhemmissa vuosijulkaisuissa esiintyviin vastaaviin tietoihin.

Samalla liitetaulukoissa on luovuttu kotilouspainotuksista tulokymmenysten (desiiliryhmien) muodostamisessa. Julkaisussa käytetään vain yhtä tulokymmenysten muodostamistapaa, jossa perusjoukon henkilöt jaetaan kymmeneen

yhtä suureen luokkaan (ns. henkilöpainotus). Aiemmin liitetaulukoissa käytettiin pääasiassa tulokymmenyksiä, joissa kotitaloudet jaettiin kymmeneen yhtä suureen luokkaan (ks. jakso 8.2 "Tulokymmenykset eli desiiliryhmät").

Asteikkovaihdoksen ja kotilouspainotuksesta luopumisen seurauksena liitetaulukot 2, 14, 15, 16 ja 17 eivät ole lainkaan vertailukelpoisia ennen vuotta 2002 julkaistuihin liitetaulukoihin.

Tilastokeskuksessa on valmiudet muokata aikaisemmin julkaistuja tietoja nykyisen esittämistavan mukaisiksi ajassa taaksepäin aina vuoteen 1990. Niitä voi tarvittaessa tiedustella kohdassa 9 mainituilta yhteyshenkilöiltä.

7.4.2 Tulonjaon kokonaistilasto

Hallinnollisista rekistereistä koottu tulonjaon kokonaistilasto kuvaa asuntokuntien (rekisterikotitalouksien) vuosituloja ja niiden jakautumista erityisesti aluenäkökulmasta. Tilastossa kuvataan käytettävissä olevien rahatulojen määrää ja muodostumista eri tulolähteistä koko väestön kattavan aineiston perusteella. Tulonjaon kokonaistilaston tilastoyksikkö on asuntokunta (ns. rekisterikotitalous), joka poikkeaa hieman tulonjakotilaston kotilouskäsitteestä.

Tulonjaon kokonaistilaston tulokäsite perustuu vain rekisteritietoihin. Se ei sisällä laskennallisia tuloeriä eikä eräitä tuloja, joista saadaan tietoa vain haastattelemalla. Tärkein laskennallinen tuloerä on asuntotulo omasta asunnosta. Tärkeimmät henkilörekistereistä puuttuvat tuloerät ovat lähdeveron alaiset korkotulot ja kotilouksien väliset tulonsiirrot (mm. saatu elatusapu).

Tulonjaon kokonaistilaston käsitteet esimerkiksi tulojen osalta eivät täysin täytä kansainvälisiä suosituksia. Tilastojen tiedot saattavat erota myös otanta- ja tuotantomenetelmistä johtuvista syistä.

7.4.3 Kulutustutkimus

Tulonjakotilaston ja kulutustutkimuksen (aikaisemmin kotiloustiedustelu) välillä ei ole merkittäviä käsitteellisiä eroja. Molemmat noudattavat kansainvälisten suositusten mukaista käytettävissä olevan tulon määrittelyä.

Kulutustutkimuksen tulokäsite perustuu pääasiassa rekisteritietoihin eikä sisällä eräitä tuloja, joista saadaan tietoa vain haastattelemalla. Tärkeimpiä tällaisia tuloeriä ovat lähdeveron alaiset korkotulot ja kotilouksien väliset tulonsiirrot (mm. saatu elatusapu).

18 Expert Group on Household Income Statistics, The Canberra Group: Final Report and Recommendations. Statistics Canada, Ottawa, 2002.

Edellä mainittujen seikkojen lisäksi tilastojen tiedot saattavat erota otanta- ja tuotantomenetelmistä johtuvista syistä.

7.4.4 Veronalaiset tulot

Verotustietoihin perustuvasta veronalaiset tulot -tilastosta (aikaisemmin tulo- ja varallisuustilasto) saadaan tiedot luonnollisten henkilöiden veronalaisista tuloista, vähennyksistä ja veroista. Tilaston kuvaama ilmiöalue on suppeampi kuin tulonjakotilaston. Veronalaiset tulot -tilastosta ei saada kotitalouskohtaisia tietoja, vaan tilastoyksikkö on tulonsaaja tai aviopari. Sen ulkopuolelle jää myös osa kotitalouksien saamista yrittäjä- ja omaisuustuloista (mm. lähdeveron alaiset korkotulot) sekä tulonsiirroista (mm. osa kansaneläkkeistä sekä tapaturmavahinkoturvaan perustuvista etuuksista, sotilasvammalakiin perustuvat eläkkeet, asumistuet, toimeentulotuki sekä lapsilisät).

7.4.5 Kansantalouden tilinpito

Tulonjakotilasto kuvaa kotitaloussektorin tuloja ja tulonsiirtoja ja on siten kansantalouden tilinpidon kotitaloussektorin tulo- ja tulonkäyttötilin laajennus. Verrattaessa tulonjakotilaston koko maan tulosummia kansantalouden tilinpidon tulo- ja tulonkäyttötilin eriin on otettava huomioon erot sektorin rajaamisessa, eräissä määritelmässä ja tilastojen laatimismenetelmässä. Erojen johdosta kansantalouden tilinpidon ja tulonjakotilaston luvut esimerkiksi kotitalouksien käytettävissä olevan tulon vuosimuutoksista saattavat erota tuntuvastikin toisistaan.

Tulonjakotilaston perusjoukon muodostavat yksityiset kotitaloudet. Kansantalouden tilinpidossa kotitaloussektoriin luetaan myös ns. laitostaloudet. Vuonna 2003 kansantalouden tilinpidon aikasarjoja tarkistettiin takautuvasti siten, että kotitaloussektoriin luetaan myös asunto-osakeyhtiöt siltä osin kuin kotitaloudet ovat asunto-osakkeiden omistajia (eli suurimmalta osin).

Tulonjakotilaston tiedot kerätään kotitalouskohtaisesti, kun taas kansantalouden tilinpidon tuloerät saadaan summatietoina eri lähteistä. Tulonjakotilaston summatiedot jäävät pienemmiksi mm. siksi, että kotitalouksille ei voida kohdistaa kuolinpesien tuloja.

Haastatteluilta kerättävien tulotietojen peittävyttä voi tulonjakotilastossa heikentää myös tietojenkeruumenetelmään liittyvä osittaiskato. Poikkeuksellisen huomattavaa osittaiskato on korkotuloissa.

Tulonjakotilaston ja kansantalouden tilinpidon välillä on mm. seuraavia käsitteellisiä eroja: Kansantalouden tilinpidon toimintaylijäämä ja sekatalo

ovat laajempi käsite kuin yrittäjätulot. Tähän erään sisältyvät sekatalo vuokraustoiminnasta ja toimintaylijäämä asuntojen omistuksesta, kun taas tulonjakotilastossa vuokratulot ja laskennallinen asunto-tulo omistusasunnoista luetaan omaisuustuloihin.

Kansantalouden tilinpidossa tuloiksi luetaan myös omatoimisen rakentamisen arvo (sekatalossa), tulo omaan käyttöön tuotetuista tuotteista (sekatalossa) ja vakuutusentottajien omaisuustulo eli laskennallinen tulo henki- ja eläkevakuutuksesta (omaisuustuloissa). Vuonna 2006 kansantalouden tilinpidon aikasarjoja tarkistettiin takautuvasti siten, että myös metsien nettokasvu luetaan kotitalouksien tuloksi (sekataloa). Menoiksi luetaan kulutusluottojen korot osittain (omaisuusmenoissa) ja maanvuokrat. Kansantalouden tilinpidossa kotitalouksien tuloksi laskeaan myös talletuksiin liittyvät ns. FISIM-korkotulot (epäsuorasti mitattujen välillisten rahoituspalvelujen osuus talletuskoroista). Tulonjakotilastoon tämä erä ei sisälly.

Realisoidut veronalaiset luovutusvoitot luetaan tulonjakotilastossa omaisuustuloksi. Työsuhdeoptioista saatu tulo luetaan palkkatuloksi. Sekä optioista että luovutusvoitosta maksetut verot sisältyvät maksettuihin tulonsiirtoihin. Kansantalouden tilinpidossa luovutusvoitot ja optiotulot eivät sisälly kotitalouksien tuloihin vaan ne tulkitaan hallussapitovoitoiksi. Niistä maksetut verot sen sijaan sisältyvät kotitaloussektorin maksamiin veroihin.

Maksettuihin tulonsiirtoihin luetaan kansantalouden tilinpidossa myös tulonsiirrot voittoa tavoittelemattomille yhteisöille, tulonsiirrot ulkomaille, vapaaehtoiset eläkevakuutusmaksut ja vapaaehtoiset maksut sairaus-, hautaus- ja eroavustuskassoille. Nämä erät eivät sisälly tulonjakotilastoon.

Kansantalouden tilinpito ei sisällä kotitalouksien välisiä tulonsiirtoja. Tulonjakotilastossa ovat mukana kotitalouksien väliset saadut tulonsiirrot ja maksetuista tulonsiirroista elatusmaksut ja toistuvaisavustukset.

Tulonjakotilaston ja kansantalouden tilinpidon välillä on mm. seuraavia ajoitukseen liittyviä eroja: Maksetut tuloverot kirjataan kansantalouden tilinpidossa kassaperusteisina, mutta ajoituskorjattuina ja muut välittömät verot kassaperusteisina, kun tulonjakotilastossa verotiedot kirjataan maksuunpanoperusteisina. Veronpalautusten ja jälkikannon ajoittumisessa tapahtuvat muutokset voivat aiheuttaa eroa kotitaloussektorin käytettävissä olevan tulon vuosimuutoksessa kansantalouden tilinpidon ja tulonjakotilaston välillä.

Metsänmyyntitulot ajoittuvat kansantalouden tilinpidossa hakkuuajan mukaan, kun taas tulonjakotilastossa maksun saantihetken perusteella.

8 Käsitteet ja luokitukset

8.1 Tulokäsitteet

Tulonjakotilaston keskeisin tulokäsite on käytettävissä olevat tulot, joiden muodostumista voidaan kuvata seuraavasti:

+ palkkatulot
+ yrittäjätulot
+ omaisuustulot

= tuotannontekijätulot
+ saadut tulonsiirrot

= bruttotulot
- maksetut tulonsiirrot

= käytettävissä olevat tulot

Tuotannontekijätuloja ovat kotitalouksien tuotantoimintaan osallistumisesta palkkoina, yrittäjätuloina ja omaisuustuloina saamat korvaukset.

Palkkoihin luetaan kotitalouksille palkkana – joko rahana tai luontoisetuina – maksetut tulot. Luontoisetujen verotusarvoja on käytetty sellaiseenaan. Palkkatuloista on vähennetty niiden hankkimiskustannukset, ei kuitenkaan matkakustannuksia. Osa ulkomaan palkkatuloista saadaan haastattelusta, muut palkkatulot on saatu verorekisteristä.

Tulot työsuhdeoptioista sisältyvät tulokäsitteessä luontoisetuihin ja siten palkkoihin. Julkaisen tulonsaajakohtaisissa liitetaulukoissa palkkatuloista ja palkka- ja yrittäjätuloista on kuitenkin poistettu tulot työsuhdeoptioista. Työsuhdeoptiot ovat mukana palkkatuloissa kotitalouskohtaisissa liitetaulukoissa.

Tulonjakotilastossa käytetty palkkatulojen käsite sisältää säännöllisen työajan palkkatulojen ja palkkioiden lisäksi mm. ylityökorvaukset sekä sivutöistä saatavat tulot. Tilastokeskuksen julkaisema ansiotasoindeksi sitä vastoin perustuu säännöllisen työajan kuukausiansioihin.

Yrittäjätuloihin luetaan tulot maa- ja metsätaloudesta, elinkeinon harjoittamisesta ja yhtymästä sekä tekijänoikeuspalkkiot. Maatalouden yrittäjätulot pohjautuvat verorekisterin tietoihin, eli niihin sisältyvät erilaiset tuet ja korvaukset kuten tuotantopalkkiot, Euroopan unionin maataloustuet ja satovahinkokorvaukset. Myös yrittäjätulot elinkeinon harjoittamisesta pohjautuvat verorekisterin tietoihin. Metsänmyyntitulot pohjautuvat pääasiassa verottajan vuosi-ilmoitustietoihin

(brutto) sekä niistä tehtäviin laskennallisiin vähennystietoihin.

Omaisuustuloja ovat kotitalouksien saamat vuokra-, korko- ja osinkotulot, laskennallinen asuntotulo omistusasunnosta, omaisuuden veronalainen luovutusvoitto ja yksityiseen vakuutukseen perustuvat eläkkeet ja muut tulot. Osinkotuloiksi on luokiteltu sekä veronalaiset että verovapaat osinkotulot sekä osuuspääoman korot. Lähdeverolain alaiset korkotulot sisältyvät korkotuloihin bruttomääräisinä. Niistä maksetut lähdeverot sisältyvät maksettuihin tulonsiirtoihin. Henkilön itsensä ottamaan vapaaehtoiseen henkilövakuutukseen perustuvien tulojen lisäksi myös työnantajan maksamaan ryhmä- tai yksilölliseen vakuutukseen perustuvat tulot ovat käytännön syistä mukana omaisuustuloissa. Vuonna 2005 toteutetusta verouudistuksesta ja vuonna 2006 tehdystä laskennallisen asuntotulon laskentatavan muuttamisesta johtuen vuosien 2005 ja 2006 vuosijulkaisujen liitetaulukoissa omaisuustulot eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa.

Saadut tulonsiirrot koostuvat ansio- ja kansaneläkkeistä ja muista sosiaaliturvaetuksista, sosiaalivastuksista sekä muista saaduista tulonsiirroista. Muita sosiaaliturvaetuksia ovat mm. kuntoutusavustukset, sairaus- ja vanhempainpäivärahat, lakisääteisen tapaturmavakuutuksen korvaukset ja ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha. Sosiaalivastuksia ovat mm. lapsilisät, pienten lasten hoidon tuki, sotilasavustus, toimeentulotuki, yleinen asumistuki, opinto- ja tutkimusavustukset sekä työttömyysturvan peruspäiväraha ja työmarkkinatuki. Muita saatuja tulonsiirtoja ovat mm. kotitalouksien väliset saadut tulonsiirrot ja apurahat.

Maksetut tulonsiirrot koostuvat välittömistä veroista ja sosiaaliturvamaksusta. Lisäksi maksettuihin tulonsiirtoihin luetaan pakolliset eläke- ja työttömyysvakuutusmaksut ja maksettu elatusapu. Maksettuihin veroihin ei ole kuitenkaan laskettu kirkollisveroa, vapaaehtoisia yksilöllisiä vakuutusmaksuja eikä välillisiä veroja. Maksetut tulonsiirrot perustuvat korkotuloista maksettuja lähdeveroja lukuun ottamatta rekisteritietoihin. Ennen vuoden 2005 verouudistusta yhtiöveron hyvitys sisältyi maksettuihin tulonsiirtoihin, joten yhtiöveron hyvitysjärjestelmän poistuman vuoksi maksetut tulonsiirrot vuosien 2005 ja 2006 vuosijulkaisujen liitetaulukoissa eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisvuosien julkaisujen kanssa.

Bruttotulot saadaan, kun kotitalouden tuotantokäytöihin lisätään kotitalouden saamat tulonsiirrot. Yhtiöveron hyvityksen poiston vuoksi bruttotulot vuosien 2005 ja 2006 vuosijulkaisujen liitetaulukoissa eivät ole vuonna 2005 täysin vertailukelpoisia edellisvuosien julkaisujen kanssa. Vuonna 2006 toteutetusta laskennallisen asuntotulon laskentatavan muuttumisesta johtuen vuoden 2006 vuosijulkaisun liitetaulukoissa bruttotulot eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa.

Tulonjakotilaston keskeisimpään käsitteeseen käytettävissä olevat tulot päästään, kun bruttotuloista vähennetään maksetut tulonsiirrot. Negatiiviset käytettävissä olevat tulot nolataan. Vuoden 2006 aineistossa yhdellä kotitaloudella oli negatiivisia käytettävissä olevia tuloja. Nollaamisen vaikutus oli 707 689 euroa. Vuonna 2006 toteutetusta laskennallisen asuntotulon laskentatavan muuttumisesta johtuen vuoden 2006 vuosi-

julkaisun liitetaulukoissa bruttotulot eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa.

Rahatulot saadaan, kun kotitalouden bruttotuloista vähennetään laskennalliset tuloerät kuten esimerkiksi omassa käytössä olevasta omistusasunnosta saatavat laskennalliset tulot. Rahatulot sisältävät työsuhteeseen liittyvät luontoisedut.

Käytettävissä olevat rahatulot saadaan, kun rahatuloista vähennetään maksetut tulonsiirrot. Työsuhteeseen liittyvät luontoisedut ja niistä maksetut verot sisältyvät käytettävissä oleviin rahatuloihin. Jos käytettävissä olevat rahatulot olivat negatiiviset niiden arvoksi asetettiin 1. Tällaisia kotitalouksia oli vuoden 2006 aineistossa neljä kappaletta. Vuonna 2006 toteutetusta laskennallisen asuntotulon laskentatavan muuttumisesta johtuen vuoden 2006 vuosijulkaisun liitetaulukoissa bruttotulot eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa.

8.2 Muut käsitteet ja luokitukset

Kotitalous

Kotitalouden muodostavat kaikki ne henkilöt, jotka asuvat ja ruokailevat yhdessä tai jotka muuten käyttävät yhdessä tulojaan. Kotitalous on siis laajempi käsite kuin perhe. Kotitalous eroaa hieman myös asutokunnasta, joka muodostuu samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvista henkilöistä.

Tulonjakotilaston kotitalouskäsite vastaa muiden Tilastokeskuksen tutkimusten kotitalouskäsitettä (mm. kulutustutkimus). Toiminnallisen määritelmän mukaan kotitalouteen kuuluvat mm.

- varusmies- tai siviilipalvelusta suorittavat
- toisella paikkakunnalla tai ulkomailla tilapäisesti työssä olevat
- sairaalahoidossa tilapäisesti olevat sekä lomalla tai matkoilla olevat
- toisella paikkakunnalla opiskelevat koululaiset ja opiskelijat, jos he elävät pääosin vanhempiensa tuloilla

Kotitalouteen eivät kuulu

- toisella paikkakunnalla tai omissa asunnoissa asuvat opiskelijat, mikäli he elävät pääasiassa omilla tuloilla tai opintolainoilla
- yhdessä (esim. soluissa) asuvat opiskelijat, paitsi jos he ovat naimisissa tai avoliitossa

Kotitalouden viitehenkilö

Huomattava osa kotitalouskohtaisista luokittelutiedoista on muodostettu niin sanotun viitehenkilön tietojen perusteella. Yleensä kotitalouden viitehenkilöksi valitaan se kotitalouden jäsen, jonka henkilökohtaiset tulot ovat suurimmat. Henkilökohtaiset tulot on määritetty tulonjakotilaston rekisteri- ja haastattelutietojen avulla ja viitehenkilö on muodostettu haastattelujen jälkeen, tietojen käsittelyn yhteydessä.

Vaikka periaatteessa tulot ovat viitehenkilön määräävä kriteeri, tietyissä tapauksissa (mm. yrittäjätaloudet) koko kotitalouden toiminta otetaan huomioon. Poikkeus on myös eläkeläisvanhempien ja näiden lasten (myös täysi-ikäisten) vertailu, jolloin vanhemmista suurituloisempi merkitään viitehenkilöksi, jos vanhempien yhteenlasketut tulot ylittävät selvästi lapsen tulot.

Viitehenkilöstä on varhaisemmissa tulonjakojulkaisuissa käytetty nimitystä kotitalouden päämies. Määrittäysperusteet ovat kuitenkin pysyneet muuttumattomina.

Lapsi

Lapsiksi on luokiteltu alle 18-vuotiaat kotitalouden jäsenet ellei kyseessä ole kotitalouden viitehenkilö tai tämän puoliso.

Kulutusyksikkö

Eri kokoisten kotitalouksien tulojen vertailussa on käytetty kulutusyksiköitä, joilla kokoerojen lisäksi pyritään ottamaan huomioon ns. yhteiskulutushyötyjä. Kotitalouskohtaisten tulojen vertailu ei ota huomioon kotitalouksien koon vaihtelua. Jäsenten lukumäärään perustuva tulovertailu ei taas ota huomioon sitä, että kotitalouden kulutustarve ei kasva suoraviivaisesti jäsenten lukumäärän kasvaessa, koska suuremmat kotitaloudet saavuttavat niin sanottuja yhteiskulutushyötyjä pienempiin kotitalouksiin verrattuna. Jäsentä kohti lasketut elinkustannukset ovat suuressa kotitaloudessa alhaisemmat kuin pienessä taloudessa, vaikka molempien kotitalouksien jäsenten tarpeet tulisivat yhtä hyvin tyydyttyä. Jäsenkohtainen tarkastelu ei myöskään ota huomioon eroja kulutustarpeissa, koska sekä aikuinen että lapsi saavat saman painon.

Vuoden 2002 tulonjakotilastosta alkaen on käytetty pääasiallisesti ns. muunnettua OECD-asteikkoa (modifioitu OECD-asteikko). Siinä talouden ensimmäinen aikuinen saa painon 1, muut 14 vuotta täyttäneet henkilöt painon 0,5 ja 0-13-vuotiaat lapset painon 0,3.

Aiemmin tulonjakotilastossa käytettiin pääasiallisesti ns. vanhaa OECD-asteikkoa, jossa talouden ensimmäinen aikuinen saa painon 1, muut aikuiset painon 0,7 ja 0-17-vuotiaat lapset painon 0,5.

Muunnettu OECD-asteikko on Euroopan unionin tilastoviraston Eurostatin käyttämä. Tilastokeskus siirtyi raportoinnissa muunnettuun OECD-asteikkoon, jotta kansallisia tutkimustuloksia ja EU:n julkaisemia tutkimustuloksia voitaisiin helpommin vertailla toisiinsa. Tulonjakotutkimuksen tietoja muilla kulutusyksikköasteikoilla voi tiedustella Tilastokeskuksesta.

Kulutusyksikköasteikolla on merkittävä vaikutus tulotasoihin ja eri väestöryhmien sijoittumiseen tulojakaumassa. Muunnetun OECD-asteikon mukaan yhteiskulutushyödyt ovat suuremmat kuin vanhalla OECD-asteikolla. Tämän vuoksi monijäsenisten kotitalouksien toimeentulo näyttää aiempaa paremmalta. Ajallinen muutos ei yleensä poikkea merkittävästi eri kulutusyksikköasteikkoja käytettäessä.

Julkaisun kotitalouskohtaisissa liitetaulukoissa on käytetty muunnettua OECD:n kulutusyksikköasteikkoa.

Sosioekonominen asema

Sosioekonomisen aseman määrittämiseksi henkilöt on ensin jaettu ammatissa toimiviin ja ammatissa toimimattomiin. Ammatissa toimiviksi on

pääsääntöisesti luokiteltu kaikki tutkimusvuonna vähintään kuutena kuukautena tuotantotoimintaan osallistuneet. Ammatissa toimivat on edelleen jaettu yrittäjiin ja palkansaajiin haastattelussa ilmoitettujen tietojen perusteella. Tämän johdosta yrittäjiksi on luokiteltu myös sellaisia henkilöitä, joita verotuksessa on verotettu palkansaajina (tyypillisesti hän on yrittäjä, joka työskentelee palkansaajana omassa yrityksessään). Ammatissa toimimattomat on ryhmitelty opiskelijoihin, eläkeläisiin, työttömiin ja muihin. Työttömiksi on laskettu henkilöt, jotka ovat olleet vuoden aikana vähintään 6 kk työttömänä.

Sosioekonomista asemaa muodostettaessa on vuoden 2006 tulonjakotilastossa sovellettu vuoden 2001 ammattiluokitusta (Ammattiluokitus 2001, Käsikirjoja 14, Tilastokeskus, Helsinki, 2001). Kotitalouden sosioekonominen asema on määritetty viitehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan. Luokitusta on kuvattu tarkemmin julkaisussa Sosioekonomisen aseman luokitus 1989 (Tilastokeskus, Käsikirjoja Nro 17, Helsinki 1989).

Alueluokitukset

Pääasiallisena alueluokituksena on käytetty Euroopan unionia varten laadittua tilastollista suuraluejakoa, joka perustuu maakuntaluokitukseen. Vuoden 2002 tulonjakotilastosta alkaen on käytetty 11.7.2003 voimaan tullutta suuraluejakoa. Suuralueet (NUTS 2 -alueet) ovat:

- Etelä-Suomi, josta pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) on taulukoitu erikseen,
- Länsi-Suomi
- Itä-Suomi
- Pohjois-Suomi
- Ahvenanmaa

Ahvenanmaata koskevat luvut voivat olla epäluotettavia otoksen pienuuden vuoksi.

Osassa aluetietoa sisältävistä taulukoista on käytetty tilastollista kuntaryhmitystä kuvaamaan kuntia kaupunkimaisuuden ja maaseutumaisuuden mukaan. Lisätietoja alueluokituksista on julkaisussa "Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot" (Tilastokeskus, Käsikirjoja nro 28). Kotitalouden asuinpaikka on määritelty haastattelun perusteella, joten se saattaa olla eri kuin kotitalouden jäsenten henkikirjoituskunta.

Tulokymmenykset eli desiiliryhmät

Tulojen jakautumista kuvataan fraktiilien avulla. Tulonjakotilastossa on käytetty kymmenystä eli

desiiliä. Desiiliryhmittäisessä tarkastelussa perusjoukko jaetaan valittujen tulojen suuruuden perusteella kymmeneen lukumäärältään yhtä suureen ryhmään. Ensimmäiseen desiiliryhmään tulee pienituloisin kymmenesosa ja kymmenenteen suurituloisin kymmenesosa perusjoukosta.

Desiiliryhmät on muodostettu jakamalla kotitalouden tulot kulutusyksiköillä (muunnettu OECD-asteikko). Nämä ns. ekvivalentit tulot on jaettu jokaiselle kotitalouden jäsenelle siten, että jokaisella jäsenellä on sama ekvivalentti tulo. Henkilöt on järjestetty tämän jälkeen ekvivalenttien tulojen mukaan järjestykseen ja jaettu kymmeneen yhtä suureen osaan. Jokaisessa desiiliryhmässä on siten 10 prosenttia väestöstä eli vuonna 2006 noin 520 000 henkilöä.

Desiiliryhmien tulo-osuudet osoittavat, kuinka suuren osan kyseessä olevien tulojen kokonaissummasta desiiliryhmät saavat. Kun desiiliryhmät on muodostettu kulutusyksikköä kohti lasketun tulon perusteella, myös kunkin tuloerän tulo-osuudet on laskettu kulutusyksikköä kohti laskettujen tulojen perusteella.

Koulutusaste

Koulutusaste perustuu Tilastokeskuksen tutkintorekisterin tietoon henkilön koulutusasteesta. Vuodesta 1998 alkaen tulonjakotilastossa on käytetty vuoden 1997 koulutusluokitusta (Koulutusluokitus 1997, 11. uusittu laitos, Käsikirjoja 1, Helsinki 1999). Koulutusastetieto ei ole vertailu-

kelpoinen aiempien tulonjakotilastojen kanssa vuosien 1998–2006 tilastoissa. Vertailukelpoisia tietoja voi tiedustella kohdassa 9 mainituilta yhteyshenkilöiltä.

Toimiala

Toimialaluokitus perustuu vuoden 2002 toimialaluokitukseen (Toimialaluokitus TOL 2002, Käsikirjoja 4, Helsinki 2002). Toimiala on määritetty haastattelusta saatujen pääasiallisen toimen työpaikan nimen ja lajin perusteella. Pääasiallinen toimi on se toimi, jota henkilö on hoitanut pisimpään tai josta saadut tulot ovat suurimmat vuoden aikana.

Asunnon hallintasuhde

Asunnon hallintasuhde on määritetty haastattelussa.

Kokopäivätoiminen palkansaaja

Kokopäivätoiminen palkansaaja on henkilö, jonka sosioekonominen asema on palkansaaja ja joka on ollut kokopäivätyössä (ml. palkallinen sairausloma) 12 kuukautta vuodessa. Lisäksi vuonna 2006 on rajattu pois alle 8 409 euroa vuodessa palkkatuloa saaneet 12 kuukautta työskennelleet kokopäiväiset palkansaajat. Tällaisia henkilöitä oli aineistossa otostasolla yksi ja perusjoukon tasolla noin 260.

9 Lisätiedot ja erityisselvitykset

Tämän julkaisun taulukot edustavat ainoastaan pientä osaa tulo- ja elinolotutkimuksen tietokannan tietovarannosta. Tietokannassa on yksityiskohtaisten tulotietojen lisäksi runsaasti erilaista kotitaloutta tai kotitalouden jäseniä koskevaa taustatietoa. Lisäksi tietokanta sisältää tietoja mm. asumis- ja päivähoitomenoista ja velkaantumisesta. Tietokanta tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet erilaisten selvitysten ja tutkimusten tekoon. Lisätietoja antavat:

Laura Iisakka	puh. (09) 1734 3596
Hannele Sauli	puh. (09) 1734 3497
Pekka Ruotsalainen	puh. (09) 1734 2610
Aila Äyväri	puh. (09) 1734 3430

Sähköposti:
toimeentulo.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

Tulonjakotilaston internet-sivut:
<http://tilastokeskus.fi/tulonjakotilasto>

Sammandrag

Inkomstfördelningsstatistiken ger uppgifter om hushållens och de yrkesverksammas inkomster, vad inkomster består av och hur de fördelas. Inkomststatistiken för år 2006 bygger på ett urval av 10 624 hushåll. Primärmaterialet har samlats in genom intervjuer och ur administrativa register. Begreppen och definitioner i statistiken är

till väsentliga delar desamma som i förra årens publikationer.

Uppgifterna om Landskapet Åland följer i tabellerna efter storområdena. I denna publikation är det Statistikcentralen som står för Ålandsmaterialet.

Inkomstskillnaderna ökade år 2006

Medeltalet för hushållens disponibla inkomster var 34 975 euro och medianen 29 801 euro år 2006. Reellt sett ökade genomsnittsinkomsten med 1,3 procent och medianinkomsten med 0,8 procent från året innan. Hushållens genomsnittliga löneinkomster var 26 180 euro och företagarinkomsterna 2 281 euro per hushåll. Hushållens löneinkomster ökade reellt med i medeltal 2,9 procent. Företagarinkomsterna var år 2006 alltså jämt på föregående års nivå. Hushållen fick i medeltal 6 570 euro i kapitalinkomster, vilket är reellt sett omkring 1,1 procent mer än år 2005.

De erhållna inkomstöverföringarna var i medeltal 10 700 euro per hushåll, vilket är reellt sett två procent mindre än år 2005. I medeltal betalade hushållen 10 756 euro i skatter och avgifter av skattenatur, vilket är 1,4 procent mer än år 2005. Andelen betalade inkomstöverföringar av bruttointkomsterna var alltså 23,5 procent.

Det fanns totalt 2 445 000 hushåll i Finland år 2006. Av dessa utgjorde 1 286 700 löntagarehushåll och 185 400 företagarhushåll. Antalet yrkesverksamma hushåll var totalt 1 472 100, vilket var 60 procent av alla hushåll. År 2006 var antalet icke-yrkesverksamma hushåll – pensionärer, arbetslösa, studerande och personer som sköter sitt eget hushåll – totalt 982 800, dvs. 40 procent av alla hushåll.

År 2006 ökade inkomstskillnaderna jämfört med föregående år. Värdet på den Ginikoefficient som mäter skillnaderna i de disponibla inkomsterna var 0,273 år 2006, medan värdet året innan var 0,267.

När man ser till deciler var inkomstökningen år 2006 störst inom de högre decilerna. I den högsta inkomstdecilen ökade inkomsterna med 2,9 procent, i decilerna 6–9 var ökningen 1–2 procent och i de lägre decilerna var inkomsterna ungefär på fjolårets nivå. Också på lång sikt har inkomstutvecklingen i de högre inkomstgrupperna varit bättre än i låginkomstgrupperna och

medelinkomstgrupperna. Under perioden 1995–2006 har medelinkomsten i den högsta inkomstdecilen reellt sett ökat med i medeltal 4,3 procent per år, då motsvarande siffra i den lägsta inkomstdecilen var bara 1,3 procent.

Bland de socioekonomiska grupperna var den reella inkomstnivån för lantbruksföretagarhushållen, mätt med den ekvivalenta medianinkomsten, drygt 80 procent högre år 2006 än för omkring tjugo år sedan år 1987. För företagarhushållen var den nästan 60 procent högre. Bland löntagarna var lägre tjänstemanna- och arbetarhushållens inkomstnivå omkring 40 procent högre än år 1987 och bland högre tjänstemän var förändringen av realinkomster drygt 45 procent. Den reella inkomstnivån bland icke-yrkesverksamma studerande var omkring 60 procent högre, bland arbetslösa något under 20 procent och bland pensionärshushåll nästan 50 procent högre än år 1987.

År 2006 uppgick antalet låginkomsttagare till omkring 651 800, dvs. 12,5 procent av befolkningen i Finland. Dessa hushålls inkomster låg under den relativa fattigdomsgränsen (60 procent av medianen för den disponibla ekvivalentinkomsten). År 2005 var 12,8 procent av befolkningen låginkomsttagare. Antalet har gått upp med omkring 75 700 personer fr.o.m. år 2000. Den relativa fattigdomsriskerna var störst i åldersgruppen 16–24 år. Enligt definitionen var nästan var fjärde 16–24-åring (23,4 %) låginkomsttagare år 2006. I åldersgruppen 50–64-åringar fanns det lägsta antalet låginkomsttagare (8,8 %). Av de personer som fyllt 65 år var andelen låginkomsttagare 13,9 procent, vilket nu är högre än befolkningens genomsnittliga fattigdomsrisk. Av barn under 18 år fanns 12,3 procent bland låginkomsthushåll år 2006. Bland de socioekonomiska grupperna fanns det relativt sett flest låginkomsttagare i studerandehushåll (82 %) och hushåll med arbetslösa (66 %). Det lägsta antalet låginkomsttagare fanns i löntagar-

hushåll (4 %), men på grund av att löntagargruppen var så stor var deras andel av alla låginkomstagare 21 procent.

Hur allmänt det var med låga inkomster varierade också efter livsskede. År 2006 var andelen låginkomstagare i genomsnitt större bland ensamboende personer och i ensamförsörjarfami-

ljer. Andelen låginkomstagare i barnfamiljer (både ensamförsörjare och de som bor i barnfamiljer med två vårdnadshavare) har ökat med mer än det dubbla jämfört med början av 1990-talet. Jämfört med början av 1990-talet har fattigdomsriskerna också stigit för ensamboende med omkring fem procentenheter.

Medianen för årslönen för heltidsanställda löntagare var 30 200 euro

Medeltalet för heltidsanställda löntagares årslön var 34 600 euro, dvs. reellt sett 1,5 procent högre än år 2005. Enligt inkomstfördelningsstatistiken dämpades inkomstutvecklingen från föregående års reella ökning, som var 3,2 procent. Medianen heltidsanställda löntagares årslön var 30 200 euro år 2006. Reellt sett var detta 2,3 procent mer än år 2005. Männens medianlön var 33 400 euro och kvinnornas medianlön 27 000 euro.

Kvinnornas medianlön var 80,6 procent av männens år 2006. Mätt med medeltalet var motsvarande andel 78,4 procent. Mätt med medianlöner ökade löneskillnaderna mellan könen, mätt

med genomsnittslöner var de nästan oförändrade jämfört med år 2005.

Löneinkomstskillnaderna mellan alla heltidsanställda löntagare minskade jämfört med föregående år. Skillnaderna minskade något både bland de manliga och bland de kvinnliga löntagarna jämfört med år 2005. Bland de heltidsanställda manliga löntagarna minskade löneskillnaderna snabbare än bland de kvinnliga, löneskillnaderna är fortfarande betydligt större bland männen än bland kvinnorna. Denna undersökning omfattade inte inkomster från anställningsoptioner.

Summary

This publication describes the level, formation, and distribution of income among households and the economically active population in 2006. The data are based on a sample of 10,624 households. Interviews and administrative records were used in primary data collection. The concepts

and definitions used are much the same as in the previous publications.

The data of the Autonomous Territory of Åland Islands are placed after the data of the provinces. The data on Åland in this publication have been compiled by Statistics Finland.

Income differentials grew in 2006

In 2006, the average disposable income of households amounted to EUR 34,975, while their median income was EUR 29,801. In real terms, the average income rose by 1.3 per cent and the median income by 0.8 per cent from the year before. The average wage and salary earnings amounted to EUR 26,180 and entrepreneurial income to EUR 2,281 per household. In real terms, households' earnings increased by 2.9 per cent, on the average, and entrepreneurial income remained on level with the year before. Households received EUR 6,570 of property income, on the average, which is around 1.1 per cent more in real terms than in 2005.

The average amount of current transfers received by households in 2006 was EUR 10,700, which was in real terms two per cent less than in 2005. On the average, households paid EUR 10,756 in taxes and tax-like charges in 2006, which was a good 1.4 per cent more than in 2005. The proportion of current transfers paid of gross income continued to be 23.5 per cent.

There were altogether 2,445,000 households in Finland in 2006. Of these, 1,286,700 were employee households while 185,400 were entrepreneur households. The total number of economically active households was 1,472,100, which was 60 per cent of all households. The total number of economically inactive households - pensioners, unemployed, students and persons performing domestic work - was 982,800, or 40 per cent of all households in 2006.

In 2006, income differentials grew from the previous year. The value of the Gini index, which measures differences in disposable income, was 0.273 in 2006, whereas it had been 0.267 in 2005.

When examined by income decile, the growth in income in 2006 was strongest in the upper income deciles. The income grew by 2.9 per cent in the top decile, by 1 to 2 per cent in deciles 6-9 and remained roughly on level with the year before

in the lowest deciles. In the longer term, income development has also been better in the highest income receiver decile than in the lowest and medium ones. From 1995 to 2006, the average income of the highest income decile grew by 4.3 per cent per year in real terms, on the average, whereas the corresponding figure for the lowest income decile was just 1.3 per cent.

Of the socio-economic groups, the real income level of agricultural entrepreneur households measured with the equivalent median income was a good 80 per cent higher in 2006 than two decades earlier in 1987. The real income level of entrepreneur households was nearly 60 per cent higher. Of the wage and salary earners, the income level of lower-level employee and manual worker households was roughly 40 per cent higher than in 1987. For upper-level employees the change in real income amounted to 45 per cent. Of the economically inactive, the real income level of students was roughly 60 per cent higher, that of the unemployed just short of 20 per cent higher and that of pensioner households nearly 50 per cent higher than in 1987.

Approximately 651,800 persons, or 12.5 per cent of the population in Finland were classified as low-income recipients in 2006. The income of their households was below the relative poverty line (60% of the median of equivalent disposable income). In 2005, the proportion of low-income recipients was 12.8 per cent of the population. The number of low-income recipients has increased by some 75,700 persons since 2000. The relative low-income risk is the highest for the age group of 16 to 24-year-olds. In 2006, nearly every fourth person aged 16 to 24 was a low-income earner according to this definition (23.4%). The number of low-income recipients was the lowest among people aged 50 to 64 (8.8%). In the 65 or over age group, 13.9 per cent were low-income earners, which is now slightly above the average low-income rate among the whole population. In

all, 12.3 per cent of children aged under 18 were living in low-income households in 2006. Among the socio-economic groups, the relative numbers of low-income recipients were the highest among people living in student households (82%) and unemployed households (66%). The number of low-income recipients was the lowest in employee households (4%), but due to the large size of this population group, its share of all low-income recipients was 21 per cent.

The reasons for the prevalence of low-income earners also varied by stage in life. In 2006, the

proportion of low-income recipients was larger than the average among people living alone and in single-parent families. The proportion of low-income recipients has more than doubled from the early 1990s among people living in families with children (both single-parent and two-parent families). The low-income rate of persons living alone has also increased by some 5 percentage points since the beginning of the 1990s.

Median of annual wages and salaries of full-time employees having worked for the whole year was EUR 30,200

The average annual wages and salaries of full-time employees were EUR 34,600, which was in real terms 1.5 per cent up from 2005. According to income distribution statistics, wage development slowed down from the real growth of the year before, which was 3.2 per cent. The median of the annual wages and salaries of full-time employees was EUR 30,200 in 2006. In real terms, this was 2.3 per cent more than in 2005. Men's median pay was EUR 33,400 and women's EUR 27,000.

The median pay of women was about 80.6 per cent of that of men in 2006. Calculated with figures on average pay, the respective share was

78.4 per cent. Pay differentials between the genders grew if measured with median pay, but remained almost unchanged from 2005 when measured with average pay.

Pay differentials among all employees in full-time employment contracted from the previous year. Pay differentials contracted slightly both for male and female employees when compared with 2005. The pay differentials of full-time employee men contracted faster than those of women, and income differentials were also still considerably larger among men than women. Income received from incentive options is not included in this examination.

Kotitalouskohtaiset taulukot
Hushållstabeller
Household tables

**1. Kotitalouksien tulojen rakenne sosioekonomisen pääryhmän mukaan 2006.
Hushållens inkomststruktur efter socioekonomisk huvudgrupp 2006.
Household income: structure by socio-economic main group 2006.**

Kokonaisarvo – Totalvärde – Total value, 1 000 000 €

	Palkansaajat Löntagare Employees	Yrittäjät Företagare Employers and own-account workers	Ammatissa toimimattomat Icke yrkesverksamma Economically inactive	Kaikki kotitaloudet Samtliga hushåll All households
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	5 250	2 136	3 238	10 624
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	1 286,7	185,4	982,8	2 455,0
Kotitalouden keskikoko – Hushållets medelstörlek – Average size of households	2,47	2,80	1,52	2,12
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,81	1,98	1,43	1,67
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	0,67	0,81	0,10	0,45
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,64	1,78	1,25	1,49
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	1,49	1,60	0,04	0,92
1 Palkat – Löner – Wages and salaries	58 581,1	4 108,8	1 581,1	64 271,0
joista: luontoisedut ja työsuhdeoptiot – av vilka: i naturaförmåner och anställningsoptioner – of which: fringe benefits and incentive stock options	1 195,6	164,4	21,5	1 381,4
2 Yrittäjätulot – Företagarinkomst – Entrepreneurial income	957,9	4 098,7	542,3	5 598,9
2.1 Maataloudesta – Av jordbruk – From agriculture	96,2	917,3	67,0	1 080,5
2.2 Metsätaloudesta – Av skogsbruk – From forestry	131,2	275,6	336,3	743,1
2.3 Muusta yrittäjätoiminnasta – Av annan företagarverksamhet – From other industries	730,5	2 905,8	139,0	3 775,3
3 Omaisuustulot – Kapitalinkomst – Income from property	6 728,2	4 495,1	4 905,8	16 129,1
3.1 Korot – Räntor – Interest income	246,2	138,0	207,3	591,5
3.2 Osingot – Dividender – Dividends	853,8	1 623,3	388,7	2 865,7
3.3 Vuokratulot – Hyresinkomster – Rental income	287,5	432,4	284,0	1 003,9
3.4 Laskennalliset nettovuokrat omistusasunnoista – Beräknade nettohyror från ägarbostäder – Imputed net rents of owner-occupied dwellings	3 874,2	870,9	2 719,5	7 464,5
3.5 Myyntivoitot – Realisationsvinst – Realised capital gains	1 278,7	1 310,4	788,5	3 377,6
3.6 Yksityisiin vakuutuskiin perustuvat eläkkeet ja korvaukset – Pensioner och ersättningar på basis av privata försäkringar – Pensions and compensations based on private insurances	187,8	120,2	517,9	825,9
4 Tuotantotehtäjätulot (1+2+3) – Faktorinkomst (1+2+3) – Factor income (1+2+3)	66 267,2	12 702,7	7 029,2	85 999,1
5 Saadut tulonsiirrot – Erhållna transfereringar – Current transfers received	6 690,0	1 109,0	18 468,9	26 267,8
5.1 Ansoeläkkeet – Förvärvspensioner – Occupational pensions	1 940,5	354,4	12 762,4	15 057,3
5.2 Kansaneläkkeet – Folkpensioner – National pensions	353,3	75,8	2 230,8	2 659,8
5.3 Muut sosiaaliturvaetudet – Övriga socialskyddsförmåner – Other social security benefits	1 717,2	263,1	1 057,0	3 037,3
5.4 Sosiaalivastukset – Socialbidrag – Social assistance allowances	2 381,6	385,9	1 985,2	4 752,6
5.5 Muut tulonsiirrot – Övriga transfereringar – Other current transfers received	297,4	29,8	433,5	760,7
6 Bruttotulot (4+5) – Bruttoinkomst (4+5) – Gross income (4+5)	72 957,2	13 811,7	25 498,1	112 266,9
7 Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	19 060,8	3 126,3	4 217,8	26 404,9
7.1 Tulovero valtiolle – Inkomstskatt till staten – State income tax	5 509,1	1 511,3	1 129,9	8 150,2
7.2 Kunnallisvero – Kommunalskatt – Municipal tax	9 173,1	1 230,5	2 659,1	13 062,7
7.3 Muut maksetut tulonsiirrot – Övriga betalda transfereringar – Other current transfers paid	4 378,6	384,5	428,8	5 191,9
8 Käytettävissä olevat tulot (6–7) – Disponibel inkomst (6–7) – Disposable income (6–7)	53 896,4	10 686,1	21 280,3	85 862,8
Rahatulot – Penninginkomst – Cash income	69 013,2	12 934,5	22 664,6	104 612,3
Käytettävissä olevat rahatulot – Disponibel penninginkomst – Disposable cash income	49 952,4	9 809,3	18 446,8	78 208,5
Valtionveronalaiset tulot – Skattepliktiga inkomster vid statsbeskattningen – Income subject to state taxation	66 329,6	11 438,9	20 306,0	98 074,5

2. **Kotitalouksien tulojen rakenne desiiliryhmittäin 2006. Desiiliryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden kulutusyksikköä kohti lasketun käytettävissä olevan tulon mukaan.**
Hushållens inkomststruktur i decilgrupper 2006. Decilgrupperna har bildats utgående från personer efter hushållens disponibel inkomst per konsumtionsenhet.
Household income: Decile groups have been ordered from persons according to households' disposable income per consumption unit 2006.

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Desiiliryhmät – Decilgrupper – Decile groups										Kaikki koti- taloudet Samtliga hushåll All house- holds
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	1 110	871	866	917	948	974	1 031	1 070	1 247	1 590	10 624
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	320,5	285,3	244,6	232,8	228,7	225,5	228,4	224,5	229,3	235,3	2 455,0
Kotitalouden keskikoko – Hushållens medelstorlek – Average size of households	1,62	1,82	2,13	2,23	2,27	2,31	2,27	2,32	2,27	2,21	2,12
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,29	1,42	1,55	1,68	1,77	1,76	1,81	1,87	1,88	1,89	1,67
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	0,34	0,40	0,57	0,55	0,50	0,55	0,47	0,45	0,39	0,32	0,45
Kulutusyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsen- heter i medeltal – Average number of consumption units	1,26	1,35	1,48	1,53	1,56	1,57	1,57	1,59	1,58	1,56	1,49
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	0,22	0,34	0,58	0,82	0,96	1,07	1,24	1,41	1,47	1,50	0,92
1 Palkat – Löner – Wages and salaries joista: luontoisedut ja työsuhdeoptiot – av vilka i naturaförmåner och anställningsoptioner – of which: fringe benefits and incentive stock options	2 851	5 563	11 298	16 875	21 188	26 982	32 961	41 505	47 847	69 387	26 180
2 Yrittäjätulot – Företagarinkomst – Entrepreneurial income	377	563	823	1 226	1 656	1 727	2 199	2 490	4 368	8 498	2 281
2.1 Maataloudesta – Av jordbruk – From agriculture	54	81	199	241	342	362	416	521	959	1 461	440
2.2 Metsätaloudesta – Av skogsbruk – From forestry	13	45	38	123	232	142	162	277	692	1 467	303
2.3 Muusta yrittäjätöinnistä – Av annan företagarverksamhet – From other industries	310	437	586	862	1 082	1 223	1 621	1 691	2 717	5 569	1 538
3 Omaisuustulot – Kapitalinkomst – Income from property	715	1 888	2 638	3 173	3 820	4 078	5 201	5 809	8 093	33 297	6 570
3.1 Korot – Räntor – Interest income	24	80	72	117	137	164	203	196	337	1 190	241
3.2 Osingot – Dividender – Dividends	24	70	103	113	234	226	301	452	964	9 734	1 167
3.3 Vuokratulot – Hyresinkomster – Rental income	20	33	94	144	125	166	323	297	511	2 583	409
3.4 Laskennalliset nettovuokrat omistusasunnoista – Beräknade nettohyror från ägarbostäder – Imputed net rents of owner- occupied dwellings	544	1 564	2 174	2 531	2 863	3 096	3 699	4 154	4 721	6 415	3 041
3.5 Myyntivoitot – Realisationsvinst – Realised capital gains	44	35	98	107	202	290	241	425	1 130	11 826	1 376
3.6 Yksityisiin vakuutuksiin perustuvat eläkkeet ja korvaukset – Pensioner och ersättningar på basis av privata försäkringar – Pensions and compensations based on private insurances	58	106	97	162	259	135	433	286	430	1 548	336

(2. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Desiiliryhmät – Decilgrupper – Decile groups										Kaikki koti- taloudet Samtliga hushåll All house- holds
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
4 Tuotannonantajätulot (1+2+3) – Faktorinkomst (1+2+3) – Factor income (1+2+3)	3 943	8 014	14 758	21 275	26 664	32 787	40 361	49 803	60 307	111 181	35 030
5 Saadut tulonsiirrot – Erhållna transfereringar – Current transfers received	9 254	12 245	12 422	11 916	11 913	11 541	10 082	8 701	8 690	10 281	10 700
5.1 Ansoelåkkeet – Förvärvspensioner – Occupational pensions	1 725	5 776	6 658	7 047	7 511	7 712	6 986	5 664	6 170	7 853	6 133
5.2 Kansanelåkkeet – Folkpensioner – National pensions	1 703	2 518	1 427	1 051	878	864	413	569	450	345	1 083
5.3 Muut sosiaaliturvaetuudet – Övriga socialskyddsformåner – Other social security benefits	767	1 168	1 257	1 684	1 663	1 328	1 402	1 186	1 078	1 042	1 237
5.4 Sosiaalivastuudet – Socialbidrag – Social assistance allowances	4 764	2 504	2 544	1 736	1 468	1 340	1 136	969	764	828	1 936
5.5 Muut tulonsiirrot – Övriga transfereringar – Other current transfers received	295	279	537	398	393	297	144	314	228	212	310
6 Bruttotulot (4+5) – Bruttoinkomst (4+5) – Gross income (4+5)	13 197	20 258	27 180	33 191	38 577	44 328	50 443	58 504	68 998	121 462	45 730
7 Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	1 275	2 635	4 374	6 175	7 796	9 745	11 912	14 673	18 287	36 321	10 756
7.1 Tulovero valtiolle – Inkomstskatt till staten – State income tax	63	217	556	897	1 395	2 035	2 869	3 949	5 716	17 390	3 320
7.2 Kunnallisvero – Kommunalskatt – Municipal tax	935	1 852	2 860	3 837	4 643	5 513	6 406	7 475	8 801	13 501	5 321
7.3 Muut maksetut tulonsiirrot – Övriga betalda transfereringar – Other current transfers paid	277	566	958	1 441	1 758	2 197	2 637	3 249	3 770	5 430	2 115
8 Käytettävissä olevat tulot (6–7) – Disponibel inkomst (6–7) – Disposable income (6–7)	11 924	17 624	22 806	27 016	30 781	34 584	38 530	43 831	50 710	85 141	34 975
Rahatulot – Penninginkomst – Cash income	12 573	18 616	24 942	30 529	35 544	41 166	46 709	54 302	64 218	115 003	42 612
Käytettävissä olevat rahatulot – Disponibel penninginkomst – Disposable cash income	11 301	15 981	20 568	24 354	27 748	31 422	34 797	39 629	45 931	78 682	31 857
Valtionveronalaiset tulot – Skattepliktiga inkomster vid statsbeskattningen – Income subject to state taxation	9 367	16 229	22 563	28 755	33 958	39 427	45 387	52 649	62 179	106 766	39 949

3. Kotitalouksien tulojen rakenne tuloluokittain 2006. Tuloluokat on muodostettu kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen perusteella.

Hushållens inkomststruktur i inkomstklasser efter hushållens disponibla inkomst 2006.

Household income: structure by brackets ordered according to households' disposable income 2006.

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Käytettävissä olevat tulot – Disponibel inkomst – Disposable income, €											Kaikki kotitaloudet Samtliga hushåll All households
	– 6 999 10 999	7 000 – 14 999	11 000 – 19 999	15 000 – 24 999	20 000 – 29 999	25 000 – 39 999	30 000 – 49 999	40 000 – 59 999	50 000 – 74 999	60 000 – 75 000 –	75 000 –	
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	174	407	588	777	851	994	1 808	1 663	1 247	1 050	1 065	10 624
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1 000	37,6	153,0	265,3	280,9	267,2	261,3	412,5	321,5	198,3	141,4	115,9	2 455,0
Kotitalouden keskimääräinen koko – Hushållets medelstorlek – Average size of households	1,05	1,06	1,09	1,34	1,64	1,97	2,41	2,87	3,05	3,37	3,28	2,12
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,05	1,04	1,06	1,22	1,45	1,62	1,90	2,06	2,15	2,27	2,33	1,67
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	0,01	0,02	0,04	0,12	0,20	0,36	0,51	0,81	0,90	1,10	0,95	0,45
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,03	1,03	1,04	1,15	1,29	1,43	1,62	1,81	1,89	2,03	2,02	1,49
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	0,14	0,08	0,18	0,44	0,57	0,70	1,03	1,54	1,72	1,80	1,85	0,92
1 Palkat – Löner – Wages and salaries	1 068	1 592	2 483	8 359	12 683	16 592	24 146	40 702	52 361	65 193	91 480	26 180
joista: luontoisedut ja työsuhteoptiot – av vilka: i naturaförmåner och anställningsoptioner – of which: fringe benefits and incentive stock options	0	6	3	32	31	65	165	297	542	1 337	7 636	563
2 Yrittäjätulot – Företagarinkomst – Entrepreneurial income	65	156	227	451	713	1 005	1 615	2 760	4 494	6 471	13 567	2 281
2.1 Maataloudesta – Av jordbruk – From agriculture	4	16	16	45	105	117	291	447	988	1 542	2 801	440
2.2 Metsätaloudesta – Av skogsbruk – From forestry	7	8	14	31	56	129	181	258	398	1 001	2 609	303
2.3 Muusta yrittäjätoiminnasta – Av annan företagarverksamhet – From other industries	54	132	197	375	552	759	1 143	2 055	3 107	3 929	8 157	1 538
3 Omaisuustulot – Kapitalinkomst – Income from property	349	479	1 424	2 310	2 980	3 650	4 543	5 646	8 091	11 247	55 042	6 570
3.1 Korot – Räntor – Interest income	4	20	84	96	133	103	171	216	330	397	1 853	241
3.2 Osingot – Dividender – Dividends	17	15	52	69	154	136	303	403	937	1 391	18 252	1 167
3.3 Vuokratulot – Hyresinkomster – Rental income	13	2	13	87	152	172	297	324	414	809	4 020	409
3.4 Laskennalliset nettovuokrat omistusasunnoista – Beräknade nettohyror från ägarbostäder – Imputed net rents of owneroccupied dwellings	239	331	1 169	1 766	2 172	2 830	3 204	3 769	4 765	6 073	8 121	3 041
3.5 Myyntivoitot – Realisationsvinst – Realised capital gains	38	39	28	113	171	133	338	618	1 030	1 958	20 968	1 376

(3. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Käytettävissä olevat tulot – Disponibel inkomst – Disposable income, €											Kaikki kotitaloudet Samtliga hushåll All households
	- 6 999	7 000 – 10 999	11 000 – 14 999	15 000 – 19 999	20 000 – 24 999	25 000 – 29 999	30 000 – 39 999	40 000 – 49 999	50 000 – 59 999	60 000 – 74 999	75 000 –	
3.6 Yksityisiin vakuutuksiin perustuvat eläkkeet ja korvaukset – Pensioner och ersättningar på basis av privata försäkringar – Pensions and compensations based on private insurance	38	71	78	178	197	274	230	318	615	619	1 829	336
4 Tuotannontekijätulot (1+2+3) – Faktorinkomst (1+2+3) – Factor income (1+2+3)	1 482	2 227	4 135	11 121	16 375	21 246	30 304	49 108	64 946	82 911	160 090	35 030
5 Saadut tulonsiirrot – Erhållna transfereringar – Current transfers received	3 963	8 114	10 531	10 000	11 100	12 921	13 904	9 637	8 628	8 698	9 981	10 700
5.1 Ansoieläkkeet – Förvärvspensioner – Occupational pensions	8	1 542	5 859	5 928	6 706	8 112	8 735	5 441	4 925	4 446	6 313	6 133
5.2 Kansaneläkkeet – Folkpensioner – National pensions	124	2 131	2 148	1 287	1 320	1 009	1 005	460	525	476	415	1 083
5.3 Muut sosiaaliturvaetuudet – Övriga socialskyddsfrömaner – Other social security benefits	64	623	595	828	855	1 272	2 041	1 728	1 360	1 280	1 208	1 237
5.4 Sosiaalivastukset – Socialbidrag – Social assistance allowances	3 310	3 562	1 694	1 611	1 822	2 003	1 788	1 730	1 696	2 247	1 921	1 936
5.5 Muut tulonsiirrot – Övriga transfereringar – Other current transfers received	458	256	235	346	398	525	335	278	121	249	124	310
6 Bruttotulot (4+5) – Bruttoinkomst (4+5) – Gross income (4+5)	5 445	10 340	14 665	21 121	27 475	34 168	44 208	58 745	73 573	91 608	170 070	45 730
7 Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	322	856	1 715	3 569	5 041	6 801	9 500	14 008	18 918	25 342	51 080	10 756
7.1 Tulovero valtiolle – Inkomstskatt till staten – State income tax	32	14	87	476	887	1 331	2 043	3 456	5 565	8 843	26 711	3 320
7.2 Kunnallisvero – Kommunalskatt – Municipal tax	155	675	1 313	2 294	3 052	4 058	5 408	7 340	9 290	11 532	17 433	5 321
7.3 Muut maksetut tulonsiirrot – Övriga betalda transfereringar – Other current transfers paid	135	167	314	799	1 102	1 412	2 049	3 212	4 064	4 967	6 936	2 115
8 Käytettävissä olevat tulot (6–7) – Disponibel inkomst (6–7) – Disposable income (6–7)	5 141	9 485	12 951	17 551	22 434	27 367	34 709	44 737	54 655	66 266	118 990	34 975
Rahatulot – Penninginkomst – Cash income	5 117	9 876	13 438	19 276	25 164	31 213	40 936	54 935	68 757	85 496	161 938	42 612
Käytettävissä olevat rahatulot – Disponibel penninginkomst – Disposable cash income	4 822	9 020	11 723	15 706	20 123	24 412	31 436	40 926	49 839	60 154	110 858	31 857
Valtionveronalaiset tulot – Skattepliktiga inkomster vid statsbeskattningen – Income subject to state taxation	3 130	7 400	11 515	17 771	23 509	29 347	39 032	52 902	66 158	81 640	147 083	39 949

4. Kotitalouksien tulojen rakenne tuloluokittain 2006. Tuloluokat on muodostettu kotitalouksien bruttotulojen perusteella. Hushällens inkomststruktur i inkomstklasser efter hushällens bruttoinkomst 2006. Household income: structure by brackets ordered according to households' gross income 2006.

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Bruttotulot – Bruttoinkomst – Gross income, €											Kaikki koti- taloudet Samtliga hushåll All house- holds
	- 7 999	8 000 – 12 999	13 000 – 17 999	18 000 – 24 999	25 000 – 31 999	32 000 – 41 999	42 000 – 51 999	52 000 – 64 999	65 000 – 79 999	80 000 – 99 999	100 000 –	
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	191	478	573	873	954	1 436	1 222	1 458	1 260	974	1 205	10 624
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1 000	43,9	199,7	238,8	290,8	284,6	361,2	267,3	286,9	206,9	134,4	140,4	2 455,0
Kotitalouden keskimäärin – Hushållets medelstorlek – Average size of households	1,06	1,05	1,17	1,48	1,72	2,13	2,47	2,83	2,98	3,25	3,16	2,12
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,05	1,03	1,11	1,34	1,45	1,73	1,89	2,05	2,13	2,24	2,25	1,67
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	0,01	0,03	0,06	0,15	0,27	0,40	0,58	0,78	0,86	1,01	0,91	0,45
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,03	1,02	1,08	1,22	1,32	1,50	1,64	1,80	1,86	1,99	1,96	1,49
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	0,13	0,08	0,19	0,40	0,61	0,81	1,15	1,55	1,70	1,80	1,83	0,92
1 Palkat – Löner – Wages and salaries	955	1 366	2 522	7 157	12 765	18 373	27 458	40 239	51 478	63 300	92 284	26 180
joista: luontoisedut ja työsuhdeoptiot – av vilka: i naturaförmåner och anställningsoptioner – of which: fringe benefits and incentive stock options	0	5	4	26	32	64	170	308	427	1 149	6 857	563
2 Yrittäjätulot – Företagarinkomst – Entrepreneurial income	60	143	288	428	921	1 155	1 909	2 793	4 427	6 152	11 687	2 281
2.1 Maataloudesta – Av jordbruk – From agriculture	3	14	17	63	126	195	376	515	907	1 525	2 193	440
2.2 Metsätaloudesta – Av skogsbruk – From forestry	11	6	19	27	96	168	194	282	404	1 094	1 980	303
2.3 Muusta yrittäjätoinnasta – Av annan företagarverksamhet – From other industries	46	123	253	338	699	791	1 339	1 996	3 116	3 533	7 514	1 538
3 Omaisuustulot – Kapitalinkomst – Income from property	349	655	1 763	2 523	3 316	3 745	4 999	5 760	7 713	10 856	46 195	6 570
3.1 Korot – Räntor – Interest income	6	21	91	106	121	146	168	235	293	407	1 561	241
3.2 Osingot – Dividender – Dividends	17	23	67	66	187	193	351	526	847	1 556	14 760	1 167
3.3 Vuokratulot – Hyresinkomster – Rental income	11	1	31	103	160	223	270	353	417	850	3 316	409
3.4 Laskennalliset nettovuokrat omistusasunnoista – Beräknade nettohyror från ägarbostäder – Imputed net rents of owneroccupied dwellings	249	523	1 445	1 928	2 433	2 838	3 371	3 750	4 557	5 610	7 491	3 041
3.5 Myyntivoitot – Realisationsvinst – Realised capital gains	33	31	46	108	204	144	486	650	1 000	1 808	17 453	1 376

(4. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Bruttotulot – Bruttoinkomst – Gross income, €											Kaikki kotitaloudet Samtliga hushåll All households
	– 7 999 12 999	8 000 – 17 999	13 000 – 24 999	18 000 – 24 999	25 000 – 31 999	32 000 – 41 999	42 000 – 51 999	52 000 – 64 999	65 000 – 79 999	80 000 – 99 999	100 000 –	
3.6 Yksityisiin vakuutuksiin perustuvat eläkkeet ja korvaukset – Pensioner och ersätningar på basis av privata försäkringar – Pensions and compensations based on private insurances	33	57	83	211	210	200	355	246	598	625	1 615	336
4 Tuotannontekijätulot (1+2+3) – Faktorinkomst (1+2+3) – Factor income (1+2+3)	1 364	2 163	4 573	10 107	17 002	23 272	34 367	48 792	63 619	80 308	150 166	35 030
5 Saadut tulonsiirrot – Erhållna transfereringar – Current transfers received	4 378	8 780	10 773	11 521	11 490	13 624	12 685	9 403	8 418	8 209	9 073	10 700
5.1 Ansieläkkeet – Förfärvspensioner – Occupational pensions	16	2 185	6 029	6 619	7 146	8 580	8 156	5 463	4 769	4 454	5 623	6 133
5.2 Kansaneläkkeet – Folkpensioner – National pensions	577	2 796	1 820	1 589	1 090	1 013	671	466	443	387	331	1 083
5.3 Muut sosiaaliturvaetuudet – Övriga socialskyddsförmåner – Other social security benefits	58	478	712	996	788	1 746	2 022	1 680	1 292	1 231	1 209	1 237
5.4 Sosiaalivastukset – Socialbidrag – Social assistance allowances	3 308	3 110	1 943	1 853	1 994	1 837	1 602	1 580	1 717	1 966	1 791	1 936
5.5 Muut tulonsiirrot – Övriga transfereringar – Other current transfers received	419	211	268	465	473	448	234	215	198	171	118	310
6 Bruttotulot (4+5) – Bruttoinkomst (4+5) – Gross income (4+5)	5 743	10 944	15 346	21 629	28 493	36 896	47 051	58 196	72 037	88 517	159 239	45 730
7 Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	276	798	1 759	3 319	5 113	7 471	10 342	13 697	18 574	24 317	49 051	10 756
7.1 Tulovero valtiolle – Inkomstskatt till staten – State income tax	29	12	86	379	833	1 430	2 266	3 311	5 430	8 228	24 759	3 320
7.2 Kunnallisvero – Kommunalskatt – Municipal tax	133	644	1 367	2 229	3 153	4 459	5 806	7 210	9 116	11 207	17 322	5 321
7.3 Muut maksetut tulonsiirrot – Övriga betalda transfereringar – Other current transfers paid	114	142	306	711	1 127	1 582	2 269	3 176	4 028	4 883	6 971	2 115
8 Käytävissä olevat tulot (6–7) – Disponibel inkomst (6–7) – Disposable income (6–7)	5 483	10 146	13 587	18 310	23 379	29 425	36 710	44 499	53 462	64 200	110 188	34 975
Rahatulot – Penninginkomst – Cash income	5 417	10 319	13 830	19 553	25 929	33 977	43 641	54 419	67 408	82 865	151 740	42 612
Käytävissä olevat rahatulot – Disponibel penninginkomst – Disposable cash income	5 165	9 521	12 071	16 234	20 816	26 506	33 299	40 722	48 834	58 548	102 689	31 857
Valtionveronalaiset tulot – Skattepliktiga inkomster vid statsbeskattningen – Income subject to state taxation	3 194	7 725	11 848	17 834	24 023	32 132	41 900	52 298	64 903	79 394	139 766	39 949

**5. Kotitalouksien tulojen rakenne sosioekonomisen aseman mukaan 2006.
Hushållens inkomststruktur efter socioekonomisk ställning 2006.
Household income: structure by socio-economic group 2006.**

Keskisarvo – Medeltal – Mean, €	Ylemmät toimi- henkilöt Högre tjänstemän Upper- level salaried employees	Alemmat toimi- henkilöt Lägre tjänstemän Lower- level salaried employees	Työntekijät Arbetare Workers	Maatalous- yrittäjät Jordsbruks- företagare Employers and own- account workers in agriculture	Muut yrittäjät Övriga företagare Other employers and own- account workers	Eläkeläiset Pensionärer Pensioners	Työttömät Arbetslösa Unemployed	Muut Övriga Others	Kaikki kotita- loudet Samtliga hushåll All house- holds
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	1 993	1 453	1 804	813	1 323	2 351	442	445	10 624
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	414,9	374,7	497,2	40,4	145,1	746,0	121,8	115,1	2 455,0
Kotitalouden keskimääräinen – Hushållets medelstorlek – Average size of households	2,66	2,33	2,43	3,25	2,67	1,49	1,73	1,51	2,12
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,87	1,73	1,81	2,30	1,90	1,47	1,35	1,24	1,67
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	0,78	0,60	0,63	0,95	0,77	0,02	0,37	0,27	0,45
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,71	1,58	1,62	1,99	1,73	1,24	1,31	1,20	1,49
Ammattissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	1,59	1,46	1,43	1,75	1,56	0,04	0,06	0,03	0,92
1 Palkat – Löner – Wages and salaries	65 153	37 050	35 540	11 800	25 039	1 094	2 563	3 935	26 180
joista: luontoisedut ja työsuhde optiot – av vilka: i naturaförmåner och anställningsoptioner – of which: fringe benefits and incentive stock options	2 525	315	60	180	1 083	26	9	8	563
2 Yrittäjätulot – Företagarinkomst – Entrepreneurial income	1 038	722	517	33 892	18 821	668	234	135	2 281
2.1 Maataloudesta – Av jordbruk – From agriculture	76	63	82	21 971	208	86	16	10	440
2.2 Metsätaloudesta – Av skogs- bruk – From forestry	146	83	80	6 040	219	429	127	6	303
2.3 Muusta yrittäjätoiminnasta – Av annan företagarker- samhet – From other industries	816	576	354	5 880	18 394	153	91	119	1 538
3 Omaisuustulot – Kapitalinkomst – Income from property	8 981	4 009	3 017	14 505	26 949	6 017	1 941	1 572	6 570
3.1 Korot – Räntor – Interest income	371	118	96	709	754	263	69	20	241
3.2 Osingot – Dividender – Dividends	1 698	249	113	2 921	10 377	430	86	500	1 167
3.3 Vuokratulot – Hyresin- komster – Rental income	421	161	106	810	2 755	347	132	79	409
3.4 Laskennalliset nettovuokrat omistusasunnoista – Beräknade nettohyror från ägarbostäder – Imputed net rents of owneroccupied dwellings	3 968	2 806	2 366	6 485	4 198	3 373	1 215	478	3 041
3.5 Myyntivoitot – Realisations- vinst – Realised capital gains	2 257	564	264	2 537	8 327	951	320	350	1 376

(5. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Ylemmät toimihenkilöt Högre tjänstemän Upper-level salaried employees	Alemmat toimihenkilöt Lägre tjänstemän Lower-level salaried employees	Työntekijät Arbetare Workers	Maatalousyrittäjät Jordsbruksföretagare Employers and own-account workers in agriculture	Muut yrittäjät Övriga företagare Other employers and own-account workers	Eläkeläiset Pensionärer Pensioners	Työttömät Arbetslösa Unemployed	Muut Övriga Others	Kaikki kotitaloudet Samtliga hushåll All households
3.6 Yksityisiin vakuutuksiin perustuvat eläkkeet ja korvaukset – Pensioner och ersättningar på basis av privata försäkringar – <i>Pensions and compensations based on private insurances</i>	266	111	72	1 043	538	653	119	144	336
4 Tuotantotehtävien tulot (1+2+3) – Faktorinkomst (1+2+3) – <i>Factor income (1+2+3)</i>	75 173	41 782	39 073	60 197	70 808	7 779	4 738	5 641	35 030
5 Saadut tulonsiirrot – Erhältne transfereringar – <i>Current transfers received</i>	4 671	5 066	5 740	6 912	5 721	21 211	13 430	8 778	10 700
5.1 Ansioeläkkeet – Förvärvspensioner – <i>Occupational pensions</i>	1 329	1 730	1 490	2 450	1 761	16 924	741	410	6 133
5.2 Kansaneläkkeet – Folkpensioner – <i>National pensions</i>	188	249	366	1 056	228	2 888	358	284	1 083
5.3 Muut sosiaaliturvaukset – Övriga socialskyddsförmåner – <i>Other social security benefits</i>	1 173	1 119	1 632	1 217	1 475	562	3 799	1 525	1 237
5.4 Sosiaalivastuut – Socialbidrag – <i>Social assistance allowances</i>	1 776	1 698	2 028	2 112	2 072	426	8 102	5 916	1 936
5.5 Muut tulonsiirrot – Övriga transfereringar – <i>Other current transfers received</i>	204	271	224	76	184	411	431	643	310
6 Bruttotulot (4+5) – Bruttoinkomst (4+5) – <i>Gross income (4+5)</i>	79 843	46 848	44 813	67 108	76 529	28 990	18 168	14 418	45 730
7 Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – <i>Current transfers paid</i>	23 886	10 853	10 228	13 777	17 716	5 037	2 281	1 588	10 756
7.1 Tulovero valtiolle – Inkomstskatt till staten – <i>State income tax</i>	8 685	2 373	2 045	6 298	8 665	1 431	252	278	3 320
7.2 Kunnallisvero – Kommunalskatt – <i>Municipal tax</i>	10 405	5 695	5 477	5 515	6 947	3 137	1 686	988	5 321
7.3 Muut maksetut tulonsiirrot – Övriga betalda transfereringar – <i>Other current transfers paid</i>	4 797	2 785	2 706	1 964	2 104	469	344	321	2 115
8 Käytettävissä olevat tulot (6–7) – Disponibel inkomst (6–7) – <i>Disposable income (6–7)</i>	55 957	35 995	34 586	53 332	58 818	23 954	15 887	12 831	34 975
Rahatulot – Penninginkomst – <i>Cash income</i>	75 826	43 995	42 384	60 608	72 292	25 500	16 810	13 860	42 612
Käytettävissä olevat rahatulot – Disponibel penninginkomst – <i>Disposable cash income</i>	51 939	33 142	32 156	46 838	54 581	20 463	14 529	12 273	31 857
Valtionveronalaiset tulot – Skattepliktiga inkomster vid statsbeskattningen – <i>Income subject to state taxation</i>	72 869	42 125	40 862	54 683	63 632	23 720	12 313	9 660	39 949

6. Kotitalouksien tulojen rakenne eräissä kotitaloustyypeissä 2006. Kotitaloudet on luokiteltu aikuisten, lasten ja ammatissa toimivien lukumäärän mukaan. Hushällens inkomststruktur i olika hushålltyper 2006. Hushållen har klassificerats efter antalet vuxna, barn och yrkesverksamma. Household income: structure by household type according to number of adults, children and economically active persons in household 2006.

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	1 aikuinen – 1 vuxen – 1 adult		Ammatissa toimiva yksinhuoltaja, 1 lapsi Yrkesverksamma ensamförsörjare, 1 barn Economically active single-parent, 1 child	2 aikuista – 2 vuxna – 2 adults			2 aikuista, 1 lapsi – 2 vuxna, 1 barn – 2 adults, 1 children	
	Ammatissa toimimaton Icke yrkesverksam Economically inactive	Ammatissa toimiva Yrkesverksam Economically active		Ei ammatissa toimivia Inga yrkesverksamma Economically inactive	1 ammatissa toimiva 1 yrkesverksam 1 economically active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkesverksamma 2 economically active	1 ammatissa toimiva 1 yrkesverksam 1 economically active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkesverksamma 2 economically active
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	1 359	973	98	1 364	924	1 476	279	615
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	574,1	372,7	33,1	308,8	197,2	291,8	60,7	99,7
Kotitalouden keskikoko – Hushållets medelstorlek – Average size of households	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	3,00	3,00
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,00	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	–	–	1,00	–	–	–	1,00	1,00
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,00	1,00	1,38	1,50	1,50	1,50	1,84	1,87
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	–	1,00	1,00	–	1,00	2,00	1,00	2,00
1 Palkat – Löner – Wages and salaries	754	27 195	25 170	1 485	25 600	55 701	28 341	57 494
joista: luontoisedut ja työsuhdeoptiot – av vilka: i naturaförmåner och anställningsoptioner – of which: fringe benefits and incentive stock options	2	299	266	13	294	923	414	1 259
2 Yrittäjätulot – Företagarinkomst – Entrepreneurial income	133	1 606	930	1 079	2 034	3 837	1 765	4 591
2.1 Maataloudesta – Av jordbruk – From agriculture	26	127	228	96	529	659	405	718
2.2 Metsätaloudesta – Av skogsbruk – From forestry	73	47	78	747	300	186	242	217
2.3 Muusta yrittäjätoiminnasta – Av annan företagarsamhet – From other industries	34	1 432	624	236	1 205	2 993	1 118	3 656
3 Omaisuustulot – Kapitalinkomst – Income from property	3 541	3 162	2 335	7 472	8 289	9 051	3 661	7 439
3.1 Korot – Räntor – Interest income	156	127	118	292	246	395	128	237
3.2 Osingot – Dividender – Dividends	296	445	62	521	1 008	2 726	392	1 224
3.3 Vuokrat ja käyttöoikeusmaksut – Hyror och royaltys – Rents and royalties	210	155	175	446	393	744	251	448
3.4 Laskennalliset nettovuokrat omistusasunnoista – Beräknade nettohyror från ägarbostäder – Imputed net rents of owner-occupied dwellings	1 998	1 709	1 788	4 102	3 637	3 265	2 406	3 575
3.5 Myyntivoitot – Realisationsvinst – Realised capital gains	561	607	131	1 196	2 408	1 649	463	1 824

(6. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	1 aikuinen – 1 vuxen – 1 adult		Ammatissa toimiva yksinhuoltaja, 1 lapsi Yrkesverksamma en-samförsörjare, 1 barn Economically active single-parent, 1 child	2 aikuista – 2 vuxna – 2 adults			2 aikuista, 1 lapsi – 2 vuxna, 1 barn – 2 adults, 1 children	
	Ammatissa toimimaton Icke yrkesverksam Economically inactive	Ammatissa toimiva Yrkesverksam Economically active		Ei ammatissa toimivia Inga yrkesverksamma Economically inactive	1 ammatissa toimiva 1 yrkesverksam 1 economical-ly active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkesverksamma 2 economical-ly active	1 ammatissa toimiva 1 yrkesverksam 1 economical-ly active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkesverksamma 2 economical-ly active
3.6 Yksityisiin vakuutuksiin perustuvat eläkkeet ja korvaukset – Pensioner och ersättningar på basis av privata försäkringar – Pensions and compensations based on private insurances	319	119	62	915	596	272	20	131
4 Tuotannontekijätulot (1+2+3) – Faktorinkomst (1+2+3) – Factor income (1+2+3)	4 427	31 963	28 434	10 036	35 923	68 590	33 767	69 523
5 Saadut tulonsiirrot – Erhållna transfereringar – Current transfers received	13 408	1 228	4 799	27 338	13 215	2 046	11 047	3 662
5.1 Ansioeläkkeet – Förvärvspensioner – Occupational pensions	8 660	392	544	22 043	8 266	796	1 689	279
5.2 Kansaneläkkeet – Folkpensioner – National pensions	2 035	46	137	2 721	656	81	259	118
5.3 Muut sosiaaliturvaetuudet – Övriga socialskyddsförmåner – Other social security benefits	664	332	490	1 108	2 274	748	4 779	1 440
5.4 Sosiaalivastukset – Socialbidrag – Social assistance allowances	1 641	317	2 882	1 062	1 708	337	3 856	1 607
5.5 Muut tulonsiirrot – Övriga transfereringar – Other current transfers received	408	142	745	404	312	83	464	217
6 Bruttotulot (4+5) – Bruttoinkomst (4+5) – Gross income (4+5)	17 835	33 191	33 233	37 374	49 138	70 636	44 814	73 185
7 Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	2 650	8 897	7 345	6 791	11 353	18 953	9 859	19 497
7.1 Tulovero valtiolle – Inkomstskatt till staten – State income tax	691	2 564	1 765	1 885	3 372	5 983	2 338	5 981
7.2 Kunnallisvero – Kommunalskatt – Municipal tax	1 701	4 221	3 755	4 283	5 759	8 730	5 329	9 238
7.3 Muut maksetut tulonsiirrot – Övriga betalda transfereringar – Other current transfers paid	258	2 112	1 825	623	2 222	4 240	2 192	4 277
8 Käytettävissä olevat tulot (6–7) – Disponibel inkomst (6–7) – Disposable income (6–7)	15 185	24 295	25 887	30 584	37 785	51 684	34 956	53 688
Rahatulot – Penninginkomst – Cash income	15 721	31 411	31 444	33 151	45 402	67 328	42 369	69 516
Käytettävissä olevat rahatulot – Disponibel penninginkomst – Disposable cash income	13 070	22 517	24 099	26 360	34 049	48 376	32 510	50 019
Valtionveronalaiset tulot – Skattepliktiga inkomster vid statsbeskattningen – Income subject to state taxation	13 621	30 759	28 023	31 278	43 407	65 210	39 567	66 814

(6. jatk. – forts. – cont.)

(6. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	2 aikuista, 2 lasta – 2 vuxna, 2 barn – 2 adults, 2 children		2 aikuista, 3 lasta – 2 vuxna, 3 barn – 2 adults, 3 children		3 aikuista – 3 vuxna – 3 adults			Kaikki kotitaloudet Samtliga hushåll All households
	1 ammatissa toimiva 1 yrkesverksam 1 economically active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkesverksamma 2 economically active	1 ammatissa toimiva 1 yrkesverksam 1 economically active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkesverksamma 2 economically active	1 ammatissa toimiva 1 yrkesverksam 1 economically active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkesverksamma 2 economically active	3 ammatissa toimivaa 3 yrkesverksamma 3 economically active	
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	247	773	131	313	202	367	126	10 624
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	45,9	130,7	21,3	46,2	23,1	38,4	13,3	2 455,0
Kotitalouden keskimääräinen – Hushållets medelstorlek – Average size of households	4,00	4,00	5,00	5,00	3,00	3,00	3,00	2,12
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	2,00	2,00	2,00	2,00	3,00	3,00	3,00	1,67
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	2,00	2,00	3,00	3,00	–	–	–	0,45
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	2,14	2,18	2,45	2,55	2,00	2,00	2,00	1,49
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	1,00	2,00	1,00	2,00	1,00	2,00	3,00	0,92
1 Palkat – Löner – Wages and salaries joista: luontoisedut ja työsuhdeoptiot – av vilka: i naturaförmåner och anställningsoptioner – of which: fringe benefits and incentive stock options	35 045	62 547	34 092	55 754	24 599	56 059	66 681	26 180
547	3 293	729	928	260	1 953	519	563	
2 Yrittäjätulot – Företagarinkomst – Entrepreneurial income	3 345	4 697	2 224	5 748	4 601	7 744	9 375	2 281
2.1 Maataloudesta – Av jordbruk – From agriculture	191	894	212	1 542	1 836	1 575	2 326	440
2.2 Metsätaloudesta – Av skogsbruk – From forestry	263	292	154	520	1 603	776	765	303
2.3 Muusta yrittäjätöiminnästä – Av annan företagarkerksamhet – From other industries	2 891	3 511	1 859	3 687	1 162	5 393	6 284	1 538
3 Omaisuustulot – Kapitalinkomst – Income from property	5 631	9 831	20 294	8 930	8 019	17 666	9 799	6 570
3.1 Korot – Räntor – Interest income	136	257	973	237	222	632	436	241
3.2 Osingot – Dividender – Dividends	1 034	1 893	13 119	2 028	612	3 643	2 581	1 167
3.3 Vuokrat ja käyttöoikeusmaksut – Hyror och royalty – Rents and royalties	372	567	172	464	297	3 411	618	409
3.4 Laskennalliset nettovuokrat omistusasunnoista – Beräknade nettohyror från ägarbostäder – Imputed net rents of owner- occupied dwellings	2 909	4 290	3 564	4 701	5 158	5 589	4 876	3 041
3.5 Myyntivoitot – Realisationsvinst – Realised capital gains	1 100	2 749	2 377	1 427	923	4 017	970	1 376
3.6 Yksityisiin vakuuksiin perustuvat eläkkeet ja korvaukset – Pensioner och ersättningar på basis av privata försäkringar – Pensions and compensations based on private insurances	79	73	90	72	807	374	319	336
4 Tuotannontekijätulot (1+2+3) – Faktorinkomst (1+2+3) – Factor income (1+2+3)	44 021	77 075	56 610	70 432	37 220	81 470	85 855	35 030

(6. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	2 aikuista, 2 lasta – 2 vuxna, 2 barn – 2 adults, 2 children		2 aikuista, 3 lasta – 2 vuxna, 3 barn – 2 adults, 3 children		3 aikuista – 3 vuxna – 3 adults			Kaikki koti- taloudet Samtliga hushåll All households
	1 ammatissa toimiva 1 yrkes- verksam 1 economical- ly active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkes- verksamma 2 economically active	1 ammatissa toimiva 1 yrkes- verksam 1 economical- ly active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkes- verksamma 2 economically active	1 ammatissa toimiva 1 yrkes- verksam 1 economical- ly active	2 ammatissa toimivaa 2 yrkes- verksamma 2 economically active	3 ammatissa toimivaa 3 yrkes- verksamma 3 economically active	
5 Saadut tulonsiirrot – Erhållna transfereringar – Current transfers received	12 297	4 849	14 599	6 329	19 658	6 557	2 177	10 700
5.1 Ansioeläkkeet – Förvärvspensioner – Occupational pensions	688	252	886	131	11 735	3 367	224	6 133
5.2 Kansaneläkkeet – Folkpensioner – National pensions	302	171	278	200	3 546	657	106	1 083
5.3 Muut sosiaaliturvaetuudet – Övriga socialskyddsförmåner – Other social security benefits	5 550	1 240	5 227	1 147	2 214	1 447	1 371	1 237
5.4 Sosiaalivastukset – Socialbidrag – Social assistance allowances	5 558	3 088	8 025	4 648	1 672	1 066	473	1 936
5.5 Muut tulonsiirrot – Övriga transfereringar – Other current transfers received	199	97	184	203	492	20	2	310
6 Bruttotulot (4+5) – Bruttoinkomst (4+5) – Gross income (4+5)	56 318	81 923	71 209	76 761	56 879	88 026	88 032	45 730
7 Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	13 390	22 276	15 530	18 973	11 357	22 682	21 700	10 756
7.1 Tulovero valtiolle – Inkomstskatt till staten – State income tax	4 038	7 710	6 307	5 790	3 038	8 555	5 859	3 320
7.2 Kunnallisvero – Kommunalskatt – Municipal tax	6 685	10 101	6 513	9 046	6 059	9 844	10 606	5 321
7.3 Muut maksetut tulonsiirrot – Övriga betalda transfereringar – Other current transfers paid	2 667	4 464	2 710	4 137	2 260	4 284	5 235	2 115
8 Käytettävissä olevat tulot (6–7) – Disponibel inkomst (6–7) – Disposable income (6–7)	42 928	59 648	55 678	57 788	45 521	65 345	66 331	34 975
Rahatulot – Penninginkomst – Cash income	53 351	77 633	67 569	72 060	51 488	82 437	83 156	42 612
Käytettävissä olevat rahatulot – Disponibel penninginkomst – Disposable cash income	39 961	55 358	52 039	53 087	40 131	59 756	61 456	31 857
Valtionveronalaiset tulot – Skattepliktiga in- komster vid statsbeskattningen – Income subject to state taxation	48 619	73 184	56 924	65 716	48 755	78 270	80 361	39 949

**7. Kotitalouksien tulojen rakenne kotitalouden elinvaiheen mukaan 2006.
Hushållens inkomststruktur efter hushållens livsfas 2006.
Household income: structure by stage of life cycle 2006.**

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Yhden hengen taloudet – Enpersonshushåll – One-person households				Yksin- huoltaja- taloudet Ensamför- sörjar- hushåll Single- parent households	Lapsettomat parit – Par utan barn – Childless couples			
	Vuotta – År – Years			Yhteensä Totalt Total		Vuotta – År – Years			Yhteensä Totalt Total
	– 34	35–64	65–			– 34	35–64	65–	
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	676	1 053	603	2 332	336	560	1 974	946	3 480
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	230,1	401,8	314,9	946,8	97,0	158,8	355,8	215,5	730,2
Kotitalouden keskimääräinen koko – Hushållets medelstorlek – Average size of households	1,00	1,00	1,00	1,00	2,72	2,00	2,00	2,00	2,00
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,00	1,00	1,00	1,00	1,14	2,00	2,00	2,00	2,00
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	–	–	–	–	1,58	–	–	–	–
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,00	1,00	1,00	1,00	1,66	1,50	1,50	1,50	1,50
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	0,58	0,59	–	0,39	0,75	1,51	1,35	0,06	1,01
1 Palkat – Löner – Wages and salaries	14 908	17 668	123	11 163	18 929	38 350	39 817	1 592	28 214
joista: luontoisedut ja työsuhdeoptiot – av vilka: i naturaförmåner och anställningsoptioner – of which: fringe benefits and incentive stock options	94	227	0	119	170	320	745	31	442
2 Yrittäjätulot – Företagarinkomst – Entrepreneural income	509	1 264	157	713	970	1 061	3 444	1 625	2 389
2.1 Maataloudesta – Av jordbruk – From agriculture	1	130	30	66	190	173	649	134	394
2.2 Metsätaloudesta – Av skogsbruk – From forestry	1	61	111	63	65	47	313	963	447
2.3 Muusta yrittäjätoiminnasta – Av annan företagarverksamhet – From other industries	507	1 073	16	584	716	841	2 482	528	1 548
3 Omaisuustulot – Kapitalinkomst – Income from property	1 118	3 669	4 699	3 392	4 007	2 067	11 711	7 978	8 511
3.1 Korot – Räntor – Interest income	29	148	225	145	87	57	458	315	328
3.2 Osingot – Dividender – Dividends	77	536	327	355	132	355	2 625	616	1 538
3.3 Vuokrat ja käyttöoikeusmaksut – Hyror och royalty – Rents and royalties	73	177	288	188	93	99	848	467	572
3.4 Laskennalliset nettovuokrat omistusasunnoista – Beräknade nettohyror från ägarbostäder – Imputed net rents of owner- occupied dwellings	457	2 036	2 735	1 885	1 845	1 035	4 332	4 614	3 698
3.5 Myyntivoitot – Realisationsvinst – Realised capital gains	330	490	875	579	1 809	495	2 595	1 262	1 745
3.6 Yksityisiin vakuutuksiin perustuvat eläkkeet ja korvaukset – Pensioner och ersätningar på basis av privata försäkringar – Pensions and compensations based on private insurances	152	284	249	240	42	26	854	704	629
4 Tuotannontekijätulot (1+2+3) – Faktorinkomst (1+2+3) – Factor income (1+2+3)	16 535	22 601	4 980	15 267	23 906	41 477	54 971	11 195	39 114

(7. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Yhden hengen taloudet – Enpersonshushåll – One-person households				Yksin- huoltaja- taloudet Ensamför- sörjar- hushåll Single- parent households	Lapsettomat parit – Par utan barn – Childless couples			
	Vuotta – År – Years			Yhteensä Totalt Total		Vuotta – År – Years			Yhteensä Totalt Total
	– 34	35–64	65–			– 34	35–64	65–	
5 Saadut tulonsiirrot – Erhållna transfereringar – Current transfers received	3 565	6 233	15 338	8 613	10 181	3 983	10 529	29 390	14 673
5.1 Ansoeläkkeet – Förvärvspensioner – Occupational pensions	47	3 256	12 063	5 405	1 043	147	7 325	25 652	11 174
5.2 Kansaneläkkeet – Folkpensioner – National pensions	386	818	2 438	1 252	350	104	530	2 819	1 113
5.3 Muut sosiaaliturvaetuudet – Övriga socialskyddsformåner – Other social security benefits	319	958	148	533	1 229	859	2 001	323	1 257
5.4 Sosiaalivastukset – Socialbidrag – Social assistance allowances	2 347	1 018	354	1 120	6 090	2 613	497	181	864
5.5 Muut tulonsiirrot – Övriga transfereringar – Other current transfers received	466	184	336	303	1 469	259	176	415	265
6 Bruttotulot (4+5) – Bruttoinkomst (4+5) – Gross income (4+5)	20 101	28 835	20 318	23 880	34 088	45 461	65 501	40 585	53 787
7 Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	4 219	7 105	3 213	5 110	6 370	10 504	16 983	7 673	12 826
7.1 Tulovero valtiolle – Inkomstskatt till staten – State income tax	951	2 083	942	1 428	1 815	2 322	5 664	2 220	3 921
7.2 Kunnallisvero – Kommunalskatt – Municipal tax	2 214	3 511	1 999	2 693	3 169	5 558	7 938	4 756	6 481
7.3 Muut maksetut tulonsiirrot – Övriga betalda transfereringar – Other current transfers paid	1 054	1 510	273	988	1 386	2 624	3 381	698	2 424
8 Käytävissä olevat tulot (6–7) – Disponibel inkomst (6–7) – Disposable income (6–7)	15 882	21 732	17 105	18 771	27 718	34 956	48 518	32 912	40 961
Rahatulot – Penninginkomst – Cash income	19 508	26 739	17 465	21 897	32 242	44 358	61 111	35 812	49 999
Käytävissä olevat rahatulot – Disponibel penninginkomst – Disposable cash income	15 289	19 636	14 251	16 789	25 873	33 854	44 128	28 138	37 173
Valtionveronalaiset tulot – Skattepliktiga inkomster vid statsbeskattningen – Income subject to state taxation	17 787	25 286	15 977	20 367	25 643	42 608	58 710	34 369	48 022

(7. jatk. – forts. – cont.)

(7. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Parit, joilla lapsia – Par med barn – Couples with children					Yhteensä Totalt	Muut Övriga Other
	Kaikki lapsen alle 7 v – Alla barn under 7 år – All children under 7 years	Nuorin alle 7 v – Det yngsta under 7 år – Youngest child under 7 years	Nuorin 7–12 v – Det yngsta 7–12 år – Youngest child 7–12 years	Nuorin 13–17 v – Det yngsta 13–17 år – Youngest child 13–17 years	Parit joilla sekä alle että yli 18-v lapsia Par med barn både under och över 18 år Couples with children aged both under and over 18		
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	728	560	683	566	611	3 148	1 328
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	146,3	95,0	114,4	77,5	60,8	493,9	187,2
Kotitalouden keskimäärin – Hushållets medelstorlek – Average size of households	3,52	4,89	4,02	3,37	4,88	4,04	2,84
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	2,00	2,00	2,00	2,00	3,15	2,14	2,77
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	1,52	2,89	2,02	1,37	1,73	1,90	0,07
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,96	2,42	2,19	2,14	2,78	2,23	1,91
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active house- hold members	1,41	1,59	1,81	1,78	2,06	1,68	1,31
1 Palkat – Löner – Wages and salaries joista: luontoisedut ja työsuhteoptiot – av vilka: i naturaförmåner och anställningsoptioner – of which: fringe benefits and incentive stock options	40 581	48 249	56 783	54 416	62 229	50 642	33 409
	579	1 082	3 462	1 425	2 007	1 652	608
2 Yrittäjätulot – Företagarinkomst – Entrepreneurial income	2 836	4 514	4 817	4 935	7 086	4 470	4 693
2.1 Maataloudesta – Av jordbruk – From agriculture	539	715	985	1 051	2 060	944	1 319
2.2 Metsätaloudesta – Av skogsbruk – From forestry	190	419	397	327	966	399	824
2.3 Muusta yrittäjätoiminnasta – Av annan företagarverksamhet – From other industries	2 107	3 380	3 435	3 557	4 060	3 127	2 551
3 Omaisuustulot – Kapitalinkomst – Income from property	5 938	11 135	7 935	9 137	12 509	8 711	10 753
3.1 Korot – Räntor – Interest income	249	291	204	266	431	272	385
3.2 Osingot – Dividender – Dividends	2 342	2 502	1 375	1 675	2 829	2 104	1 894
3.3 Vuokrat ja käyttöoikeusmaksut – Hyror och royalties – Rents and royalties	245	375	594	567	657	452	937
3.4 Laskennalliset nettovuokrat omistusasunnoista – Beräknade nettohyror från ägarbostäder – Imputed net rents of owner- occupied dwellings	2 128	3 955	4 685	4 593	6 003	3 935	4 582
3.5 Myyntivoitot – Realisationsvinst – Realised capital gains	911	3 897	1 020	1 908	2 256	1 833	2 536
3.6 Yksityisiin vakuutuksiin perustuvat eläkkeet ja korvaukset – Pensioner och ersättningar på basis av privata försäkringar – Pensions and compensations based on private insurances	61	114	57	127	334	114	419
4 Tuotannon tekijätulot (1+2+3) – Faktorinkomst (1+2+3) – Factor income (1+2+3)	49 354	63 899	69 535	68 488	81 823	63 822	48 855

(7. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Parit, joilla lapsia – Par med barn – Couples with children						Muut Övriga Other
	Kaikki lapset alle 7 v – Alla barn under 7 år – All children under 7 years	Nuorin alle 7 v – Det yngsta under 7 år – Youngest child under 7 years	Nuorin 7–12 v – Det yngsta 7–12 år – Youngest child 7–12 years	Nuorin 13–17 v – Det yngsta 13–17 år – Youngest child 13–17 years	Parit joilla sekä alle että yli 18-v lapsia Par med barn både under och över 18 år Couples with children aged both under and over 18	Yhteensä Totalt Total	
5 Saadut tulonsiirrot – Erhållna transfereringar – Current transfers received	9 206	9 460	6 244	5 936	7 069	7 793	13 695
5.1 Ansoeläkkeet – Förvärvspensioner – Occupational pensions	88	238	685	1 682	1 102	630	7 317
5.2 Kansaneläkkeet – Folkpensioner – National pensions	139	226	292	303	382	247	2 703
5.3 Muut sosiaaliturvaetuudet – Övriga socialskyddsformåner – Other social security benefits	4 471	2 154	1 347	1 380	1 193	2 414	1 620
5.4 Sosiaalivastukset – Socialbidrag – Social assistance allowances	4 350	6 638	3 656	2 352	4 267	4 306	1 838
5.5 Muut tulonsiirrot – Övriga transfereringar – Other current transfers received	158	205	264	219	125	197	218
6 Bruttotulot (4+5) – Bruttoinkomst (4+5) – Gross income (4+5)	58 560	73 359	75 780	74 425	88 892	71 616	62 550
7 Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	14 066	18 164	19 972	19 721	22 596	18 159	13 977
7.1 Tulovero valtiolle – Inkomstskatt till staten – State income tax	3 978	6 276	6 609	6 439	7 821	5 888	4 546
7.2 Kunnallisvero – Kommunalskatt – Municipal tax	7 083	8 251	9 328	9 122	10 274	8 540	6 708
7.3 Muut maksetut tulonsiirrot – Övriga betaida transfereringar – Other current transfers paid	3 005	3 637	4 036	4 159	4 501	3 730	2 723
8 Käytettävissä olevat tulot (6–7) – Disponibel inkomst (6–7) – Disposable income (6–7)	44 494	55 195	55 808	54 704	66 296	53 457	48 573
Rahatulot – Penninginkomst – Cash income	56 344	69 386	71 066	69 830	82 880	67 643	57 898
Käytettävissä olevat rahatulot – Disponibel penninginkomst – Disposable cash income	42 277	51 222	51 094	50 109	60 284	49 484	43 921
Valtionveronalaiset tulot – Skattepliktiga inkomster vid statsbeskattningen – Income subject to state taxation	52 470	62 195	66 316	66 195	77 250	62 749	54 751

**8. Kotitalouksien tulotaso sosioekonomisen aseman mukaan 2006.
Hushållens inkomstnivå efter socioekonomisk ställning 2006.
Income level of households by socio-economic group 2006.**

Sosioekonominen asema Socioekonomisk ställning Socio-economic group	Kotitalouksia Hushåll Households		Henkilöitä keskimäärin Personer i medeltal Persons on average	Kulutus- yksiköitä keskimäärin Konsum- tionsen- heter i medeltal Consump- tion units on average	Ammatissa toimivia keskimäärin Yrkesverk- samma i medeltal Econom- ically active on average	Tulotaso – Inkomstnivå – Income level Keskiarvo – Medeltal – Mean, €			
	Haastatte- lussa I intervjun In interview	Perus- joukossa I popula- tion In popula- tion, 1000				Palkka- ja yrittäjätulot Löner och företagar- inkomst Earnings	Tuotannon- tekijätulot Faktorin- komst Factor income	Bruttotulot Brutto- inkomst Gross income	Käytettä- vissä olevat tulot Disponibel inkomst Disposable income
Kaikki kotitaloudet – Samtliga hushåll – All households	10 624	2 455,0	2,12	1,49	0,92	28 460	35 030	45 730	34 975
1 Yrittäjät – Företagare – Employers and own-account workers	2 136	185,4	2,80	1,78	1,60	44 258	68 498	74 478	57 624
1.1 Maatalousyrittäjät – Lantbruksföretagare – Self-employed in agriculture	813	40,4	3,25	1,99	1,75	45 692	60 197	67 108	53 332
1.2 Muut yrittäjät – Övriga företagare – Other self-employed persons	1 323	145,1	2,67	1,73	1,56	43 859	70 808	76 529	58 818
1.2.1 Pientyönantajat – Småföretaga- re – Small employers	442	40,7	2,96	1,85	1,67	48 692	76 178	82 157	62 957
1.2.2 Muut työnantajat – Övriga arbetsgivare – Other employers	241	30,1	2,99	1,87	1,81	66 507	137 076	142 580	108 709
1.2.3 Yksinäisyrittäjät – Ensamföreta- gare – Own-account workers	517	58,1	2,48	1,64	1,42	30 805	40 177	45 884	36 023
1.2.4 Vapaiden ammattien harjoittajat – Fria yrkesutövare – Self- employed persons in liberal professions	123	16,2	2,05	1,46	1,33	36 455	44 050	49 573	37 481
2 Ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänste- män – Upper-level salaried employees	1 993	414,9	2,66	1,71	1,59	66 191	75 173	79 843	55 957
2.1 Johtotehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän i ledande ställning – Senior officials and upper management	765	135,7	2,83	1,78	1,67	83 954	94 627	99 253	66 798
2.2 Suunnittelu- ja tutkimustehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän inom planering och forskning – Senior officials and employees in research and planning	600	139,4	2,60	1,68	1,56	57 483	64 928	69 409	50 056
2.3 Opetustehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän inom utbildning – Senior officials and employees in education and training	295	68,7	2,55	1,67	1,52	53 051	58 928	63 784	46 553
2.4 Muut ylemmät toimihenkilöt – Övriga högre tjänstemän – Other senior officials and employees	333	71,1	2,52	1,66	1,57	62 075	73 840	78 791	55 931
3 Alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänste- män – Lower-level salaried employees	1 453	374,7	2,33	1,58	1,46	37 772	41 782	46 848	35 995
3.1 Työnjohtotehtävissä toimivat alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän i förmansställning – Supervisors	316	79,6	2,38	1,61	1,61	46 851	51 075	54 785	41 032
3.2 Itsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän med självständigt kontorsarbete – Lower-level salaried employees, independent work	540	140,0	2,28	1,56	1,42	36 151	40 472	45 685	35 302
3.3 Epäitsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän med osjälvständigt kontorsarbete – Lower-level salaried employees, routine work	58	15,9	2,06	1,48	1,38	32 037	34 936	39 870	30 998
3.4 Muut alemmat toimihenkilöt – Övriga lägre tjänstemän – Other lower-level salaried employees	539	139,3	2,38	1,60	1,41	34 868	38 569	44 278	34 385

(8. jatk. – forts. – cont.)

Sosioekonominen asema Socioekonomisk ställning Socio-economic group	Koti- talouksia Hushåll Households		Henkilöitä keskimäärin Personer i medeltal	Kulutus- yksiköitä i keskimäärin Konsum- tionsen- heter i medeltal Consump- tion units on average	Ammatissa toimivia keskimäärin Yrkesverk- samma i medeltal Economically active on average	Tulotaso – Inkomstnivå – Income level Keskiarvo – Medeltal – Mean, €			
	Haastatte- lussa I intervjun In interview	Perus- joukossa I popula- tionen In populati- on, 1000	Persons on average			Palkka- ja yrittäjätulot Löner och företagar- inkomst Earnings	Tuotannon- tekijätulot Faktorin- komst Factor income	Bruttotulot Bruttoin- komst Gross income	Käytettä- vissä olevat tulot Disponibel inkomst Disposable income
4 Työntekijät – Arbetare – Workers	1 804	497,2	2,43	1,62	1,43	36 056	39 073	44 813	34 586
4.1 Maataloustyöntekijät – Lantbruks- arbetare – Workers in agriculture, forestry etc.	70	17,6	2,62	1,71	1,48	29 949	32 859	39 270	31 497
4.2 Teollisuustyöntekijät – Industri- arbetare – Manufacturing workers	930	249,9	2,53	1,66	1,46	39 550	42 890	48 578	37 055
4.3 Muut tuotantotyöntekijät – Övriga produktionsarbetare – Other production workers	291	80,9	2,34	1,58	1,36	32 190	35 426	41 340	32 336
4.4 Jakelu- ja palvelutyöntekijät – Distributions och servicearbetare – Distribution and service workers	513	148,8	2,29	1,57	1,41	33 013	35 381	41 034	32 027
5 Opiskelijat – Studerande – Students	332	82,1	1,30	1,14	0,01	4 732	5 527	12 171	10 917
6 Eläkeläiset – Pensionärer – Pensioners	2 351	746,0	1,49	1,24	0,04	1 762	7 779	28 990	23 954
6.1 Eläkkeellä olevat maatalousyrittäjät – Pensionerade lantbruksföretagare – Retired farmers, etc.	296	78,7	1,57	1,28	0,04	2 742	7 752	22 654	20 621
6.2 Muut eläkkeellä olevat yrittäjät – Övriga pensionerade företagare – Other retired self-employed persons	198	54,4	1,60	1,29	0,05	2 915	14 420	33 314	27 988
6.3 Eläkkeellä olevat ylempät toimi- henkilöt – Pensionerade högre tjänstemän – Retired upper-level salaried employees	423	104,7	1,67	1,33	0,07	4 339	17 377	52 697	39 948
6.4 Eläkkeellä olevat alemmat toimi- henkilöt – Pensionerade lägre tjänstemän – Retired lower-level salaried employees	596	208,2	1,41	1,20	0,03	1 140	6 204	27 508	22 632
6.5 Eläkkeellä olevat työntekijät – Pensionerade arbetare – Retired workers	777	267,3	1,49	1,24	0,03	885	4 501	23 455	19 996
6.6 Muut eläkeläiset – Övriga pensionärer – Other pensioners	61	32,7	1,13	1,06	0,00	363	2 890	15 817	14 813
7 Työttömät – Arbetslösa – Unemployed	442	121,8	1,73	1,31	0,06	2 797	4 738	18 168	15 887
8 Muut – Övriga – Others	113	33,0	2,03	1,37	0,06	2 417	5 923	20 017	17 600

9. Kotitalouksien tulotaso aikuisten ja lasten lukumäärän mukaan 2006.
Hushållens inkomstnivå efter antalet vuxna och barn 2006.
Income level of households by number of adults and children 2006.

Aikuisten ja lasten lukumäärä Antalet vuxna och barn Number of adults and children	Kotitalouksia Hushåll Households		Henkilöitä keski- määrin Personer i medeltal Persons on average	Kulutus- yksiköitä keski- määrin Konsumtions- enheter i medeltal Consumption units on average	Ammatissa toimivia keski- määrin Yrkesverk- samma i medeltal Economically active on average	Tulotaso – Inkomstnivå – Income level Keskiarvo – Medeltal – Mean, €				Käytettävissä olevat tulot Disponibel inkomst Disposable income Mediaani Median
	Haastattelussa I intervjun In interview	Perusjoukossa I populationen In population, 1000				Palkka- ja yrittäjätulot Löner och företagar- inkomst Earnings	Tuotannon- tekijätulot Faktorinkomst Factor income	Bruttotulot Brutto- inkomst Gross income	Käytettävissä olevat tulot Disponibel inkomst Disposable income	
Kaikki kotitaloudet – Samtliga hushåll – All households	10 624	2 455,0	2,12	1,49	0,92	28 460	35 030	45 730	34 975	29 182
1 aikuinen – 1 vuxen – 1 adult	2 332	946,8	1,00	1,00	0,39	11 875	15 267	23 880	18 771	16 122
2 aikuista – 2 vuxna – 2 adults	3 764	797,8	2,00	1,50	0,98	29 599	37 851	52 447	40 081	35 098
3 aikuista – 3 vuxna – 3 adults	782	89,3	3,00	2,00	1,56	47 144	59 499	72 503	55 626	49 359
4 aikuista – 4 vuxna – 4 adults	160	20,4	4,00	2,50	2,05	57 338	80 403	95 731	73 247	60 769
1 aikuinen, 1 lapsi – 1 vuxen, 1 barn – 1 adult, 1 child	136	44,9	2,00	1,38	0,74	19 668	21 648	29 058	23 196	21 945
1 aikuinen, 2 lasta – 1 vuxen, 2 barn – 1 adult, 2 children	103	31,9	3,00	1,72	0,72	19 610	26 577	38 132	31 030	26 667
2 aikuista, 1 lapsi – 2 vuxna, 1 barn – 2 adults, 1 child	937	170,1	3,00	1,86	1,53	47 298	53 298	60 520	45 363	42 492
2 aikuista, 2 lasta – 2 vuxna, 2 barn – 2 adults, 2 children	1 049	182,0	4,00	2,17	1,69	58 253	66 790	73 983	54 468	48 497
2 aikuista, 3 lasta – 2 vuxna, 3 barn – 2 adults, 3 children	465	71,1	5,00	2,51	1,60	50 903	62 887	72 772	55 660	47 833
2 aikuista, vähintään 4 lasta – 2 vuxna, minst 4 barn – 2 adults, at least 4 children	161	22,5	6,65	3,06	1,45	48 514	55 590	70 127	54 349	46 827
3 aikuista, 1 lapsi – 3 vuxna, 1 barn – 3 adults, 1 child	293	31,9	4,00	2,43	1,98	69 340	81 233	87 613	64 803	56 670
3 aikuista, 2 lasta – 3 vuxna, 2 barn – 3 adults, 2 children	193	19,0	5,00	2,82	1,91	64 570	77 994	85 250	63 430	53 406
3 aikuista, vähintään 3 lasta – 3 vuxna, minst 3 barn – 3 adults, at least 3 children	71	7,3	7,27	3,56	1,71	54 574	64 039	79 478	62 365	57 158
4 aikuista, 1 lapsi – 4 vuxna, 1 barn – 4 adults, 1 child	71	5,3	5,00	2,93	2,48	75 539	92 032	100 780	77 312	69 971
Muut – Övriga – Others	107	14,7	5,18	2,77	1,42	36 101	41 099	56 385	45 957	35 622

**10. Kotitalouksien tulotaso suuralueen¹ ja kuntaryhmän mukaan 2006.
Hushållens inkomstnivå efter storområde¹ och kommungrupp 2006.
Income level of households by major region¹ and municipal group 2006.**

Suuralue ja kuntaryhmä Storområde och kommungrupp Major region and municipal group	Kotitalouksia Hushåll Households		Henkilöitä keskimäärin Personer i medeltal Persons on average	Kulutus- yksiköitä keskimäärin Konsumtions- enheter i medeltal Consumption units on average	Ammatissa toimivia keskimäärin Yrkesverk- samma i medeltal Economically active on average	Tulotaso – Inkomstnivå – Income level Keskiarvo – Medeltal – Mean, €			
	Haastattelussa I intervjun In interview	Perus- joukossa I populationen In population, 1000				Palkka- ja yrittäjätulot Löner och företagar- inkomst Earnings	Tuotannon- tekijätulot Faktorin- komst Factor income	Bruttotulot Bruttoin- komst Gross income	Käytettävissä olevat tulot Disponibel inkomst Disposable income
Yhteensä – Totalt – Total	10 624	2 455,0	2,12	1,49	0,92	28 460	35 030	45 730	34 975
Kaupunkimaiset kunnat – Urban kommuner – Urban municipalities	5 988	1 608,5	2,02	1,45	0,91	29 594	36 365	46 796	35 284
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi urban municipalities	1 951	387,4	2,34	1,59	1,00	29 200	36 507	47 293	36 769
Maaseutumaiset kunnat – Landbygdskommuner – Rural municipalities	2 685	459,1	2,29	1,57	0,89	23 863	29 107	40 675	32 376
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland									
Yhteensä – Totalt – Total	4 817	1 239,0	2,06	1,46	0,95	31 488	38 688	49 100	36 876
Kaupunkimaiset kunnat – Urban kommuner – Urban municipalities	3 376	955,2	1,98	1,43	0,93	31 881	39 049	49 325	36 771
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadregion – Greater Helsinki	1 668	485,4	1,99	1,43	0,98	36 369	43 863	53 785	39 376
Muut kaupunkimaiset kunnat – Övriga urban kom- muner – Other urban municipalities	1 708	469,8	1,97	1,43	0,88	27 245	34 075	44 718	34 081
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi urban municipalities	773	162,1	2,39	1,61	1,07	33 591	42 336	52 685	40 143
Maaseutumaiset kunnat – Landbygdskommuner – Rural municipalities	668	121,6	2,23	1,54	0,91	25 597	30 997	42 555	33 345
Länsi-Suomi – Västra Finland – Western Finland									
Yhteensä – Totalt – Total	2 942	616,2	2,17	1,52	0,91	26 663	32 703	43 385	33 716
Kaupunkimaiset kunnat – Urban kommuner – Urban municipalities	1 369	346,8	2,08	1,47	0,89	27 168	33 512	44 144	33 833
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi urban municipalities	751	141,1	2,28	1,57	0,97	27 173	33 031	43 811	34 553
Maaseutumaiset kunnat – Landbygdskommuner – Rural municipalities	822	128,3	2,29	1,57	0,92	24 737	30 155	40 867	32 480
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland									
Yhteensä – Totalt – Total	1 567	309,0	2,11	1,50	0,82	22 288	27 905	39 389	31 137
Kaupunkimaiset kunnat – Urban kommuner – Urban municipalities	653	152,1	2,00	1,44	0,80	23 190	29 561	40 870	31 625
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi urban municipalities	180	36,0	2,15	1,50	0,84	21 230	26 854	38 334	30 842
Maaseutumaiset kunnat – Landbygdskommuner – Rural municipalities	734	120,9	2,24	1,56	0,83	21 468	26 134	37 840	30 611
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland									
Yhteensä – Totalt – Total	1 239	278,5	2,29	1,56	0,90	25 446	31 261	42 487	33 192
Kaupunkimaiset kunnat – Urban kommuner – Urban municipalities	570	149,1	2,13	1,49	0,90	26 959	32 627	42 837	32 866
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi urban municipalities	247	48,2	2,48	1,63	0,96	26 312	34 283	46 032	36 326
Maaseutumaiset kunnat – Landbygdskommuner – Rural municipalities	422	81,2	2,47	1,65	0,85	22 155	26 963	39 743	31 929
Ahvenanmaa – Åland									
Yhteensä – Totalt – Total	59	12,3	1,87	1,41	1,21	36 874	47 506	56 477	43 267
Kaupunkimaiset kunnat – Urban kommuner – Urban municipalities	20	..	..	..	..	..	..	..	..
Taajaan asutut kunnat – Tätortskommuner – Semi urban municipalities	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maaseutumaiset kunnat – Landbygdskommuner – Rural municipalities	39	7,0	2,01	1,48	1,18	38 943	53 350	64 369	49 327

1 Vuoden 2003 NUTS2-luokituksen mukainen suuralue.
Storområdesindelning enligt 2003 års NUTS2-klassificering.
Classification of major areas according to the NUTS2 classification for 2003.

11. Kotitalouksien tulotaso viitehenkilön koulutusasteen mukaan 2006.
Hushållens inkomstnivå efter referenspersonens utbildningsnivå 2006.
Income level of households by level of education of reference person 2006.

Koulutusaste Utbildningsnivå Level of education	Kotitalouksia Hushåll Households		Henkilöitä keski- määrin Personer i medeltal Persons on average	Kulutus- yksiköitä keski- määrin Konsum- tions- enheter i medeltal Consump- tion units on average	Ammatissa toimivia keski- määrin Yrkesverk- samma i medeltal Econom- ically active on average	Tulotaso – Inkomstnivå – Income level Keskiarvo – Medeltal – Mean, €					Käytettä- vissä olevat tulot Disponibel inkomst Disposable income Mediaani Median
	Haastatte- lussa I intervjun In interview	Perus- joukossa I populatio- nen In populati- on, 1000				Palkka- ja yrittäjätulot Löner och företagar- inkomst Earnings	Tuotannon- tekijätulot Faktorin- komst Factor income	Bruttotulot Bruttoin- komst Gross income	Käytettä- vissä olevat tulot Disponibel inkomst Disposable income		
Yhteensä – Totalt – Total	10 624	2 455,0	2,12	1,49	0,92	28 460	35 030	45 730	34 975	29 182	
Perusaste – Grundnivå – Basic education	2 797	749,5	1,79	1,36	0,50	13 109	17 534	31 390	25 557	21 419	
Keskiaste – Mellannivå – Upper secondary education	4 191	954,5	2,14	1,50	1,00	26 492	30 884	39 645	31 057	27 188	
Alin korkea-aste – Lägsta utbildning på högre nivå – Lowest level of tertiary education	1 440	297,8	2,41	1,61	1,16	36 446	44 599	55 173	41 746	37 779	
Alempi korkeakouluaste – Lägre högskolenivå – Undergraduate level	981	217,1	2,31	1,57	1,24	42 142	54 061	63 533	47 043	39 894	
Yliempi korkeakouluaste – Högre högskolenivå – Graduate level	1 081	212,8	2,53	1,65	1,33	61 611	76 774	86 271	60 337	51 225	
Tutkijakoulutusaste – Forskarutbildningsnivå – Postgraduate level	134	23,2	2,40	1,62	1,26	70 739	87 014	99 645	67 905	61 224	

12. Kotitalouksien tulotaso asunnon hallintasuhteen ja suuralueen¹ mukaan 2006.
Hushållens inkomstnivå efter bostadens besittningsförhållande och storområde¹ 2006.
Income level of households by tenure status of dwelling and major area¹ 2006.

	Kotitalouksia Hushåll Households		Henkilöitä keski- määrin Personer i medeltal Persons on average	Kulutus- yksiköitä keski- määrin Konsum- tionsen- heter i medeltal Consump- tion units on average	Ammatissa toimivia keski- määrin Yrkesverk- samma i medeltal Economical- ly active on average	Asuinpin- ta-ala keski- määrin Bostadsyta i medeltal Floor area of dwelling on average	Tulotaso – Inkomstnivå – Income level Keskiarvo – Medeltal – Mean, €			
	Haastatte- lussa i intervjun In inter- view	Perus- joukossa i popula- tion In popula- tion, 1000					Palkka- ja yrittäjä- tulot Löner och företagar- inkomst Earnings	Tuotan- non- tekijätulot Faktorin- komst Factor income	Bruttotulot Bruttoin- komst Gross income	Käytettä- vissä olevat tulot Disponibel inkomst Dispo- sable income
Yhteensä – Totalt – Total	10 624	2 455,0	2,12	1,49	0,92	87,9	28 460	35 030	45 730	34 975
Oma asunto – Egen bostad – Owner-occupied dwelling	8 175	1 651,2	2,32	1,58	1,03	104,1	33 710	43 127	54 861	41 624
Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rented dwelling	2 284	750,0	1,69	1,30	0,68	54,4	17 081	17 752	26 209	20 813
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland										
Yhteensä – Totalt – Total	4 817	1 239,0	2,06	1,46	0,95	84,4	31 488	38 688	49 100	36 876
Oma asunto – Egen bostad – Owner-occupied dwelling	3 562	795,0	2,23	1,54	1,03	101,1	37 569	48 318	59 981	44 628
Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rented dwelling	1 140	406,3	1,71	1,31	0,78	53,7	19 815	20 598	28 579	22 311
Länsi-Suomi – Västra Finland – Western Finland										
Yhteensä – Totalt – Total	2 942	616,2	2,17	1,52	0,91	92,0	26 663	32 703	43 385	33 716
Oma asunto – Egen bostad – Owner-occupied dwelling	2 343	435,5	2,37	1,61	1,06	107,5	31 515	39 782	51 215	39 505
Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rented dwelling	570	170,6	1,70	1,30	0,56	54,8	14 461	15 125	24 017	19 431
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland										
Yhteensä – Totalt – Total	1 567	309,0	2,11	1,50	0,82	87,9	22 288	27 905	39 389	31 137
Oma asunto – Egen bostad – Owner-occupied dwelling	1 248	217,5	2,32	1,59	0,96	101,9	27 385	35 208	47 015	36 775
Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rented dwelling	308	88,5	1,65	1,28	0,48	55,1	10 391	10 768	21 279	17 778
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland										
Yhteensä – Totalt – Total	1 239	278,5	2,29	1,56	0,90	93,7	25 446	31 261	42 487	33 192
Oma asunto – Egen bostad – Owner-occupied dwelling	980	196,9	2,56	1,68	1,00	109,4	29 703	37 700	50 183	38 944
Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rented dwelling	249	78,6	1,62	1,27	0,63	56,1	15 092	15 538	23 706	19 157
Ahvenanmaa – Åland										
Yhteensä – Totalt – Total	59	12,3	1,87	1,41	1,21	105,3	36 874	47 506	56 477	43 267
Oma asunto – Egen bostad – Owner-occupied dwelling	42	6,3	2,37	1,66	1,30	155,4	42 208	62 221	78 017	60 347
Vuokra-asunto – Hyresbostad – Rented dwelling	17	..	..	..	..	..	..	..	..	..

¹ Vuoden 2003 NUTS2-luokituksen mukainen suuralue.
Storområdesindelning enligt 2003 års NUTS2-klassificering.
Classification of major areas according to the NUTS2 classification for 2003.

13. Kotitalouksien kulutusyksikköä kohti laskettujen tulojen jakautuminen henkilöiden kesken 2006. Desiiliryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden kulutusyksikköä kohti lasketun käytettävissä olevan tulon mukaan. Fördelning av hushållens inkomster per konsumtionsenhet för personer 2006. Decilgrupperna har bildats utgående från personer efter hushållens disponibel inkomst per konsumtionsenhet. Distribution of household income per consumption unit between persons 2006. Decile groups have been ordered from persons according to households' disposable income per consumption unit.

Desiiliryhmät Decilgrupper Decile groups	Henkilöitä Personer Persons	Tulo-osuus. % Inkomstandel, % Breakdown of income, %									Desiilin yläraja Decils övre gräns Upper limit of decile, €
		Haastatte- lussa I intervjun In interview	Perusjou- kossa I populatio- nen In populati- on, 1000	Palkat Löner Wages and salaries	Yrittäjätulot Företagar- inkomst Entre- preneurial income	Omaisuu- tulot Kapital- inkomst Property income	Tuotannon tekijätulot Faktor- inkomst Factor income	Tulonsiirrot Transfereringar Current transfers		Bruttotulot Bruttoin- komst Gross income	
I	2 274	520,5	1,4	2,2	1,3	1,4	10,7	1,5	3,4	4,0	11 721
II	2 120	519,5	2,6	3,1	3,0	2,7	12,7	2,8	4,9	5,5	14 263
III	2 284	520,0	4,6	3,8	3,8	4,4	11,6	4,1	6,0	6,5	16 616
IV	2 486	519,8	6,3	5,4	4,5	5,9	10,9	5,5	7,0	7,5	18 714
V	2 548	519,9	7,7	7,0	5,4	7,2	10,7	6,8	8,0	8,3	20 773
VI	2 694	520,6	9,7	7,2	5,7	8,8	10,2	8,5	9,1	9,3	23 155
VII	2 845	519,3	11,7	9,4	7,2	10,7	8,9	10,3	10,3	10,3	25 910
VIII	2 937	519,8	14,5	10,3	8,2	13,0	7,6	12,6	11,9	11,6	29 400
IV	3 318	519,9	16,8	17,8	11,4	15,9	7,7	15,9	14,1	13,6	35 876
X	3 948	519,7	24,7	33,8	49,5	29,8	9,1	32,0	25,3	23,3	..
Yhteensä – Totalt – Total	27 454	5 199,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	..

14. Kotitalouksien prosenttijakauma desiliiryhmittäin 2006. Desiliiryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden kulutusyksikköä kohti lasketun käytettävissä olevan tulon perusteella.
Hushållens procentfördelning i decilgrupper efter vissa klassificeringsvariablerna 2006. Decilgrupperna har bildats utgående från personer efter hushållens disponibel inkomst per konsumtionsenhet.
Percentage distribution of households by decile groups according to selected characteristics 2006. Decile groups have been ordered from persons according to households' disposable income per consumption unit 2006.

	Desiliiryhmät – Decilgrupper – Decile groups										Yhteensä Totalt Total
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Sosioekonominen asema – Socioekonomisk ställning – Socio-economic group											
Maatalousyrittäjät – Lantbruksföretagare – Employers and own-account workers in agriculture	9,0	5,3	7,4	6,8	8,4	9,0	9,5	12,0	14,3	18,3	100,0
Muut yrittäjät – Övriga företagare – Other employers and own-account workers	12,4	6,0	6,3	7,5	7,4	7,7	7,6	7,6	11,5	25,9	100,0
Ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän – Upper-level salaried employees	(0,3)	1,2	2,9	4,0	5,9	8,2	11,3	16,2	20,8	29,2	100,0
Alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän – Lower-level salaried employees	3,8	5,9	9,9	11,4	11,8	13,3	13,1	13,4	11,7	5,7	100,0
Työntekijät – Arbetare – Workers	3,7	8,2	10,9	13,5	13,7	13,0	13,6	11,6	8,9	2,9	100,0
Opiskelijat – Studerande – Students	79,0	12,6	6,2	(0,8)	(0,0)	(–)	(1,2)	(–)	(0,0)	(0,2)	100,0
Eläkeläiset – Pensionärer – Pensioners	13,8	22,5	15,4	11,1	10,0	8,1	6,3	4,1	4,2	4,4	100,0
Työttömät – Arbetslösa – Unemployed	62,8	19,0	6,0	4,8	2,0	(1,3)	1,6	1,7	(0,6)	(0,2)	100,0
Muut – Övriga – Others	61,5	15,7	(5,5)	(9,8)	(2,6)	(0,4)	(–)	(2,7)	(0,8)	(1,1)	100,0
Maatalousyrittäjät – Lantbruksföretagare – Employers and own-account workers in agriculture											
Maatalousyrittäjät – Lantbruksföretagare – Employers and own-account workers in agriculture	1,1	0,7	1,2	1,2	1,5	1,6	1,7	2,2	2,5	3,1	1,6
Muut yrittäjät – Övriga företagare – Other employers and own-account workers	5,6	3,1	3,7	4,7	4,7	4,9	4,8	4,9	7,3	16,0	5,9
Ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän – Upper-level salaried employees	(0,4)	1,8	4,9	7,1	10,6	15,1	20,5	29,9	37,7	51,5	16,9
Alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän – Lower-level salaried employees	4,4	7,8	15,1	18,3	19,3	22,1	21,6	22,3	19,2	9,1	15,3
Työntekijät – Arbetare – Workers	5,8	14,4	22,2	28,9	29,8	28,6	29,5	25,6	19,2	6,0	20,3
Opiskelijat – Studerande – Students	20,3	3,6	2,1	(0,3)	(0,0)	(–)	(0,4)	(–)	(0,0)	(0,1)	3,3
Eläkeläiset – Pensionärer – Pensioners	32,2	58,7	47,0	35,7	32,6	26,8	20,7	13,8	13,7	13,9	30,4
Työttömät – Arbetslösa – Unemployed	23,9	8,1	3,0	2,5	1,1	(0,7)	0,8	0,9	(0,3)	(0,1)	5,0
Muut – Övriga – Others	6,3	1,8	(0,7)	(1,4)	(0,4)	(0,1)	(–)	(0,4)	(0,1)	(0,1)	1,3
Yhteensä – Totalt – Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Viitehenkilön ikä – Referenspersonens ålder – Age of reference person											
– 24 vuotta / år / years	43,6	12,8	13,4	9,6	5,9	4,9	4,6	4,0	(1,0)	(0,1)	100,0
25 – 34 vuotta / år / years	13,9	8,6	9,7	9,4	11,3	10,2	10,1	10,0	10,2	6,6	100,0
35 – 44 vuotta / år / years	9,2	8,4	8,7	9,4	10,0	10,4	11,1	10,7	12,0	10,1	100,0
45 – 54 vuotta / år / years	9,5	5,5	6,3	8,9	7,9	10,1	11,7	12,8	13,1	14,3	100,0
55 – 64 vuotta / år / years	9,6	7,9	6,9	7,2	9,0	9,4	9,3	11,9	12,0	16,7	100,0
65 – vuotta / år / years	11,8	23,7	15,5	11,9	9,9	7,9	6,8	3,8	4,1	4,6	100,0
– 24 vuotta / år / years	23,2	7,7	9,3	7,1	4,4	3,7	3,4	3,1	(0,8)	(0,1)	7,0
25 – 34 vuotta / år / years	16,4	11,4	15,0	15,3	18,7	17,1	16,8	16,8	16,8	10,6	15,4
35 – 44 vuotta / år / years	12,1	12,5	15,1	17,1	18,6	19,6	20,7	20,3	22,2	18,3	17,3
45 – 54 vuotta / år / years	13,9	9,1	12,0	17,8	16,1	20,9	23,9	26,6	26,6	28,3	19,0
55 – 64 vuotta / år / years	13,4	12,4	12,7	13,8	17,7	18,7	18,3	23,8	23,5	31,7	18,2
65 – vuotta / år / years	20,9	47,0	35,9	28,9	24,5	20,0	16,9	9,5	10,1	11,1	23,1
Yhteensä – Totalt – Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(14. jatk. – forts. – cont.)

(14. jatk. – forts. – cont.)

	Desiliiryhmät – Decilgrupper – Decile groups										Yhteensä Totalt Total
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Koulutusaste – Utbildningsnivå – Level of education											
Perusaste – Grundnivå – Basic education	17,6	20,5	13,6	11,6	9,5	7,9	6,4	5,3	4,0	3,6	100,0
Keskiaste – Mellannivå – Upper secondary education	16,7	11,0	11,2	10,3	11,0	8,9	9,8	8,4	8,2	4,6	100,0
Alin korkea-aste – Lägsta utbildning på högre nivå – Lowest level of tertiary education	4,2	5,5	6,9	8,5	9,4	12,1	12,5	14,4	14,0	12,6	100,0
Alempi korkeakouluaste – Lägre högskolenivå – Undergraduate level	4,6	2,5	5,1	5,8	7,6	13,3	13,5	15,2	15,5	16,9	100,0
Ylempi korkeakouluaste – Högre högskolenivå – Graduate level	3,0	2,3	2,0	4,4	3,6	7,1	9,1	12,3	19,8	36,3	100,0
Tutkijakoulutusaste – Forskarutbildningsnivå – Postgraduate level	(4,1)	(0,7)	(0,4)	(0,9)	(0,3)	(5,2)	(6,5)	9,8	16,5	55,7	100,0
Perusaste – Grundnivå – Basic education	41,1	53,9	41,8	37,5	31,1	26,2	21,0	17,7	12,9	11,4	30,5
Keskiaste – Mellannivå – Upper secondary education	49,6	36,7	43,5	42,2	46,0	37,8	40,8	35,8	34,1	18,7	38,9
Alin korkea-aste – Lägsta utbildning på högre nivå – Lowest level of tertiary education	3,9	5,7	8,4	10,8	12,2	16,0	16,3	19,1	18,2	15,9	12,1
Alempi korkeakouluaste – Lägre högskolenivå – Undergraduate level	3,1	1,9	4,5	5,4	7,2	12,8	12,8	14,7	14,7	15,6	8,8
Ylempi korkeakouluaste – Högre högskolenivå – Graduate level	2,0	1,7	1,8	4,0	3,4	6,7	8,4	11,7	18,4	32,8	8,7
Tutkijakoulutusaste – Forskarutbildningsnivå – Postgraduate level	(0,3)	(0,1)	(0,0)	(0,1)	(0,0)	(0,5)	(0,7)	1,0	1,7	5,5	0,9
Yhteensä – Totalt – Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Elinvaihe – Livsfas – Stage of life-cycle											
Yhden hengen taloudet – Enpersonhushåll – One-person households											
– 24 vuotta / år / years	23,8	17,8	10,8	8,6	7,8	7,1	7,4	5,7	5,6	5,3	100,0
25 – 34 vuotta / år / years	56,4	15,1	10,4	6,1	3,2	(3,2)	(4,6)	(0,9)	(0,0)	(–)	100,0
35 – 44 vuotta / år / years	24,0	9,8	8,2	9,7	10,4	10,9	10,2	7,9	5,1	3,7	100,0
45 – 54 vuotta / år / years	19,0	8,3	(4,0)	7,0	11,4	8,6	11,0	7,8	12,0	10,9	100,0
55 – 64 vuotta / år / years	20,7	8,3	5,4	12,1	6,6	8,1	10,4	10,2	10,2	8,0	100,0
65 – vuotta / år / years	20,1	13,5	10,5	7,2	9,5	8,6	7,0	8,8	6,4	8,5	100,0
65 – vuotta / år / years	18,3	31,3	16,6	8,8	6,7	5,1	4,9	2,1	3,1	3,1	100,0
Yksinhuoltajataloudet – Ensamförsörjarkhushåll – Single-parent households											
19,7	18,1	23,4	13,4	6,1	9,2	3,2	3,2	2,1	(1,6)	100,0	
Lapsettomat parit – Par utan barn – Childless couples											
– 24 vuotta / år / years	4,4	6,7	8,2	9,2	9,2	9,8	10,1	12,1	14,0	16,3	100,0
25 – 34 vuotta / år / years	22,5	10,8	17,0	15,1	11,6	7,0	4,6	9,0	(2,5)	(–)	100,0
35 – 44 vuotta / år / years	5,3	4,2	6,6	5,0	8,7	10,2	11,2	15,6	19,5	13,6	100,0
45 – 54 vuotta / år / years	4,4	(5,1)	(4,7)	(1,9)	(2,7)	7,4	9,7	13,5	26,5	24,1	100,0
55 – 64 vuotta / år / years	3,3	2,4	2,7	3,6	4,7	7,6	11,5	16,1	20,4	27,6	100,0
65 – vuotta / år / years	1,5	3,8	3,3	7,4	7,8	9,8	10,9	14,9	16,4	24,1	100,0
65 – vuotta / år / years	2,9	12,1	14,8	15,9	14,0	11,8	9,5	6,1	5,8	7,1	100,0

(14. jatk. – forts. – cont.)

	Desilityrhmät – Decilgrupper – Decile groups										Yhteensä Totalt Total
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Parit, joilla lapsia – Par med barn – <i>Couples with children</i>	6,4	6,8	9,5	10,7	11,6	11,9	12,1	11,7	10,4	9,0	100,0
Kaikki lapset alle 7 vuotta – Alla barn under 7 år – <i>All children under 7 years</i>	8,7	7,3	11,7	10,9	12,8	10,6	13,1	8,4	9,4	7,0	100,0
Nuorin alle 7 vuotta – Det yngsta under 7 år – <i>Youngest child under 7 years</i>	8,2	10,6	10,2	13,3	12,2	11,9	7,8	10,2	8,4	7,2	100,0
Nuorin 7–12 vuotta – Det yngsta 7–12 år – <i>Youngest child 7–12 years</i>	3,1	5,3	7,5	10,5	10,2	12,8	12,2	16,1	12,1	10,2	100,0
Nuorin 13–17 vuotta – Det yngsta 13–17 år – <i>Youngest child 13–17 years</i>	4,1	4,0	6,6	8,0	9,9	14,3	12,7	14,5	13,6	12,1	100,0
Parit, joilla sekä alle että yli 18-v. lapsia – Par med barn både under och över 18 år – <i>Couples with children aged both under and over 18</i>	7,0	6,0	10,1	9,8	12,2	10,7	15,4	9,8	8,3	10,5	100,0
Muut kotitaloudet – Övriga hushåll – <i>Other households</i>	6,9	9,1	7,0	9,7	12,8	9,9	11,6	11,4	11,2	10,4	100,0
Yhden hengen taloudet – Enpersonhushåll – <i>One-person households</i>	70,2	59,0	41,9	35,0	32,5	30,0	30,7	24,2	23,0	21,5	38,6
– 24 vuotta / år / years	17,0	5,1	4,1	2,5	1,4	(1,4)	(2,0)	(0,4)	(0,0)	(–)	3,9
25 – 34 vuotta / år / years	10,0	4,6	4,5	5,5	6,1	6,5	5,9	4,7	3,0	2,1	5,4
35 – 44 vuotta / år / years	5,9	2,9	(1,7)	3,0	5,0	3,8	4,8	3,5	5,2	4,6	4,1
45 – 54 vuotta / år / years	8,6	3,9	2,9	6,9	3,9	4,8	6,1	6,1	5,9	4,5	5,4
55 – 64 vuotta / år / years	10,6	7,9	7,3	5,2	7,0	6,4	5,1	6,6	4,7	6,0	6,9
65 – vuotta / år / years	18,0	34,5	21,4	11,9	9,2	7,1	6,8	3,0	4,2	4,1	12,8
Yksinhuoltajataloudet – Ensamförsörjarkhushåll – <i>Single-parent households</i>	6,0	6,1	9,3	5,6	2,6	4,0	1,4	1,4	0,9	(0,7)	4,0
Lapsettomat parit – Par utan barn – <i>Childless couples</i>	10,0	17,2	24,4	28,9	29,5	31,7	32,2	39,2	44,6	50,6	29,7
– 24 vuotta / år / years	3,6	2,0	3,6	3,4	2,6	1,6	1,0	2,1	(0,6)	(–)	2,1
25 – 34 vuotta / år / years	1,8	1,6	2,9	2,3	4,1	4,8	5,2	7,4	9,1	6,2	4,4
35 – 44 vuotta / år / years	0,7	(0,9)	(1,0)	(0,4)	(0,6)	1,6	2,1	3,0	5,8	5,1	2,0
45 – 54 vuotta / år / years	1,0	0,9	1,1	1,6	2,1	3,4	5,1	7,2	8,9	11,8	4,1
55 – 64 vuotta / år / years	1,0	2,8	2,8	6,5	7,0	8,9	9,8	13,6	14,7	21,0	8,4
65 – vuotta / år / years	1,9	9,2	13,0	14,7	13,2	11,3	8,9	5,9	5,5	6,5	8,8
Parit, joilla lapsia – Par med barn – <i>Couples with children</i>	9,8	11,8	19,1	22,7	25,0	26,2	26,2	25,7	22,3	19,0	20,1
Kaikki lapset alle 7 vuotta – Alla barn under 7 år – <i>All children under 7 years</i>	4,0	3,7	7,0	6,9	8,2	6,9	8,4	5,4	6,0	4,4	6,0
Nuorin alle 7 vuotta – Det yngsta under 7 år – <i>Youngest child under 7 years</i>	2,4	3,5	4,0	5,4	5,1	5,0	3,2	4,3	3,5	2,9	3,9
Nuorin 7–12 vuotta – Det yngsta 7–12 år – <i>Youngest child 7–12 years</i>	1,1	2,1	3,5	5,1	5,1	6,5	6,1	8,2	6,0	5,0	4,7
Nuorin 13–17 vuotta – Det yngsta 13–17 år – <i>Youngest child 13–17 years</i>	1,0	1,1	2,1	2,7	3,4	4,9	4,3	5,0	4,6	4,0	3,2
Parit, joilla sekä alle että yli 18-v. lapsia – Par med barn både under och över 18 år – <i>Couples with children aged both under and over 18</i>	1,3	1,3	2,5	2,6	3,2	2,9	4,1	2,7	2,2	2,7	2,5
Muut kotitaloudet – Övriga hushåll – <i>Other households</i>	4,0	6,0	5,3	7,8	10,4	8,3	9,5	9,5	9,1	8,3	7,6
Yhteensä – Totalt – <i>Total</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15. Saatujen tulonsiirtojen rakenne desiiliryhmittäin 2006. Desiiliryhmät on muodostettu henkilöiden kesken kotitalouden kulutusyksikköä kohti lasketun käytettävissä olevan tulon mukaan.
De erhållna transfereringarnas struktur i decilgrupperna 2006. Decilgrupperna har bildats utgående från personer efter hushållens disponibel inkomst per konsumtionsenhet.
Current transfers received: Decile groups have been ordered from persons according to households' disposable income per consumption unit 2006.

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Desiiliryhmät – Decilgrupper – Decile groups										Kaikki koti- taloudet Samtliga hushåll All hou- seholds
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	1 110	871	866	917	948	974	1 031	1 070	1 247	1 590	10 624
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	320,5	285,3	244,6	232,8	228,7	225,5	228,4	224,5	229,3	235,3	2 455,0
Henkilöitä perusjoukossa – Personer i populationen – Persons in population	520,5	519,5	520,0	519,8	519,9	520,6	519,3	519,8	519,9	519,7	5 199,0
Kotitalouden keskikoko – Hushållets medelstorlek – Average size of households	1,62	1,82	2,13	2,23	2,27	2,31	2,27	2,32	2,27	2,21	2,12
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,29	1,42	1,55	1,68	1,77	1,76	1,81	1,87	1,88	1,89	1,67
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	0,34	0,40	0,57	0,55	0,50	0,55	0,47	0,45	0,39	0,32	0,45
Kulutusyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,26	1,35	1,48	1,53	1,56	1,57	1,57	1,59	1,58	1,56	1,49
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	0,22	0,34	0,58	0,82	0,96	1,07	1,24	1,41	1,47	1,50	0,92
1. Sairausajan toimeentuloturva – Utkomstskydd under sjukdomstid – Income maintenance during illness	144	84	171	325	190	146	231	231	214	197	189
2. Toimintarajoitteisuuteen liittyvä tuki – Stöd vid funktionsbegränsning – Support related to disability	890	1 463	1 494	1 211	1 576	1 963	1 211	1 553	1 548	1 462	1 416
3. Vanhuuden turva – Utkomstskydd under ålderdomen – Old-age security	1 840	5 522	5 757	6 020	6 153	5 815	5 456	4 388	4 708	6 340	5 090
4. Lesken ja muiden omaisten tuki – Stöd för änka/änkling och andra anhöriga – Survivors' benefits	245	757	749	758	501	785	606	437	356	588	571
5. Lapsiperheiden etuudet – Förmåner till barnfamiljer – Benefits to families with children	895	1 108	1 414	1 355	1 220	1 171	1 033	812	766	670	1 042
6. Työttömyysturva – Utkomstskydd för arbetslösa – Unemployment security	2 091	1 738	1 581	1 479	1 632	1 337	1 270	1 040	826	662	1 401
7. Asumisen tuet – Stöd för boende – Housing support	1 537	825	433	209	107	54	44	36	17	26	386
8. Opintoetuudet – Studieförmåner – Student benefits	577	215	285	159	162	102	91	81	69	200	210
9. Muu toimeentuloturva – Annat utkomstskydd – Other income maintenance	736	279	201	81	50	14	22	9	3	11	166
Muut saadut tulonsiirrot – Andra erhållna transfereringar – Other current transfers received	300	252	338	319	321	155	119	115	183	125	227
Saadut tulonsiirrot yhteensä – Erhållna transfereringar sammanlagt – Current transfers received, total	9 254	12 245	12 422	11 916	11 913	11 541	10 082	8 701	8 690	10 281	10 700
Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	1 275	2 635	4 374	6 175	7 796	9 745	11 912	14 673	18 287	36 321	10 756
Käytettävissä olevat tulot – Disponibel inkomst – Disposable income	11 924	17 624	22 806	27 016	30 781	34 584	38 530	43 831	50 710	85 141	34 975
Tuotannon tekijätulot – Faktorinkomst – Factor income	3 943	8 014	14 758	21 275	26 664	32 787	40 361	49 803	60 307	111 181	35 030
Bruttotulot – Bruttoinkomst – Gross income	13 197	20 258	27 180	33 191	38 577	44 328	50 443	58 504	68 998	121 462	45 730

16. Saatujen tulonsiirtojen rakenne kotitalouden elinvaiheen mukaan 2006.
De erhållna transfereringarnas struktur efter hushållens livsfas 2006.
Current transfers received: structure by stage of life cycle 2006.

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Yhden hengen taloudet – Enpersonshushåll – One-person households				Yksinhuoltaja- taloudet Ensamförsör- jarhushåll Single- parent households	Lapsettomat parit – Par utan barn – Childless couples			
	Vuotta – År – Years			Yhteensä Totalt Total		Vuotta – År – Years			Yhteensä Totalt Total
	–34	35–64	65–			–34	35–64	65–	
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	676	1 053	603	2 332	336	560	1 974	946	3 480
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	230,1	401,8	314,9	946,8	97,0	158,8	355,8	215,5	730,2
Kotitalouden keskikoko – Hushållets medelstorlek – Average size of households	1,00	1,00	1,00	1,00	2,72	2,00	2,00	2,00	2,00
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,00	1,00	1,00	1,00	1,14	2,00	2,00	2,00	2,00
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	0,00	0,00	0,00	0,00	1,58	0,00	0,00	0,00	0,00
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medel- tal – Average number of consumption units	1,00	1,00	1,00	1,00	1,66	1,50	1,50	1,50	1,50
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medel- tal – Average number of economically active household members	0,58	0,59	0,00	0,39	0,75	1,51	1,35	0,06	1,01
1. Sairausajan toimeentuloturva – Utkomstskydd under sjukdomstid – Income maintenance during illness	37	205	4	98	235	222	366	27	234
2. Toimintarajoitteisuuteen liittyvä tuki – Stöd vid funktionsbegränsning – Support related to disability	460	2 179	303	1 137	605	303	3 422	1 110	2 061
3. Vanhuuden turva – Utkomstskydd under ålderdomen – Old-age security	3	1 036	11 444	4 246	127	0	3 771	26 947	9 792
4. Lesken ja muiden omaisten tuki – Stöd för änka/änkling och andra anhöriga – Survivors' benefits	3	368	2 838	1 101	782	7	140	181	123
5. Lapsiperheiden etuudet – Förmåner till barnfamiljer – Benefits to families with children	7	5	0	4	3 806	12	6	0	6
6. Työttömyysturva – Utkomstskydd för arbetslösa – Unemployment security	709	1 703	108	931	1 404	1 054	2 587	855	1 742
7. Asumisen tuet – Stöd för boende – Housing support	822	418	446	525	1 300	763	62	63	215
8. Opintoetuudet – Studieförmåner – Student benefits	689	11	0	172	159	1 061	68	9	266
9. Muu toimeentuloturva – Annat utkomstskydd – Other income maintenance	344	225	67	201	371	287	44	31	93
Muut saadut tulonsiirrot – Andra erhållna transfereringar – Other current transfers received	491	82	129	197	1 392	275	64	168	141
Saadut tulonsiirrot yhteensä – Erhållna transfereringar sam- manlagt – Current transfers received, total	3 565	6 233	15 338	8 613	10 181	3 983	10 529	29 390	14 673
Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	4 219	7 105	3 213	5 110	6 370	10 504	16 983	7 673	12 826
Käytettävissä olevat tulot – Disponibel inkomst – Disposable income	15 882	21 732	17 105	18 771	27 718	34 956	48 518	32 912	40 961
Tuotantontekijätulot – Faktorinkomst – Factor income	16 535	22 601	4 980	15 267	23 906	41 477	54 971	11 195	39 114
Bruttotulot – Bruttoinkomst – Gross income	20 101	28 835	20 318	23 880	34 088	45 461	65 501	40 585	53 787

(16. jatk. – forts. – cont.)

(16. jatk. – forts. – cont.)

Keskiarvo – Medeltal – Mean, €	Parit, joilla lapsia – Par med barn – Couples with children					Yhteensä Totalt Total	Muut Övriga Others
	Kaikki lapset alle 7 v Alla barn under 7 år All children under 7 years	Nuorin alle 7 v Det yngsta under 7 år Youngest child under 7 years	Nuorin 7–12 v Det yngsta 7–12 år Youngest child 7–12 years	Nuorin 13–17 v Det yngsta 13–17 år Youngest child 13–17 years	Parit, joilla sekä alle että yli 18-v. lapsia Par med barn både under och över 18 år Couples with children aged both under and over 18		
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	728	560	683	566	611	3 148	1 328
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	146,3	95,0	114,4	77,5	60,8	493,9	187,2
Kotitalouden keskikoko – Hushållets medelstorlek – Average size of households	3,52	4,89	4,02	3,37	4,88	4,04	2,84
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	2,00	2,00	2,00	2,00	3,15	2,14	2,77
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	1,52	2,89	2,02	1,37	1,73	1,90	0,07
Kulutusyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,96	2,42	2,19	2,14	2,78	2,23	1,91
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	1,41	1,59	1,81	1,78	2,06	1,68	1,31
1. Sairausajan toimeentuloturva – Utkomstskydd under sjukdomstid – Income maintenance during illness	136	186	338	292	245	230	342
2. Toimintarajoitteisuuteen liittyvä tuki – Stöd vid funktionsbegränsning – Support related to disability	265	297	929	1 204	1 279	697	2 632
3. Vanhuuden turva – Utkomstskydd under ålderdomen – Old-age security	0	40	118	663	300	176	6 556
4. Lesken ja muiden omaisten tuki – Stöd för änka/änkling och andra anhöriga – Survivors' benefits	11	184	77	219	11	92	797
5. Lapsiperheiden etuudet – Förmåner till barnfamiljer – Benefits to families with children	6 560	6 260	2 752	1 697	2 515	4 360	154
6. Työttömyysturva – Utkomstskydd för arbetslösa – Unemployment security	1 354	1 598	1 514	1 462	1 578	1 482	2 237
7. Asumisen tuet – Stöd för boende – Housing support	318	292	143	74	319	235	272
8. Opintoetuudet – Studieförmåner – Student benefits	228	164	87	62	356	173	305
9. Muu toimeentuloturva – Annat utkomstskydd – Other income maintenance	174	235	91	67	230	157	196
Muut saadut tulonsiirrot – Andra erhållna transfereringar – Other current transfers received	160	204	196	198	237	192	205
Saadut tulonsiirrot yhteensä – Erhållna transfererin- gar sammanlagt – Current transfers received, total	9 206	9 460	6 244	5 936	7 069	7 793	13 695
Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers paid	14 066	18 164	19 972	19 721	22 596	18 159	13 977
Käytettävissä olevat tulot – Disponibel inkomst – Disposable income	44 494	55 195	55 808	54 704	66 296	53 457	48 573
Tuotannontekijätulot – Faktorinkomst – Factor income	49 354	63 899	69 535	68 488	81 823	63 822	48 855
Bruttotulot – Bruttoinkomst – Gross income	58 560	73 359	75 780	74 425	88 892	71 616	62 550

17. Saatujen tulonsiirtojen rakenne sosioekonomisen aseman mukaan 2006.
De erhållna transfereringarnas struktur efter socioekonomisk ställning 2006.
Current transfers received: structure by socio-economic group 2006.

Keskiaarvo – Medeltal – Mean, €	Ylemmät toimi- henkilöt Högre tjänstemän Upper-level salaried employees	Alemmat toimi- henkilöt Lägre tjänstemän Lower-level salaried employees	Työn- tekijät Arbetare Workers	Maatalous- yrittäjät Jordsbruks- företagare Employers and own- account workers in agriculture	Muut yrittäjät Övriga företagare Other employers and own- account workers	Eläkeläiset Pensionärer Pensioners	Työttömät Arbetslösa Unem- ployed	Muut Övriga Others	Kaikki koti- taloudet Samtliga hushåll All hou- seholds
Kotitalouksia haastattelussa – Hushåll i intervjun – Number of households interviewed	1 993	1 453	1 804	813	1 323	2 351	442	445	10 624
Kotitalouksia perusjoukossa – Hushåll i populationen – Number of households in population, 1000	414,9	374,7	497,2	40,4	145,1	746,0	121,8	115,1	2 455,0
Kotitalouden keskikoko – Hushållens medelstorlek – Average size of households	2,66	2,33	2,43	3,25	2,67	1,49	1,73	1,51	2,12
Aikuisia keskimäärin – Vuxna i medeltal – Average number of adults	1,87	1,73	1,81	2,30	1,90	1,47	1,35	1,24	1,67
Lapsia keskimäärin – Barn i medeltal – Average number of children	0,78	0,60	0,63	0,95	0,77	0,02	0,37	0,27	0,45
Kulutussyksiköitä keskimäärin – Konsumtionsenheter i medeltal – Average number of consumption units	1,71	1,58	1,62	1,99	1,73	1,24	1,31	1,20	1,49
Ammatissa toimivia keskimäärin – Yrkesverksamma i medeltal – Average number of economically active household members	1,59	1,46	1,43	1,75	1,56	0,04	0,06	0,03	0,92
1. Sairausajan toimeentuloturva – Utkomstskydd under sjukdomstid – Income maintenance during illness	89	177	268	617	352	78	248	554	189
2. Toimintarajoitteisuuteen liittyvä tuki – Stöd vid funktionsbegränsning – Support related to disability	478	1 019	942	1 353	807	2 897	394	418	1 416
3. Vanhuuden turva – Utkomstskydd under ålderdomen – Old-age security	910	772	766	2 068	963	14 973	355	108	5 090
4. Lesken ja muiden omaisten tuki – Stöd för änka/änkling och andra anhöriga – Survivors' benefits	112	221	197	301	192	1 441	297	213	571
5. Lapsiperheiden etuudet – Förmåner till barnfamiljer – Benefits to families with children	1 719	1 281	1 467	1 772	1 748	44	826	1 549	1 042
6. Työttömyysturva – Utkomstskydd för arbetslösa – Unemployment security	817	886	1 406	407	1 045	1 143	7 651	1 027	1 401
7. Asumisen tuet – Stöd för boende – Housing support	79	177	215	113	201	387	1 715	1 822	386
8. Opintoetuudet – Studieförmåner – Student benefits	239	198	188	193	176	15	89	1 679	210
9. Muu toimeentuloturva – Annat utkomstskydd – Other income maintenance	18	70	92	20	45	78	1 490	712	166
Muut saadut tulonsiirrot – Övriga erhållna transfereringar – Other current transfers received	209	266	200	68	193	156	366	696	227
Saadut tulonsiirrot yhteensä – Erhållna transfereringar sammanlagt – Other current transfers received	4 671	5 066	5 740	6 912	5 721	21 211	13 430	8 778	10 700
Maksetut tulonsiirrot – Betalda transfereringar – Current transfers received, total	23 886	10 853	10 228	13 777	17 716	5 037	2 281	1 588	10 756
Käytettävissä olevat tulot – Disponibel inkomst – Disposable income	55 957	35 995	34 586	53 332	58 818	23 954	15 887	12 831	34 975
Tuotannontekijätulot – Faktorinkomst – Factor income	75 173	41 782	39 073	60 197	70 808	7 779	4 738	5 641	35 030
Bruttotulot – Bruttoinkomst – Gross income	79 843	46 848	44 813	67 108	76 529	28 990	18 168	14 418	45 730

18. Kotitalouksien tulojen keskiarvot sosioekonomisen ryhmän mukaan 2006.
Medelför hushållens inkomster efter socioekonomisk grupp 2006.
Household income: standard errors by socio-economic group 2006.

Sosioekonominen pääryhmä Socioekonomisk huvudgrupp Socio-economic main group	Kotitalouksia perusjoukossa Hushåll i populationen Households in population, 1000	Keski- virhe Medelfel Standard error, %	Palkka- ja yrittäjätulot Löner och företagar- inkomst Earnings		Omaisuu- tulot Kapitalinkomst Income from property		Saadut tulonsiirrot Erhållna transfereringar Current transfers received		Maksetut tulo- siirrot Betalda transfereringar Current transfers paid		Käytettävissä olevat tulot Disponibel inkomst Disposable income	
			Keski- arvo Medeltal Mean, €	Keski- virhe Medelfel Standard error, %	Keski- arvo Medeltal Mean, €	Keski- virhe Medelfel Standard error, %	Keski- arvo Medeltal Mean, €	Keski- virhe Medelfel Standard error, %	Keski- arvo Medeltal Mean, €	Keski- virhe Medelfel Standard error, %	Keski- arvo Medeltal Mean, €	Keski- virhe Medelfel Standard error, %
Kaikki kotitaloudet Samtliga hushåll All households	2 455,0	0,57	28 460	0,91	6 570	4,99	10 700	0,99	10 756	1,23	34 975	0,91
Ylemmät toimihenkilöt Högre tjänstemän Upper-level salaried employees	414,9	2,34	66 191	1,71	8 981	12,38	4 671	3,91	23 886	2,45	55 957	1,98
Alemmat toimihenkilöt Lägre tjänstemän Lower-level salaried employees	374,7	2,96	37 772	1,46	4 009	4,57	5 066	4,07	10 853	1,73	35 995	1,31
Työntekijät Arbetare Workers	497,2	2,50	36 056	1,26	3 017	3,71	5 740	3,13	10 228	1,50	34 586	1,09
Maatalousyrittäjät Lantbruksföretagare Self-employed persons in agriculture	40,4	4,42	45 692	3,90	14 505	12,89	6 912	4,30	13 777	5,28	53 332	3,64
Muut yrittäjät Övriga företagare Other self-employed persons	145,1	3,71	43 859	2,91	26 949	15,55	5 721	4,97	17 716	6,79	58 818	5,98
Eläkeläiset Pensionärer Pensioners	746,0	1,34	1 762	9,30	6 017	3,90	21 211	1,08	5 037	2,64	23 954	1,29
Työttömät Arbetslösa Unemployed	121,8	5,25	2 797	8,20	1 941	12,62	13 430	2,55	2 281	4,34	15 887	2,90
Muut Övriga Others	115,1	6,02	4 069	6,29	1 572	27,95	8 778	4,70	1 588	7,75	12 831	4,16

Tulonsaajakohtaiset taulukot
Individtabeller
Individual tables

19. Ammatissa toimivien lukumäärä ja tulotaso sosioekonomisen aseman mukaan 2006.
Antal yrkesverksamma och inkomstnivå efter socioekonomisk ställning 2006.
Number and income level of economically active by socio-economic group 2006.

Sosioekonominen asema Socioekonomisk ställning Socio-economic group	Lukumäärä – Antal – Number		Tulotaso – Inkomstnivå – Income level, €						
	Haastatte- lussa i intervjun In interview	Perus- joukossa i populatio- nen In populati- on, 1000	Palkat Löner Wages and salaries	Yrittäjätulot Företagar- inkomst Entrepre- neurial income	Omaisuu- s- tulot Kapitalin- komst Income from property	Tuotannon tekijätulot Faktorinkomst Factor income			Keskiarvon keskivirhe Medelfel av medel- värde Standard error of the mean, %
						Keskiarvo Medeltal Mean	Keskiarvo Medeltal Mean	Keskiarvo Medeltal Mean	
Kaikki ammatissa toimivat – Samtliga yrkesverksamma – All economically active	12 497	2 251,8	27 548	2 247	2 579	32 375	26 827	1,2	
1. Yrittäjät ja avustavat perheenjäsenet – Företagare och medhjälpande familje- medlemmar – Self-employed persons and unpaid family workers	3 641	310,7	8 865	14 838	10 870	34 574	21 814	5,8	
11. Maatalousyrittäjät – Jordbruksföretagare – Self-employed persons in agriculture	1 373	68,3	2 510	21 198	4 133	27 841	21 403	5,4	
12. Muut yrittäjät – Övriga företagare – Other self-employed persons	2 268	242,4	10 656	13 046	12 769	36 470	21 867	7,0	
121. Pientyönantajat – Småföretagare – Small employers	703	66,9	11 264	15 000	12 290	38 554	25 187	9,8	
122. Muut työnantajat – Övriga arbetsgivare – Other employers	305	39,6	28 847	10 009	47 201	86 057	50 354	15,4	
123. Yksinäisyrittäjät – Ensamföretagare – Own-account workers	1 059	109,9	4 386	12 492	2 998	19 877	15 292	4,9	
124. Vapaiden ammattien harjoittajat – Fria yrkesutövare – Self-employed persons in liberal occupations	201	26,1	7 912	14 974	2 914	25 800	20 729	7,5	
2. Palkansaajat – Löntagare – Employees	8 856	1 941,1	30 539	232	1 252	32 023	27 269	1,0	
21. Ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän – Upper-level salaried employees	2 821	554,9	44 734	455	3 254	48 442	40 026	2,2	
211. Johtotehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän i ledande ställning – Senior officials and upper management	935	162,9	59 278	355	3 906	63 539	52 114	3,7	
212. Suunnittelu- ja tutkimustehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän inom planering och forskning – Senior officials and employees in research and planning	817	177,7	39 667	280	2 944	42 891	38 188	4,6	
213. Opetustehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän inom utbildning – Senior officials and employees in education and training	544	110,4	34 520	550	1 209	36 280	35 100	2,1	
214. Muut ylemmät toimihenkilöt – Övriga högre tjänstemän – Other senior officials and employees	525	104,0	41 454	808	4 931	47 193	36 495	6,3	

19. (jatk. – forts. – cont.)

Sosioekonominen asema Socioekonomisk ställning Socio-economic group	Lukumäärä – Antal – Number		Tulotaso – Inkomstnivå – Income level, €										
	Haastatte- lussa I intervjun In interview	Perus- joukossa I populatio- nen In populati- on, 1000	Palkat Löner Wages and salaries	Yrittäjätulot Företagar- inkomst Entrepre- neurial income	Omaisuu- tulot Kapitalin- komst Income from property	Tuotantontekijätulot Faktorinkomst Factor income		Keskiarvon Medeltal Mean	Keskiarvon Medeltal Mean	Keskiarvo Medeltal Mean	Keskiarvo Medeltal Mean	Mediaani Median Median	Keskiarvon keskivirhe Medeltal av medel- värde Standard error of the mean, %
			Keskiarvo Medeltal Mean	Keskiarvo Medeltal Mean	Keskiarvo Medeltal Mean	Keskiarvo Medeltal Mean	Mediaani Median Median						
22. Alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän – Lower-level salaried employees	3 157	685,1	25 257	122	590	25 969	24 960	0,8					
221. Työnjohtotehtävissä toimivat alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän i förmansställning – Supervisors	475	109,6	30 451	184	689	31 324	30 273	2,0					
222. Itsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän med självständigt kontorsarbete – Lower-level salaried employees, independent work	1 209	268,2	24 341	104	763	25 208	24 151	1,6					
223. Epäitsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän med osjälvständigt kontorsarbete – Lower-level salaried employees, routine work	149	31,0	21 615	110	380	22 105	22 469	3,6					
224. Muut alemmat toimihenkilöt – Övriga lägre tjänstemän – Other lower-level salaried employees	1 324	276,3	24 494	116	407	25 017	24 860	1,1					
23. Työntekijät – Arbetare – Workers	2 878	701,0	24 464	163	315	24 942	24 358	0,9					
231. Maataloustyöntekijät – Lantbruksarbetare – Workers in agriculture, forestry, etc.	134	27,4	18 785	209	261	19 254	20 705	3,9					
232. Teollisuustyöntekijät – Industriarbetare – Manufacturing workers	1 314	319,2	27 343	157	380	27 879	27 033	1,4					
233. Muut tuotantotyöntekijät – Övriga produktionsarbetare – Other production workers	492	121,2	22 461	183	376	23 021	21 990	2,2					
234. Jakelu- ja palvelutyöntekijät – Distributions- och servicearbetare – Distribution and service workers	938	233,3	22 233	157	200	22 589	22 073	1,5					

20 a. Ammatissa toimivien tuotannontekijätulojen jakautuminen desiiiliryhmittäin sosioekonomisen aseman mukaan 2006, desiiilien ylärajat. Desiiiliryhmät on muodostettu tuotannontekijätulojen perusteella. Fördelning av de yrkesverksammas faktorinkomster efter decilgrupp och socioekonomisk ställning år 2006, övre gränser för deciler. Decilgrupperna har bildats på basis av faktorinkomsterna. Distribution of factor income of economically active by decile group according to socio-economic group in 2006 upper limits of deciles. Decile groups were formed according to factor income.

Sosioekonominen asema Socioekonomisk ställning Socio-economic group	Desiiilin yläraja – Decils övre gräns – Upper limit of decile, €										
	Desiiiliryhmät – Decilgrupper – Decile groups										
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Kaikki ammatissa toimivat – Samtliga yrkesverksamma – All economically active	12 516	17 820	21 500	24 317	26 827	30 063	33 942	40 058	51 793	..	
1. Yrittäjät ja avustavat perheenjäsenet – Företagare och medhjälpande familjemedlemmar – Self-employed persons and unpaid family workers	2 962	7 446	12 800	16 950	21 814	27 014	33 523	43 605	65 522	..	
11. Maatalousyrittäjät – Jordbruksföretagare – Self-employed persons in agriculture	2 962	7 505	12 127	16 726	21 403	26 402	32 718	40 690	55 699	..	
12. Muut yrittäjät – Övriga företagare – Other self-employed persons	2 909	7 446	12 880	17 080	21 867	27 145	33 600	44 844	67 956	..	
2. Palkansaajat – Löntagare – Employees	14 401	19 264	22 340	24 873	27 269	30 355	34 052	39 715	50 542	..	
21. Ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän – Upper-level salaried employees	23 411	28 483	32 326	36 089	40 026	44 866	50 298	58 003	74 597	..	
22. Alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän – Lower-level salaried employees	13 645	18 286	21 164	23 313	24 960	26 963	29 410	32 024	37 356	..	
23. Työntekijät – Arbetare – Workers	12 191	16 342	19 677	22 022	24 358	26 287	28 683	32 448	37 585	..	

20 b. Ammatissa toimivien tuotannontekijätulojen jakautuminen desiiiliryhmittäin sosioekonomisen aseman mukaan 2006, tulojen prosenttijakauma. Desiiiliryhmät on muodostettu palkka- ja yrittäjätulojen perusteella. Fördelning av de yrkesverksammas faktorinkomster efter decilgrupp och socioekonomisk ställning år 2006, procentfördelning av inkomster. Decilgrupperna har bildats på basis av faktorinkomsterna. Distribution of factor income of economically active by decile group according to socio-economic group in 2006, percentage distribution of income. Decile groups were formed according to factor income.

Sosioekonominen asema Socioekonomisk ställning Socio-economic group	Tulojen prosenttijakauma – Procentuell fördelning av inkomst – Percentage distribution of income											
	Desiiiliryhmät – Decilgrupper – Decile groups											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	Yhteensä Totalt Total	
Kaikki ammatissa toimivat – Samtliga yrkesverksamma – All economically active	2,5	4,7	6,1	7,1	7,9	8,8	9,8	11,4	13,9	27,8	100,0	
1. Yrittäjät ja avustavat perheenjäsenet – Företagare och medhjälpande familjemedlemmar – Self-employed persons and unpaid family workers	0,3	1,6	2,9	4,3	5,6	7,0	8,7	11,1	15,3	43,3	100,0	
11. Maatalousyrittäjät – Jordbruksföretagare – Self-employed persons in agriculture	0,4	1,8	3,5	5,3	6,8	8,7	10,6	13,2	16,8	33,0	100,0	
12. Muut yrittäjät – Övriga företagare – Other self-employed persons	0,2	1,5	2,8	4,1	5,4	6,6	8,2	10,6	15,1	45,5	100,0	
2. Palkansaajat – Löntagare – Employees	3,4	5,3	6,5	7,4	8,1	9,0	10,0	11,5	13,9	24,9	100,0	
21. Ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän – Upper-level salaried employees	3,8	5,4	6,3	7,1	7,9	8,8	9,7	11,1	13,4	26,5	100,0	
22. Alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän – Lower-level salaried employees	4,0	6,2	7,6	8,6	9,3	9,9	10,9	11,8	13,3	18,4	100,0	
23. Työntekijät – Arbetare – Workers	3,8	5,7	7,3	8,4	9,3	10,2	11,0	12,2	13,9	18,3	100,0	

21 a. Palkansaajien tulotaso koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2006.
Löntagarnas inkomstnivå efter utbildningsnivå och kön 2006.
Income level of employees by level of education and sex 2006.

Koulutusaste Utbildningsnivå Level of education	Lukumäärä – Antal – Number						Palkat – Löner – Wages and salaries, €						Keski- arvon keskivirhe Yhteensä Medelfel av medel- värde Totalt Standard error of the mean Total, %
	Haastattelussa I intervjun In interview			Perusjoukossa, 1000 I populationen, 1000 In population, 1000			Keskiarvo Medeltal Mean			Mediaani Median Median			
	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	
Kaikki palkansaajat – Samtliga löntagare – All employees	8 856	4 336	4 520	1 941,1	980,5	960,5	30 253	34 470	25 948	26 763	30 542	24 231	0,5
Perusaste – Grundnivå – Basic education	1 246	701	545	302,1	169,2	133,0	24 873	27 426	21 626	23 883	26 196	21 604	1,5
Keskiaste – Mellannivå – Upper secondary education	3 715	1 933	1 782	855,7	464,7	391,1	25 338	28 531	21 544	24 231	27 190	21 269	0,8
Alin korkea-aste – Lägsta utbildning på högre nivå – Lowest level of tertiary education	1 553	537	1 016	311,0	116,9	194,1	31 637	38 652	27 414	28 723	35 187	26 923	1,2
Alempi korkeakouluaste – Lägre högskolenivå – Undergraduate level	1 012	507	505	222,9	109,4	113,5	34 851	41 072	28 855	31 436	36 856	27 154	1,7
Ylempi korkeakouluaste – Högre högskolenivå – Graduate level	1 188	574	614	226,3	107,1	119,2	46 589	56 280	37 880	41 233	50 845	35 578	1,7
Tutkijakoulutusaste – Forskarutbildningsnivå – Postgraduate level	142	84	58	23,0	13,3	9,7	59 731	64 821	52 749	52 527	53 542	51 677	5,2

21 b. Palkansaajien tulotaso koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2006: kokopäivätyö, 12 kuukautta.
Löntagarnas inkomstnivå efter utbildningsnivå och kön 2006: heltidsarbete, 12 månader.
Income level of employees by level of education and sex 2006: full-time work, 12 months.

Koulutusaste Utbildningsnivå Level of education	Lukumäärä – Antal – Number						Palkat – Löner – Wages and salaries, €						Keski- arvon keskivirhe Yhteensä Medelfel av medel- värde Totalt Standard error of the mean Total, %
	Haastattelussa I intervjun In interview			Perusjoukossa, 1000 I populationen, 1000 In population, 1000			Keskiarvo Medeltal Mean			Mediaani Median Median			
	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	
Kaikki palkansaajat – Samtliga löntagare – All employees	6 661	3 457	3 204	1 422,4	773,1	649,2	34 612	38 396	30 106	30 221	33 448	26 974	0,5
Perusaste – Grundnivå – Basic education	860	502	358	209,2	123,3	85,9	28 747	31 091	25 380	26 287	28 922	23 922	1,3
Keskiaste – Mellannivå – Upper secondary education	2 587	1 434	1 153	582,6	344,4	238,3	29 525	32 281	25 542	26 994	30 055	24 297	0,7
Alin korkea-aste – Lägsta ut- bildning på högre nivå – Lowest level of tertiary education	1 285	476	809	251,4	102,1	149,3	34 117	40 417	29 809	30 890	36 694	28 236	1,1
Alempi korkeakouluaste – Lägre högskolenivå – Under- graduate level	821	451	370	175,7	95,3	80,4	38 595	43 608	32 650	34 736	38 519	30 475	1,7
Ylempi korkeakouluaste – Högre högskolenivå – Graduate level	987	522	465	183,6	96,7	87,0	51 248	58 726	42 938	44 611	51 516	39 580	1,7
Tutkijakoulutusaste – Forskarutbildningsnivå – Postgraduate level	121	72	49	19,8	11,3	8,4	62 972	68 263	55 844	55 354	55 783	52 527	5,4

22 a. Palkansaajien tulotaso toimialan ja sukupuolen mukaan 2006.
Löntagarnas inkomstnivå efter näringsgren och kön 2006.
Income level of employees by industry and sex 2006.

Toimiala Näringsgren Industry	Lukumäärä – Antal – Number						Palkat – Löner – Wages and salaries, €						Keski- arvon keskivirhe Yhteensä Medelfel av medel- värde Totalt Standard error of the mean Total, %
	Haastattelussa I intervjun In interview			Perusjoukossa, 1000 I populationen, 1000 In population, 1000			Keskiarvo Medeltal Mean			Mediaani Median Median,			
	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Mie- het Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	
Kaikki palkansaajat – Samtliga löntagare – All employees	8 856	4 336	4 520	1 941,1	980,5	960,5	30 253	34 470	25 948	26 763	30 542	24 231	0,5
A, B Maa- ja metsätalous – Jord- och skogsbruk – Agriculture and forestry	168	120	48	32,3	24,9	7,3	23 311	23 921	21 238	23 579	23 805	19 215	3,9
C–E Teollisuus – Tillverkning – Manufacturing	1 896	1 345	551	419,9	303,4	116,5	34 321	36 519	28 597	30 557	32 915	25 758	1,3
F Rakentaminen – Byggsamhet – Construction	573	531	42	142,3	132,2	10,1	27 302	27 404	25 968	26 644	26 743	24 609	2,0
G–H Kauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta – Handel, hotell- och restaurangverksamhet – Wholesale and retail trade, hotels and restaurants	1 149	482	667	266,7	109,5	157,2	25 569	31 838	21 201	21 781	25 480	19 944	2,0
I Kuljetus ja tietoliikenne – Trans- port, post och telekommunikation- er – Transport and communication	634	455	179	147,5	107,6	39,9	30 478	32 499	25 030	28 123	29 646	23 090	2,0
J, K Rahoitustoiminta, kiinteistö- palvelut, liike-elämän palvelut – Finansiering, fastighets- verksamhet, företagartjänster – Finance, real estate and business activities	1 126	577	549	239,1	123,5	115,6	35 104	40 508	29 331	30 117	34 199	28 013	2,1
L Julkinen hallinto ja maan- puolustus – Offentlig förvaltning och försvar – Public administration and defense	625	291	334	134,5	62,6	71,9	33 607	38 336	29 490	30 063	34 824	26 138	2,2
M Koulutus – Utbildning – Education	757	237	520	156,7	51,9	104,8	31 757	36 137	29 589	30 774	35 146	28 104	1,8
N Terveys- ja sosiaalipalvelut – Hälsa-, sjuk- och socialvård – Health and social welfare services	1 567	172	1 395	321,5	37,1	284,3	26 242	36 723	24 873	24 522	28 954	24 201	1,3
O–X Muut – Övriga – Others	361	126	235	80,5	27,7	52,8	25 214	31 522	21 906	22 626	27 075	20 182	3,4

22 b. Palkansaajien tulotaso toimialan ja sukupuolen mukaan 2006: kokopäivätyö, 12 kuukautta.
Löntagarnas inkomstnivå efter näringsgren och kön 2006: heltidsarbete, 12 månader.
Income level of employees by industry and sex 2006: full-time work, 12 months.

Toimiala Näringsgren Industry	Lukumäärä – Antal – Number						Palkat – Löner – Wages and salaries, €						Keski- arvon keskivirhe Yhteensä Medelfel av medel- värde Totalt Standard error of the mean Total, %
	Haastattelussa I intervjun In interview			Perusjoukossa, 1000 I populationen, 1000 In population, 1000			Keskiarvo Medeltal, Mean,			Mediaani Median Median			
	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	
Kaikki palkansaajat – Samtliga löntagare – All employees	6 661	3 457	3 204	1 422,4	773,1	649,2	34 612	38 396	30 106	30 221	33 448	26 974	0,5
A, B Maa- ja metsätalous – Jord- och skogsbruk – Agriculture and forestry	109	79	30	21,9	17,3	4,6	27 489	28 079	25 243	25 649	25 705	23 594	3,4
C–E Teollisuus – Tillverkning – Manufacturing	1 521	1 113	408	333,5	251,6	81,9	37 877	39 599	32 588	33 521	34 896	28 739	1,1
F Rakentaminen – Byggnadsverksamhet – Construction	385	355	30	95,3	88,2	7,1	31 808	31 980	29 673	29 682	30 508	26 649	1,8
G–H Kauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta – Handel, hotell- och restaurangverksamhet – Wholesale and retail trade, hotels and restaurants	770	380	390	170,8	85,8	85,1	31 133	36 030	26 196	25 279	29 234	23 556	2,1
I Kuljetus ja tietoliikenne – Transport, post och telekom- munikationer – Transport and communication	486	367	119	115,2	88,4	26,8	33 566	34 946	29 015	30 139	31 052	26 569	1,9
J, K Rahoitustoiminta, kiinteistö- palvelut, liike-elämän palvelut – Finansiering, fastighets- verksamhet, företagartjänster – Finance, real estate and business activities	910	482	428	185,8	98,1	87,7	39 441	45 508	32 656	33 035	37 397	29 571	2,1
L Julkinen hallinto ja maan- puolustus – Offentlig förvaltning och försvar – Public administration and defense	537	257	280	113,5	55,2	58,3	36 088	40 516	31 901	32 464	36 545	27 961	2,2
M Koulutus – Utbildning – Education	567	196	371	111,7	41,9	69,9	37 070	40 237	35 173	36 793	38 844	35 153	1,6
N Terveys- ja sosiaalipalvelut – Hälsa-, sjuk- och socialvård – Health and social welfare services	1 147	138	1 009	226,7	27,6	199,1	29 515	41 219	27 890	26 330	30 391	25 969	1,3
O–X Muut – Övriga – Others	229	90	139	47,8	19,0	28,8	31 799	37 403	28 102	27 503	31 380	25 360	3,0

**23 a. Palkansaajien tulotaso iän ja sukupuolen mukaan 2006.
Löntagarnas inkomstnivå efter ålder och kön 2006.
Income level of employees by age and sex 2006.**

Ikä - Ålder - Age	Lukumäärä - Antal - Number						Palkat - Löner - Wages and salaries, €						
	Haastattelussa i intervjun In interview			Perusjoukossa, 1000 I populationen, 1000 In population, 1000			Keskiarvo Medeltal Mean			Mediaani Median Median			Keski- arvon keskivirhe Yhteensä Medelfel av medelvärde Totalt Standard er- ror of the mean Total, %
	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	
Kaikki palkansaajat - Samtliga löntagare - All employees	8 856	4 336	4 520	1 941,1	980,5	960,5	30 253	34 470	25 948	26 763	30 542	24 231	
- 24	710	442	268	162,2	91,6	70,5	17 322	19 039	15 090	16 090	17 988	13 890	2,1
25 - 34	1 591	883	708	428,1	237,0	191,1	27 489	30 449	23 818	25 681	28 182	22 848	1,2
35 - 44	2 273	1 081	1 192	502,0	255,1	246,9	32 439	36 974	27 753	28 336	32 757	25 227	1,2
45 - 54	2 784	1 217	1 567	528,8	248,4	280,4	33 124	38 663	28 218	29 015	34 245	25 933	1,1
55 -	1 498	713	785	320,0	148,5	171,5	32 332	39 096	26 477	27 536	32 899	24 373	1,6

**23 b. Palkansaajien tulotaso iän ja sukupuolen mukaan 2006: kokopäivätyö, 12 kuukautta.
Löntagarnas inkomstnivå efter ålder och kön 2006: heltidsarbete, 12 månader.
Income level of employees by age and sex 2006: full-time work, 12 months.**

Ikä - Ålder - Age	Lukumäärä - Antal - Number						Palkat - Löner - Wages and salaries, €						
	Haastattelussa i intervjun In interview			Perusjoukossa, 1000 I populationen, 1000 In population, 1000			Keskiarvo Medeltal Mean			Mediaani Median Median			Keski- arvon keskivirhe Yhteensä Medelfel av medelvärde Totalt Standard error of the mean Total, %
	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	
Kaikki palkansaajat - Samtliga löntagare - All employees	6 661	3 457	3 204	1 422,4	773,1	649,2	34 612	38 396	30 106	30 221	33 448	26 974	
- 24	259	189	70	57,7	39,8	17,8	23 863	24 972	21 383	23 325	25 027	20 562	2,1
25 - 34	1 125	695	430	302,6	187,4	115,2	31 268	33 365	27 858	28 798	30 508	26 383	1,1
35 - 44	1 823	954	869	397,6	222,0	175,6	35 766	39 556	30 975	30 964	34 179	27 183	1,2
45 - 54	2 369	1 074	1 295	438,7	212,6	226,1	36 126	41 694	30 891	31 306	36 285	27 702	1,0
55 -	1 085	545	540	225,8	111,3	114,5	36 866	43 062	30 842	31 149	36 485	26 974	1,6

**24 a. Palkansaajien tulotaso suuralueen¹ ja sukupuolen mukaan 2006.
Löntagarnas inkomstnivå efter storområde¹ och kön 2006.
Income level of employees by major region¹ and sex 2006.**

Suuralue – Storområde – Major region	Lukumäärä – Antal – Number						Palkat – Löner – Wages and salaries, €						
	Haastattelussa I intervjun In interview			Perusjoukossa, 1000 I populationen, 1000 In population, 1000			Keskiarvo Medeltal Mean			Mediaani Median Median			Keski- arvon keskivirhe Yhteensä Medelfel av medelvärde Totalt Standard error of the mean Total, %
	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	
Kaikki palkansaajat – Samtliga löntagare – All employees	8 856	4 336	4 520	1 941,1	980,5	960,5	30 253	34 470	25 948	26 763	30 542	24 231	
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland	4 381	2 112	2 269	1 029,9	509,0	520,9	32 389	37 395	27 496	28 245	32 382	25 300	0,9
Länsi-Suomi – Västra Finland – Western Finland	2 390	1 201	1 189	478,4	248,9	229,5	28 425	32 433	24 079	25 616	29 208	22 862	1,1
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland	1 054	507	547	208,9	108,0	100,9	26 407	29 136	23 487	24 990	27 554	22 266	1,5
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland	969	488	481	211,0	109,2	101,8	27 763	30 740	24 573	25 422	27 686	23 366	1,7
Ahvenanmaa – Åland	62	28	34	12,9	..	7,4	30 567	..	27 479	30 969	..	30 167	6,3

1 Vuoden 2003 NUTS2-luokituksen mukainen suuralue.
Storområdesindelning enligt 2003 års NUTS2-klassificering.
Classification of major areas according to the NUTS2 classification for 2003.

**24 b. Palkansaajien tulotaso suuralueen¹ ja sukupuolen mukaan 2006: kokopäivätyö, 12 kuukautta.
Löntagarnas inkomstnivå efter storområde¹ och kön 2006: heltidsarbete, 12 månader.
Income level of employees by major region¹ and sex 2006: full-time work, 12 months.**

Suuralue – Storområde – Major region	Lukumäärä – Antal – Number						Palkat – Löner – Wages and salaries, €						
	Haastattelussa I intervjun In interview			Perusjoukossa, 1000 I populationen, 1000 In population, 1000			Keskiarvo Medeltal Mean			Mediaani Median Median			Keski- arvon keskivirhe Yhteensä Medelfel av medelvärde Totalt Standard error of the mean Total, %
	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Yhteensä Totalt Total	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	
Kaikki palkansaajat – Samtliga löntagare – All employees	6 661	3 457	3 204	1 422,4	773,1	649,2	34 612	38 396	30 106	30 221	33 448	26 974	
Etelä-Suomi – Södra Finland – Southern Finland	3 386	1 731	1 655	771,0	408,3	362,7	36 769	41 204	31 776	31 380	34 910	28 204	0,8
Länsi-Suomi – Västra Finland – Western Finland	1 787	961	826	345,7	197,1	148,6	32 704	36 130	28 161	29 060	32 450	25 751	1,1
Itä-Suomi – Östra Finland – Eastern Finland	744	378	366	142,7	79,6	63,1	30 447	33 215	26 956	27 979	30 635	25 027	1,5
Pohjois-Suomi – Norra Finland – Northern Finland	698	364	334	152,9	83,3	69,6	31 948	34 993	28 306	28 560	31 839	25 750	1,5
Ahvenanmaa – Åland	46	23	23	10,0	..	..	34 493	..	..	31 982	..	..	5,9

1 Vuoden 2003 NUTS2-luokituksen mukainen suuralue.
Storområdesindelning enligt 2003 års NUTS2-klassificering.
Classification of major areas according to the NUTS2 classification for 2003.

Tulonjakotilasto sisältää tilastotietoja mm.

- tulonjaon epätasaisuudesta
- pienituloisuudesta
- käytettävissä olevan tulon määrästä ja muodostumisesta eri väestöryhmissä
- erilaisten kotitalouksien lukumäärästä
- eri tehtävissä toimivien tulonsaajien palkka- ja yrittäjätulon määrästä.

Inkomstfördelningsstatistiken innehåller statistiska uppgifter bl.a. om

- ojämnheter i inkomstfördelning
- ekonomisk utsatthet
- volym och bildning av disponibel inkomst i olika befolkningsgrupper
- antal hushåll
- olika inkomsttagarens löne- och företagarinkomst.

9 789524 678353

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, försäljning
PB 4C
00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn (09) 1734 2011
fax (09) 1734 2500
myynti@stat.fi
www.stat.fi

Statistics Finland, Sales Services
P.O.Box 4C
FI-00022 STATISTICS FINLAND
Tel. +358 9 1734 2011
Fax +358 9 1734 2500
sales@stat.fi
www.stat.fi

ISSN 1795-5165
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 0785-9880 (print)
ISBN 978-952-467-835-3 (print)
ISSN 1795-8121 (pdf)
ISBN 978-952-467-836-0 (pdf)
Tuotenumero 3370
Tuotenumero 3371 (pdf)
CE